

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 117 (13.947)

Trst, nedelja, 30. junija 1991

Sloveniji grozijo z vojnimi ukrepi

Ultimat armade

Zastaviti vse sile za mirno rešitev!

DUŠAN UDOVIČ

Človeški razum se upira kr-
vavi resnici, da morajo pod
streli padati človeške žrtve,
zato da si lahko utrejo pot spo-
znanja, ki jih je civilizirani ev-
ropski svet neštetokrat zapisal
v pomembne listine, s katerimi
hoče nenehno potrjevati obču-
tek varnosti za sedanost in še
bolj za negotovo prihodnost. In
v teh listinah se jasno in vedno
znova poudarja pravica narod-
ov do lastne državnosti. Legiti-
mnost takšnih odločitev je
tembolj nesporna, ko ne gre za
ogrožanje drugih, ne z dejanji
ne z nameni. To je primer Slo-
venije, ki ga zase sicer upravi-
čeno zaskrbljena Evropa ne
more doumeti.

Tragično boleče je za nas vse,
da imata primitivnost in cini-
zem podivjanega vojaškega
aparata enega izmed okopov
ravno na Balkanu in da je nje-
gova žrtev tista, sedaj že nekda-
nja Jugoslavija, ki smo jo dolgo
nosili v srcu. Borci, ki so se za-
njo borili in mlajše generacije,
ki so bile v duhu tega velikega
upanja vzgojene.

Kot mora ležijo na duši zapre-
padeni in zmedeni obrazi mla-
dih vojakov armade, ki morajo
pod slepimi ukazi streljati, ne
da bi večinoma vedeli na koga
in zakaj. Kajti tiste Jugoslavije,
za katero jih pošiljajo v smrt, ni
in je ne bo nikoli več, takšne,
kot je bila. Drugače pa groba
sila ne more ustvariti.

Usodno je, da se Evropa zgra-
ža ob že razbesneli nevihti, ne

Na Šentilju je vojaški tank po pomoti zavozil v reko, iz katere se ni več mogel rešiti

(Telefoto AP)

BEOGRAD — Jugoslovanska ar-
mada je sinoči poslala Sloveniji
zadnji poziv, ki je že skoraj ulti-
mat. General podpolkovnik Mar-
ko Negovanović je preko televizij-
skih ekranov seznanil javnost z
zahtevami armade.

»Obračam se na vas kot član vr-
hovnega štaba oboroženih sil, ki
te dni neprekinjeno zaseda. Polo-
žaj v državi je dramatičen. Grozi
razpad Jugoslavije. V teku so silo-
viti mednarodni spopadi, na ob-
zorju so novi. Smo na začetku dr-
žavlanske vojne.

Jugoslovanska ljudska armada
že več let opozarja na neizogib-
nost takega razvoja položaja, če se
ne stopi na pot političnega reševa-
nja razpadanja Jugoslavije. Nare-
dili smo vse, kar je v naši moči, da
bi preprečili razplet jugoslovans-
ke krize, na žalost pa smo nalete-
li na enostranske odločitve, zaradi
katerih se razbija teritorialna
enotnost države. Vojno se vodi
proti enotam jugoslovanske arma-
de, ki na teritoriju Republike Slo-
venije opravlja svojo dolžnost za
obvarovanje državne meje. To voj-
no vodijo na umazan, surov in za-
hrbten način. Ne spoštuje se dogo-
vorjena prekinitev ognja, medtem
ko se enote JLA držijo navodil in
streljajo samo v skrajnem primeru
in za samoobrambo. Izpostavljene
so najrazličnejšim prevaram naj-
višjih predstavnikov slovenskega
vodstva. Vrhovni štab oboroženih
sil je sinoči naslovil na slovensko
vodstvo zadnji poziv, naj se preki-
nejo oboroženi spopadi. V prime-
ru, da slovensko vodstvo zahteve
ne bo spoštovalo, bo jugoslovans-
ka armada prevzela odločne voj-
ne ukrepe v skladu s položajem v
državi. Vse državljane in domolju-
be poziva, da se zoperstavijo pe-
hanju države in naših narodov v
popolno katastrofo.«

Proti agresiji na Slovenijo, za mir in spoštovanje samoodločbe slovenskega naroda

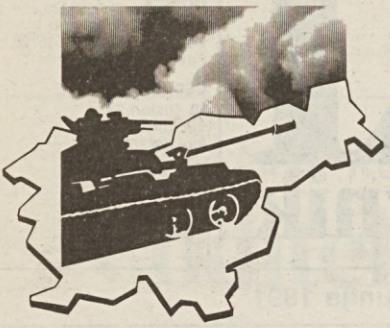
Ob 10.30 na Trgu Unità v Trstu
Ob 11. uri na Travniku v Gorici

PD tudi jutri

Zaradi brutalne agre-
sije jugoslovanske arma-
de na Republiko Slove-
nijo in zaradi izrednih
razmer, v katerih se je
znašel slovenski narod,
bo Primorski dnevnik iz-
šel tudi jutri z izredno
številko, da bi zagotovil
informacijo o dogajanju
v matični domovini.

Nesprejemljivi pogoji Srbije za Mesićevo izvolitev

Krhko premirje

LJUBLJANA — Glavno mesto Slovenije je pod strahovitim pritiskom: vse ulice so zastražene, osrčje mesta je kot izumrlo. Andrej (taksist, ki se ne ustraši ničesar) me je pripeljal od doma mimo »Dela« protisredišču mesta. Pred zgradbo Gospodarske zbornice stoji terensko vozilo, ob njem pa več specialcev (onih pravih) v neprobojnih jopičih, z brzostrelkami z laserskim merilcem. Pregled je temeljit, do zadnje podrobnosti, nato pa naju spuste naprej. Toda le nekaj sto metrov povsem ista podoba in nekaj metrov dlje spet, ponoven pregled, ostre kontrole.

Očitno ne gre za »rutinske preglede«, v formalno vljudnem, tehnično brezhibnem, človeško spoštljivem pregledu je toliko grozote. To je postala Ljubljana pred nevarnostjo Kosa, okupatorske obveščevalne službe, kot je bila med 1941. letom do osvoboditve pod pritiskom najprej italijanske OVRA, kasneje pa nemškega žestapa.

V tem vzdušju zaseda slovensko predsedstvo, očitno v zavesti, da je glavni poskus terorističnega napada uperjen prav proti njemu in proti njegovemu predsedniku Milanu Kučanu, obema obrambnima ministroma in drugim predstavnikom slovenskega političnega vrha.

V tem ozračju se tudi sprašujemo, če je pričelo veljati premirje, ki sta ga v petek zvečer sprejela Marković in Kučan, oziroma premirje, ki je bilo v Zagrebu sprejeto ob prisotnosti evropske trojke. Odgovor ni povsem lahek. Dejstvo je namreč, da je bilo ves dan relativno mirno z nekaterimi izjemami, kot je primer bitke na italijansko-slovenski meji, pa še ponekod.

Vendar pa gre za izolirane primere, poskuse okupatorske vojske, da se prebije iz obroča, obrambe položajev na mejnih prehodih in podobno. Očitno pa je, da se s mobilizacijo Srbov, s prevažanjem vojakov iz Srbije v Zagreb in z dvema močnimi tankovskimi kolonama, ki prodirata iz Hrvaške v Slovenijo, skuša ponovno spremeniti položaj.

Premirje je torej zelo šibko, skrajno kočljivo, v resnici napoved novih agresivnih spopadov, zelo verjetno poskus izkoristiti premirje za dovoz materiala, za obnovo hudo prizadetih enot in pripavo novega napada.

JLA se torej obnaša kot okupatorska armada, ki ne misli popustiti. To je prvi element, ki ima tudi politično dimenzijo, saj je vedno bolj očitna srbsko-črnogorska naveza, povezava z Zvezo komunistov - stranko za Jugoslavijo, ki je imela včeraj svoj kongres v Beogradu in povsem nerazumna povezava z Markovičem in njegovo vladjo. Tu so najbrž v resnici v ozadju ZDA z Bakerjem, ki so dale zeleno luč za majhno policijsko akcijo na slovenskih mejah, sedaj pa so se znašli v agresiji, okupaciji in bojevitom odporu slovenskega ljudstva. Očitno se odnosi in stvari že spreminjajo, čeprav je posredovanje evropske trojke v bistvu na podobni ravni, saj še vedno vztrajajo na takšni ali drugačni enotnosti Jugoslavije.

Druugo vprašanje je notranje slovensko-politično. Obstajajo razne opcije, izkazalo se je, da je zmagovita Kučanova, trezna, razumna toda istočasno tudi odločna. O tem se mnogo govori med slovenskimi političnimi strankami, mnogo je obtožb in podtikanj in o tem je govor tudi med slovenskimi poslanci. To so odprta vprašanja, ki bodo razrešena še to noč.

Ključ problema je torej v treh vprašanjih, ki so jih v noči med petkom in soboto pogajalci »trojke« zastavili odločilnim jugoslovanskim politikom.

Prvo se nanaša na premirje, ki ga v bistvu ni in katerega grobo krši JLA, ne več ljudska, temveč okupatorska.

Naslednje je značaj obvez sprejetih v Zagrebu, glede prekinitve izvajanja deklaracije o neodvisnosti Slovenije in Hrvaške, kot je včeraj ponovno izjavil predsednik »trojke« minister Jacques Poos. Po mnenju Kučana to pomeni priznanje deklaracije o suverenosti, kar je za njega tudi nesporna obveza, toda tudi pričetek razgovorov o konkretnem izvajanju, kar je Slove-

Slovenski teritorialci na mejnem prehodu Libeliče, potem ko so pregnali vojske okupatorske armade (Telefoto AP)

nija vedno predlagala. Toda Milošević in Srbija, ZIS in njegov tiskovni urad, so obratnega mnenja in trde, da bi se morali Slovenija in Hrvaška odpovedati samostojnosti in suverenosti in se pogajati o obnovitvi Jugoslavije.

Tu je spor očiten in kompromisa ni. Tretje je vprašanje Mesić. Milošević je dejal, da bodo glasovali zanj. Včeraj ob 19. uri je bila sklicana seja zveznega predsedstva, kasneje preklicana, ko sta Srbija in Crna Gora na predlog Jovičića sklenili, da ga ne moreta podpreti, dokler Slovenija in Hrvaška ne pre-

kličeta svoje separatistične sklepe in to javno in glasno v slovenskem parlamentu in hrvaškem saboru. Mesić torej ne bo predsednik.

Kaj pa Hrvaška? Povsod se strelja, povsod so mrtvi. Toda JLA je še vedno za hrvaško vrhovništvo skoro nedotakljiva in je izredno oprezno. Včeraj so naredili prvi konkretni korak, ko so sklenili, da bo prihodnji ešalon rekrutov odšel služiti vojaški rok v narodno gardo in ne več v JLA. Iz BiH pa prihaja vest, da so vsi trije predsedniki nacionalnih strank Muslimanov, Hrva-

to v Srbov sklenili izdati skupen proglas, da je treba ohraniti enotno Bosno in Hercegovino, kot enotno samostojno rpubliko.

Včeraj sta bila v Ljubljani Pannella in tajnik liberalne stranke Italije Altissimo. Oba sta prinesla izraze solidarnosti samostojni Sloveniji in zagotovila konkretno pomoč. To je prvi konkretni glas solidarnosti italijanskih političnih ljudi, ki so bili toplotno sprejeti.

Slovenijo čaka ponovno temna, nevarna noč, polna bojznosti za današnji dan.

BOGO SAMSA

Zunanji minister Rupel zavrnil jalove polemike o Kučanovih izjavah

LJUBLJANA — V noči na soboto se je po pogovorih s predsednikom ZIS Markovičem, jugoslovanskim zunanjim ministrom Lončarjem in srbskim predsednikom Miloševićem v Beogradu skupina treh zunanjih ministrov Evropske skupnosti De Michelis, Poos (Luksemburg) in Van de Brook (Nizozemska) ter komisar Komisije ES za Sredozemlje Matutes v Zagrebu srečala še s predsednikom Slovenije Milanom Kučanom in Hrvaške Tudjmanom. Potem, ko je na svojo pobudo dobila pozitivne odgovore s strani jugoslovanske vlade in srbskega predsednika, je skupina odposlancev ES Tudjmanu in Kučanu postavila tri vprašanja, in sicer: ali hrvaški in slovenski predsednik sprejemata premirje in umik JLA v kasarne, ali je mogoče pričakovati odložitve izvajanja deklaracije o neodvisnosti za tri mesece ali se voditelja strinjata, da je treba spoštovati ustavni red z izvolitvijo Stjepeta Mesića za predsednika predsedstva SFRJ.

rečeno, da je za slovensko delegacijo pomembno, da se brutalna agresija in okupacija Slovenije neha, pri čemer so si bila stališča slovenske delegacije in evropske trojke podobna.

Sporočilo o srečanju v Zagrebu je posredoval zunanji minister Rupel, ki je na tiskovni konferenci tudi povedal, da se je slovenska delegacija srečanja z evropskimi predstavniki udeležila zato, da bi ta iz prve roke dobila informacijo o stanju v Sloveniji in tako preprečila enostranske učinke stikov s federalnimi oblastmi. Zato je delegacija trojki ES tudi izročila posnetke bojev, ki pričajo o brutalni agresiji jugoslovanske vojske na ozemlju države Slovenije.

Prav o tem nočnem srečanju pa je bil govor tudi na tiskovni konferenci slovenskega predsednika Milana Kučana, ob njem pa sta bila prisotna še

zunanji minister Rupel in minister za informiranje Kacin. Milan Kučan je odločno še enkrat zagotovil, da v Zagrebu ni izdal slovenskih interesov in da je dal jasno vedeti, da ob vprašanju neodvisnosti Slovenije ni nikakršnega umika, zaradi česar je tudi do vojne in žrtev prišlo. Po Kučanu se tudi ve, kdo je vojno začel in tudi, kdo dogovorjenega premirja ne spoštuje. Minister Kacin je s tem v zvezi posredoval podatke o številnih kršitvah dogovorjenega premirja od mejnih prehodov z Italijo preko obstreljevanja iz tankov na Brniku, do bojev v Ormožu in predvsem na vojaškem letališču v Cerkljah. S tem v zvezi je Kučan poudaril, da vojska ne sodi na mejne prehode. V pravni ureditvi slovenske države je zapisano, da so mejni prehodi v pristojnosti policije, pa tudi v jugoslovanskih zakonih ima vojska mesto le

v zelenem pasu. Če je tistim, ki se toliko sklicujejo na zakone, res do spoštovanja zakonov, naj se torej umaknejo. »Vsaj tako si jaz tolmáčim te zakone, v pogovoru pa mi je tudi predsednik ZIS Marković izjavil, da je tudi njegovo stališče podobno,« je še dejal slovenski predsednik in dodal, da pa se armada še kar naprej sklicuje na odločitve zvezne vlade.

Precej je bilo govora tudi o izvajanju premirja. Pri tem je minister Kacin poudaril, da bi morale biti vse enote na izhodiščnem položaju, vsak premik pa naj bi predstavljal kršitev premirja, če ni vnaprej dogovorjen. Enote JLA naj bi se začele vračati v kasarne po prihodu generala Rašeta, ki vodi napad na Slovenijo. S slovenskimi predstavniki naj bi se nato začeli pogovarjati o tehničnih podrobnostih premikov za vsako enoto posebej.

Prav v zvezi s premirjem pa je položaj izredno nejasen. Kršitve kažejo, da jugoslovanska vojska tega premirja ne spoštuje, o čemer je predsednik Kučan tudi informiral predsednika ZIS Markovića in mu tudi povedal, da se vojska še vedno sklicuje na stališča ZIS, ki ga on vodi.

Kdaj se bo vse skupaj končalo, je po Kučanovem mnenju težko napovedati. Proti Sloveniji poteka vojna in gre za poskus okupacije. Vsaka vojna se sicer konča s pogajanjem, kdaj in kako pa je pri nerazumnem ravnanju tistih, ki so to začeli, težko predvideti,« je še dejal Milan Kučan. Po njegovem mnenju tudi ni nikakršne demokratične poti več, da bi Slovenija še kdaj postala del Jugoslavije. Lahko pride le do začasne aneksije z odstranitvijo slovenskega demokratično izvoljenega vodstva, s sedanjo agresijo pa je najbrž odpadla tudi vsaka možnost dogovarjanja za kakršnokoli skupnost suverenih držav. Predsednik Kučan je tudi povedal, da je brutalni napad na Slovenijo pospelšil aktivnosti za hitrejši prevzem funkcij samostojne države, med katerimi bo tudi zahteva po dokončnem odhodu JLA z območja Slovenije, pri čemer pa je poudaril, da po napadu na Slovenijo parlament gotovo ne bo več pristal na to, da se jugoslovanska vojska umakne v treh letih, kot je bilo to prvotno predvideno, ob razglasitvi slovenske neodvisnosti.

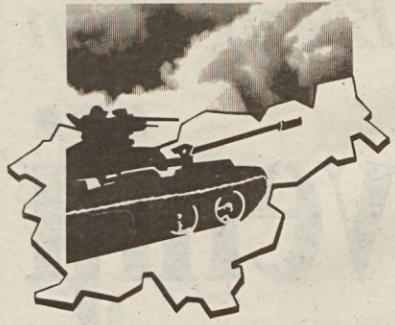
RADO GRUDEN

● Za mirno rešitev

NADALJEVANJE S 1. STRANI

da bi je bila prej sposobna preprečiti. To je grenka ugotovitev, še toliko bolj, ker je bilo tankovskih lekcij minule četrtine stoletja dovolj, da bi se iz tega nekaj naučili. Ta Evropa, ki do jugoslovanske krize v teh urah kaže svojo nemoč, bo morala prevzeti svoje odgovornosti, če bo hotela, da bodo njena posredovanja uspešna. Naj si prizna, da je mnogo bolj razmišljala o tem, kako bo gospodarsko uspešno prodirala na opustošeni Vzhod, kakor o tem, kako odločilno valenco imajo v vzhodnih državah zgodovinsko nerešena narodnostna in etnična vprašanja. Balkan in Jugoslavija sta v tem pogledu še poseben gordijski voz, ki ga bo treba razvozlati na izviren način in pri tem pozabiti na obsedenost za neko stabilnost, ki ne more obstati na ustaljenih pravilih. Kajti ne kaže dvomiti, da je togo tolmáčenje teh pravil ohrabilo tiste, ki so sprožili oborožen napad na Slovenijo.

Jugoslovanska armada, za katero vsaj formalno ni več jasno, kdo ji poveljuje, je včerajšnji dan zaključila z novo zlovesčo grožnjo, ki napoveduje stopnjevanje vojaških operacij in to v trenutku, ko se s težavo iščejo poti za pogajanja. Če se te grožnje uresničijo, bodo posledice katastrofalne, kajti slovenska država je svojo suverenost trdno odločena braniti, za kar ima vso pravico in trdno oporo vseh Slovencev. Naj okrog tega ne bo nespornost in polovičnih interpretacij: če se Slovenija te dni ne bi odločno in hrabro uprla z orožjem v rokah, bi bila njena samostojnost in demokracija zlomljena na samem pragu. Padle so mnoge žrtve, ki bodo v pogajanjih za mirno rešitev težko breme in neizbrisen madež za napadalec. Toda ravno zaradi teh mladih izgubljenih življenj gre napeti vse sile, da se ustavi ta nora in nepojmljiva tragedija.

Dvanajst zahtev, ki jih je postavil general Rašeta

Janša odgovarja JA

LJUBLJANA — Obrambni minister Republike Slovenije Janez Janša je včeraj na tiskovni konferenci podrobno orisal pogoje in slovenske odgovore za izvajanje premirja. V Ljubljano je prispel namreč dejanski poveljnik petega vojaškega okrožja general Adrijana Rašeta, ki je še pred nekaj dnevi trdil, da bodo s slovensko Teritorialno obrambo opravili v dveh urah.

General Rašeta je prispel z dvanajstimi točkami zahtev in pogojev. Janša jih je podrobno obrazložil.

1. Teritorialna obramba naj vrne vsa trupla, da jih bo lahko JLA pokopala z vsemi častmi in vse ranjene pripadnike JLA.

Odg.: Da, za mrtve, ki še niso bili predani. Za ranjence pa, če bodo sami želeli. Vsi so v civilnih bolnišnicah in velika večina ne želi biti premeščena v vojaške.

2. Za vse pripadnike JLA je treba obnoviti normalne pogoje življenja.

Odg.: O tem se je možno pogajati, toda šele ko se bodo vsi pripadniki JLA vrnili z borbenih položajev v kasarne.

3. Priklopiti je treba PTT zveze, obnoviti električno strujo itd.

Odg.: Takoj, ko se enote vrnejo v kasarne z borbenih položajev.

4. Obnoviti je treba vojaško proizvodnjo in oskrbo enot.

Odg.: Da, takoj po dogovoru o vojni odškodnini.

5. Vrniti je treba vse zaplenjeno orožje, municijo in opremo.

Odg.: Da, ko bodo rešena vprašanja vojne oškodnine.

6. Takoj izpustiti vse jetnike.

Odg.: Da, takoj, toda v korelaciji z odpustitvijo vseh Slovencev, ki še vedno služijo vojaški rok v enotah armade.

7. Zagotoviti komunikacije za oskrbo enot in to tudi z uporabo helikopterjev.

Odg.: Vse komunikacije in vsi premiki enot so prepovedani, to je bistveni sestavni del premirja in velja tudi za plete helikopterjev. Nekatere probleme rešujejo konkretno na terenu, ne bo pa TO dovolila nobenih premikov, ki se lahko izkoristijo za premik na nove borbene položaje.

8. Vrnitev stanja na mejnih prehodih na staro, oziroma v skladu z ukazom ZIS o prevzemu mejnih prehodov s strani zvezne policije s pomočjo armade.

Odg.: To je povsem nepojmljiva zahteva, ni sestavni del sporazuma sprejetega v Zagrebu, je resnični vzrok, oziroma povod, za spopad. Niti pogovaranja zato ne pridejo v poštev.

9. Takojšnja prekinitev ognja.

Odg.: Se v celoti strinjamo.

10. Osvoboditev vseh enot, ki so v blokadi.

Odg.: V blokadi so vse enote JLA in to od trenutka ko je jugoslovanska vojaško letalstvo nediskriminirano bombardiralo, raketiralo, mitraljiralo civiliste, civilne objekte, ljudi. TO ne bo dovolila nobenih premikov, ker je to edino jamstvo, da se bodo spoštovali dogovori o prekinitvi ognja.

Teritorialna obramba predlaga, da lahko odidejo vse enote v bližnjo kasarno, oficirji lahko obdržijo osebno orožje.

11. Ne sme se postopati proti družinam pripadnikov oboroženih sil.

Odg.: Proti nobeni družini ni bil sprejet kakšenkoli ukrep. V kolikor se je kaj takega zgodilo, milica in TO prosita za pismene konkretne primere, da bodo takoj ukrepali proti osebam ki bi kaj takega zagrešile. Ni bil dan noben podatek ne ustno ne pismeno.

12. Izpustiti je treba pripadnike zveznega odreda milice.

Odg.: Za njih veljajo isti pogoji kot za pripadnike armade in se jih vključno z ujetim poveljnikom obravnava kot vojne ujetnike z vsemi jamstvi.

Iz odgovorov ministra Janše in Bavčarja, se zlasti pa iz vprašanj generala Rašeta, izhaja, da je okupatorska vojska očitno v velikih težavah. Uradno pravijo, da je bilo v boje zapletenih niti dva tisoč vojakov, od teh pa je že preko petsto ujetnikov, 20 mrtvih, več desetinj ranjenih. Vsi ostali so dejansko v obročih, obkoljeni z barikadami, vedno bolj lačni, pogosto brez vode in osnovnih potrebščin.

Na koncu sta slovenska ministra zahtevala pismene predloge, da bo lahko odgovorila slovenska vlada, ki seveda lahko njune odgovore spreмени. General Rašeta je zagotovil, da se bodo razgovarjali, kar pa je tudi edini optimistični zaključil tega pogovora.

B. S.

Zaradi naraščajoče napetosti na meji med Slovenijo in Avstrijo Avstrijci poostriili nadzor

DUNAJ — Z mejnih prehodov med Slovenijo in Avstrijo prihajajo zelo protislovne novice.

Nekateri časnikarski viri poročajo, da se je del slovenskih teritorialcev, ki so bili na mejnem prehodu pri Libelich, umaknil ter pustil ob meji le čla-

ne obmejne milice. Kolona 18 oklopnih vozil jugoslovanske vojske je namreč blokirana nekaj kilometrov vzhodno od Dravograda, njihov komandant pa je dejal, da je prepričan, da »bodo dobili miren način za umik barikad«.

Avstrijski kancler Vranitsky je dejal, da ne bodo umaknili niti enega od 3500 vojakov, ki se nahajajo na meji s Slovenijo in da bo pozval Beograd, naj mirno reši krizo.

Na sliki AP: avstrijski tanki na mejnem prehodu Leutschach.

Napetost narašča tudi na Hrvaškem

BOROVO, SPLIT — Na Hrvaškem ne mine dan, da ne bi prišlo do bolj ali manj krvavih incidentov. O eksplozijah in streljanju poročajo iz Borova, Borovega sela, Osijeka in drugih krajev, v Gospiću pa je mednacionalna mržnja zahtevala dve žrtvi in nekaj ranjenih. Tanjug sicer poroča o šestih smrtnih žrtvah na Hrvaškem, vendar ne navaja podrobnejših podatkov oziroma informacij.

Vest o žrtvah je sporočil načelnik policijske uprave iz Gospića Josip Bulog. Povedal je, da je v petek okrog 20. ure skupina zamaskiranih in oboroženih martičevcev ustavila policijsko patruljo in neznanu kam odvedla tri policiste. Skoraj ob isti uri so neznanec odvedli tri delavce krajevne elektrogospodarstva. Med zasledovanjem teroristov je prišlo do streljanja. Ubita sta bila dva martičevca, ostale pa so odvedli na policijsko postajo.

Prebivalci Borova pa v noči na soboto niso spali. V mestu samem, predvsem pa v okolici letališča, so odmevale silovite eksplozije in streljanje. Podatkov o žrtvah ni, krajevne bolnišnice pa so zanikale, da bi ponoči ali včeraj sprejele kakšnega ranjenca. Včeraj je bilo v Borovu mirneje.

Tudi v Osijeku je bilo ponoči vroče. V središču mesta je prišlo do eksplozije, ki je močno poškodovala neko zasebno mehanično delavnico. Ker je v preteklih dneh bilo več takih primerov, policija ocenjuje, da gre za maščevalne akcije s političnim oziroma

narodnostnim ozadjem. Mestna uprava se je zato organizirala in poskrbela za dežurno stražo prostovoljcev. Občane je tudi pozvala, naj takoj prijavijo vsak primer nasilja.

Zaradi zaostrovanja etničnih spopadov med Srbi in Hrvatv v Bosni doživljajo pravi srbski eksodus. Podobno preseljevanje so zabeležili na področju Vukovara in Bača v Vojvodini. V dveh dneh je svoje domove zapustilo že 200 Srbov, največ je starcev in žensk z otroki. Občinska služba za civilno zaščito je poskrbela tudi za prevoz opreme in pohištva bežečih.

Kljub vojnemu stanju v Sloveniji in zaostrovanju položaja na Hrvaškem pa v Dalmaciji vztrajajo sicer redki tuji turisti. Najbolj hladnokrvni so Angleži, zanimivo pa je, da so prav angleške turistične agencije krčevito odsvetovale letovanje v Dalmaciji in priporočale takojšnjo vrnitev tistim, ki so slučajno še tam. Pač pa se na veliko vračajo Italijani in Nemci in to predvsem z izrednimi italijanskimi in dalmatinskimi trajekti, saj so redne proge z Ancono in Pescaro ukinjene. Izredne proge bodo delovale vse dokler bo popraševanje. Drugo protislovje že kar dramatičnih posledic, ki jih ima slovensko dogajanje na dalmatinski turizem pa je, da se trajekti nikoli ne vračajo prazni, pač pa s »pogumnimi« letoviščarji, ki so namenjeni večinoma na Brač in na Hvar. To pa so tudi prvi tuji letošnje otoške turistične sezone.

Janez Pavel II. javno pozval odgovorne naj takoj prekinejo prelivanje krvi

VATIKAN — Papež Janez Pavel II. je včeraj med svojim opoldanskim govorom vernikom na Trgu sv. Petra pozval »vse jugoslovanske republike, naj pokažejo konstruktivno željo do dialoga in daljnovidno modrost.« Dejal je nadalje, da »v Jugoslaviji ne smejo s silo zatreti upravičenih želja in pravic ljudstva«.

Papež je torej včeraj v bistvu ponovil apel, ki ga je izrazil že v petek v Vatikanu, ko je dejal, da je treba nujno in takoj nadomestiti tanke s konstruktivnim dialogom. Včeraj je papež še dejal, da je zelo zaskrbljen za vse, ki živijo v strahu in terorju.

»Moja izrazita skrb velja sedaj dragim prebivalcem Hrvaške in Slovenije. Čutim se jim blizu, predvsem pa se čutim blizu tistim, ki sedaj obkokujejo svoje mrtve in ranjene svojce in prijatelje.« Papež je še nadaljeval: Želim se pridružiti in podpreti vse tiste pobude, ki v dobri veri stemijo po resnični rešitvi problema, to pa so tisti, ki se naslanjajo le na bratstvo med narodi.«

Papež Janez Pavel II. (na sliki AP) je še zaupal svoj mirovni apel posredovanju matera božje in svetih Petra in Pavla.

Papež je nadalje poslal v Jugoslavijo tri telegrame in sicer predsedniku vlade Antiju Markoviću, predsedniku Republike Hrvaške Tudjmanu in slovenskemu predsedniku Milanu Kučanu. Papež je od Markovića zahteval takojšnjo prekinitev ognja in da se ustvarijo vsi pogoji za začetek stvarnih pogajanj. Telegram se zaključuje s sledečimi besedami: »Pridružujem se vsem trpečim ljudem in obljubljam vam, da bom za vas goreče molil.«

Istčasno s papeževim govorom je vatičanski radio poslal v eter poziv jugoslovanskih katoliških škofov, ki so ga odobrili včeraj v Zagrebu. Radio je objavil celotni tekst, v katerem je med drugim rečeno, da sta povsem polnopravni odločitvi Hrvaške in Slovenije o svoji suvereni državi, pravilni in pravični, saj temeljijo na plebiscitarni volji ljudstva, ki je v svojih hotenjih suvereno, zato pa jih je tudi treba sprejeti.

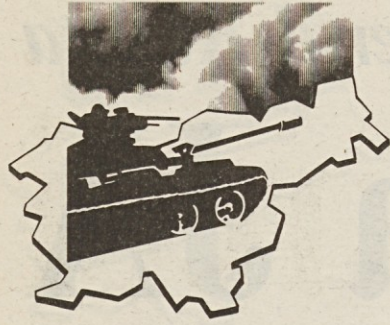

Slovenski športniki zavračajo modri dres

LJUBLJANA — Na osnovi priporočila Slovenske športne zveze je jugoslovanska kajakaška reprezentanca, ki jo v celoti sestavljajo slovenski tekmovalci, zapustila prizorišče slaloma za svetovni pokal na reki Noce v Mezzani pri Trentu. Slovenski kajakaši so s to potezo hoteli izraziti vso svojo solidarnost rojakom, ki se v domovini upirajo okupacijskim silam jugoslovanske armade. Sprva je ekipa kajakašev zaprosila organizatorja, ali sme nastopati kot reprezentanca Slovenije, vendar pa to za zdaj po mednarodnih pravilih še ni mogoče. Organizacijski odbor svetovnega pokala, ki mu načeljuje Italijan Fulvio Bonmassar, je glasniku slovenskih tekmovalcev Silvanu Poberaju izrazil svoje obžalovanje za nastali položaj v Sloveniji in vso solidarnost vseh pristojnih kajakašev.

Po pisanju tiskovne agencije ANSA pa jugoslovanska odprava na Sredozemskih igrav v Atenah ostaja »složna«. Sporočilo za javnost te odprave vsebuje poziv k pomiritvi. V njem je rečeno, da med jugoslovanskimi tekmovalci vlada prijateljsko vzdušje in da si vsi želijo tekrovati. Na tiskovni konferenci po slovesnem odprtju iger pa je vodja jugoslovanskega zastopstva, predsednik ZTK Jugoslavije Tome Drakulevski, še zatrdel, da »politična kriza v Jugoslaviji« ne vpliva na sodelovanje med člani odprave. Veliko vprašanje pa je seveda v tem, ali so slovenski tekmovalci v Atenah sploh obveščeni o predlogu Slovenske športne zveze, naj v znamenje protesta proti napadu na njihovo domovino zavrnejo nastop. Tega za zdaj ni bilo mogoče preveriti, moč pa je izraziti dvome. Dovolj zgovoren je v tem pogledu primer košarkarja Jureta Zdovca, ki se udeležuje evropskega prvenstva v Rimu. Sporočilo naj bi mu, na prošnjo iz Ljubljane, izročil časnikar ljubljanskega Dela, ki pa mu je selektor reprezentance Ivković grobo preprečil, da bi stopil v stik z igralcem. Zdovca je po telefonu obvestil drugi kolega, slovenski košarkar pa je, kot znano, odpovedal svoje sodelovanje v modrem dresu.

Nogometna zveza Slovenije je medtem prekinila vsak stik z Nogometno zvezo Jugoslavije.

Pogovor s predsednikom SSK Bojanom Brezigarjem

Informirati o Sloveniji

Bojan Brezigar

LJUBLJANA — Svetovni slovenski kongres svojega ustanovnega zasedanja ni opravil v najbolj srečnih okoliščinah. Čeprav je bil začetek slavnosten, saj je dejansko sovpadal s proglasitvijo slovenske samostojnosti in neodvisnosti, pa je to slavje skalilo brutalen napad in poskus okupacije nove države s strani jugoslovanske vojske. Te okoliščine so zborovalce prisilile, da je bilo zasedanje končano prej, kot je bilo predvideno.

»Delovni rezultati so tisti, ki smo jih pričakovali, čeprav smo morali čas zasedanja skrčiti, zato pa smo delali mnogo bolj intenzivno,« nam je takoj po izvolitvi za prvega predsednika SSK povedal Bojan Brezigar, ki je prej vodil tudi iniciativni odbor za ustanovitev kongresa. Povedal je, da je kongres na plenarnem zasedanju odobril vse predvidene dokumente, imeli pa so tudi že zasedanje glavnega odbora, ki je sprejel prve sklepe in se dogovoril, da se bo že 4. julija ponovno sestel v Ljubljani, da dokonča delo, ki ga zaradi spleta okoliščin ni bilo mogoče končati na pravkar končanem zasedanju.

Ob predsedniku je v vodstvu SSK izamejstva tudi tajnik Ravel Kodrič. S tem

v zvezi je Brezigar poudaril, da to ni nujno in da gre za jasno izbiro iniciativnega odbora, ki se je odločil, da se na ta način najlažje omogoči redno delovanje SSK. Razdalje so namreč izredno velike, Slovenci so razpršeni po celnem svetu in zato je bila v enem mestu koncentrirana funkcija predsednika, tajnika in tudi sedež osrednje pisarne. Novi predsednik SSK je pri tem dejal, da dogodki dokazujejo, da očitno še ni napočil čas, da bi bil sedež kongresa v Ljubljani, pa čeprav je bilo nekaj predlogov o tem. Trst je namreč dovolj blizu, da ni težav s komuniciranjem, po drugi strani pa je Brezigar še izrazil mnenje, da tudi v drugačnih okoliščinah ne bi bilo najbolj primerno, da bi Ljubljana ostala sedež SSK. »Tudi druge podobne organizacije nimajo sedežev v matični državi, ker želijo biti te organizacije samostojne in nikakor ne vezane na oblasti, ki tam vladajo, pri čemer pa se stiki s temi oblastmi nikakor ne smejo zanemarjati,« je še poudaril.

Na vprašanje, kaj konkretnega lahko Slovenci po svetu storijo za Slovenijo, je Brezigar opozoril na pomen poslanice svetovni javnosti, ki je bila takoj po sprejetju

že prevedena v nekatere tuje jezike in poslana v te države, kjer lahko prav Slovenci bistveno pripomorejo za boljšo informiranost o Sloveniji, ki je preko oceana pre malo poznana. In bistvo vsega problema je po Brezigarjevem mnenju v tem, da se v državah, ki nasprotujejo slovenski neodvisnosti, informira in prepriča javno mnenje o resničnih slovenskih namerah.

O tem, kje bo prihodnji kongres, se še niso pogovarjali. V skladu s statutom bo čez tri leta. Predsednik SSK pa je pri tem opozoril, da je od dogajanj odvisna možnost sklica izrednega kongresa. Izrazil je prepričanje, da bi bili delegati pripravljeni, da še enkrat pridejo v Ljubljano, ko bi bila Slovenija priznana kot mednarodni pravni subjekt. Takrat bi tudi pripravili praznično srečanje z bolj pestro vsebino, kar sedaj ni bilo mogoče.

Po besedah Brezigarja je zdaj prva naloga vseh uresničevanje resolucije o podpori Sloveniji, dodal pa je, da naj bi bili že 4. julija sprejeti prvi ukrepi. Poudaril je še, da je Svetovni slovenski kongres mednarodna organizacija in da se bo kot taka tako tudi obnašala. (rg)

Za ostrimi spopadi naj bi prišel dialog

Trije evropski zunanji ministri, luksemburški, italijanski in nizozemski, so v imenu Evropske skupnosti brzkone res vrnili v jugoslovanski politični prostor dialog. Beseda "brzkone" ni povsem odveč, čeprav zveni črnogledno. Orožje bo lahko še najhitreje utihnilo, vprašanje pa je že, ali se bo zvezna vojska hitro umaknila v vojašnice. Možno je tudi, da bo državno predsedstvo vendarle priznalo Stjepana Mesića za ustavnega predsednika, veliki nesporednosti pa utegejo nastati pri razumevanju moratorija na uresničevanje samostojnosti slovenske in hrvaške države, zlasti seveda slovenske, ki se je zelo odločno lotila prevzemanja učinkovite oblasti na svojem ozemlju. Toda takšne so bile zahteve intervencijske trojice evropskih zunanjih ministrov in po poročilih iz Zagreba, kjer so se predstavniki Evropske skupnosti sestali s dr. Franjom Tujdmanom in Milanom Kučanom, je druga stran te pogoje tudi sprejela.

Spopadi se vselej končajo s pogajanjem, vendar so pogajalski položaji drugačni kot pred njimi. Tako je tudi v Sloveniji. Zvezna vojska je očitno načrtovala, da bo z bliskovitim tankovskim pohodom po Sloveniji zasedla vse mejne prehode in povrhu še dokazala, da se lahko nemoteno giblje po republiki, ki se je na podlagi plebiscita oklicala za samostojno in neodvisno državo. Tu pa se je začela njena kriza. Slovenija se je uprla tako odločno, da se je zvezna vojska enostavno znašla v vlogi agresorja. Beseda utegne biti sporna za pravnike, toda slovenski odpor je pokazal, da Slovenci doživljajo ravnanje zvezne armade kot napad na svojo neodvisnost in državnost. Brez pretiravanja je mogoče reči, da je bila Slovenija enotna in trdna in njene vojaške enote so se na svojih tleh bojevale za osvoboditev nacionalnega in državnega ozemlja, kar je kot najmočnejši možni motiv v marsičem nadomestilo pomanjkanje vojaških znanj in urjenja, saj je slovenska vojska še sorazmerno nova. Slovenske enote so se ravno zaradi takšnih okoliščin bojevale izredno uspešno in s tem tudi utrdile pogajalski položaj Slovenije.

Zvezna vojska je med oboroženimi spopadi v Sloveniji imela premoč v tankih in letalih. Številčno je bila šibkejša od slovenskih enot. Toda to ni bil razlog za propad njenega načrta, da bo vnekaj urah s tanki prevzela vsa Slovenija in zasedla mejne prehode. Izkazalo se je, da je mrtva ideja, na kateri stoji zvezna armada. Jugoslovanstva ni več. V tankih so sedeli Hrvati, Albanci, Makedonci, celo Slovenci, ne samo Srbi in Črnogorci, ki sicer veljajo za najbolj vnete bojovnike zoper "secesionizem". Vojaki iz teh drugih narodov pa prav tako kot Slovenci, ne verjamejo več v smiselnost sedanje Jugoslavije, zato se tudi ne morejo bojevati zanj. Razen tega je zvezna vojska okoren in ranjen gigant, ki odhaja skupaj s sedanjo državno ureditvijo jugoslovanskega prostora. To dejstvo ji že samo po sebi jemlje moč. Spopadi s slovenskimi enotami bodo zdaj samo še pospešili njen razpad, ali pa jo bodo prisilili k hitremu prilagajanju novim razmeram.

Kakšne bodo nove razmere, še ni mogoče reči, saj bo potrebno kar ne-

kaj časa, da bi se uresničil beograjski in zagrebški dogovor trojice evropskih zunanjih ministrov s predstavniki Ljubljane, Zagreba in Beograda. Dogovori so krhki, in spor silno globok. Mrtvi vojaki in civilisti so žive rane, ki jih še tako hladnokrvna in razumna politika ne more potisniti v pozabo. Mora jih upoštevati pri sleherni potezi. Razen tega Slovenija ne bo preklicala odločitve, da bo po poslednjem samostojna in neodvisna država. Lahko se pogaja samo o tem, kako bo prevzemala učinkovito oblast na svojem ozemlju, v kakšnem časovnem zaporedju bo odvzela zveznim organom prisotnosti, ki so jih doslej še opravljali tudi za Slovenijo. Drugače ravnanje bi lahko potisnilo Slovenijo nazaj v zvezne okvire, kar bi pokopalo njeno upanje na državno samostojnost, iz slovenskih politikov pa napravilo narodne izdajalce, ki so zapravili priložnost, da ustvarijo slovensko državo.

Priložnost zares ni ravno majhna. Toda slovenski politiki se morajo zdaj gibati v okviru, ki ga določa mednarodna skupnost. Ta pa postavlja na prvo mesto vseh vrednot stabilne meje. Vsaka država pač stori vse, da ne bi kdo ogrožal njenih meja, zato je tudi nezaupljiva do slehernih sprememb v svetu, še najbolj v svoji soseščini. Zato tudi zahodni svet še vedno želi, da bi našli rešitev za sedanjo krizo v okviru zunanjih meja dosedanje Jugoslavije. Obenem se svet boji za svoj denar, ki ga je posodil Jugoslaviji in njenim republikam. Tuji kapital dobro ve, da južne republike ne bodo mogle vrniti starih dolgov niti najemati novih posojil. Zato računa predvsem na slovensko in hrvaško plačilno sposobnost. Ne bo se treba čuditi, če bo zaradi tega pritisnil na ti dve republiki, obenem pa se potrudil, da bi še najbolj solventni plačniki dobili v južnih republikah tržno zaledje, ki bi jima omogočilo, da na manj razvitem trgu kompenzirata visoke izvozne stroške in izgube na tujih trgih.

Takšen skupen gospodarski prostor vsaj za Slovenijo in tudi za Hrvaško ne more več biti federacija. Lahko je kvečjemu skupnost samostojnih držav, vendar je tudi za takšno rešitev malo možnosti, odkar je zvezna vojska s tako grobim početjem skušala spraviti na kolena slovensko državnost. Ta trenutek se zdi še najbolj realna carinska ali monetarna unija kot sta jo že spomladi predlagala Milan Kučan in dr. Franjo Tujdman.

Vendar je tudi do tja še zelo daleč. Predvsem še ni rešitve za srbsko-hrvaški spor. Celo če bi se Slobodan Milošević in dr. Franjo Tujdman sporazumela o premirju, ne bi mogla na hitro ukrotiti svojih radikalov, ki so praktično že v spopadu. Slovenija pa tudi ne bo brez določenih pogojev privolila v kakršnekoli povezavo, ker so dvodnevni spopadi z zvezno vojsko in policijo celo najbolj spravljive politike spremenili v radikale. V politični stiski pa bo tudi Ante Marković. Njegove odločitve so zvezni vojski dale nekaj legalne podlage za pohod na Slovenijo. Naj bo posledje še tako spravljivo, Slovenija bo do njega nezaupljiva, pogajala pa se bo samo kot samostojna država.

BOŽO KOVAČ

Dokumenta Svetovnega slovenskega kongresa

Slovenski svetovni kongres je med svojim sicer predčasno končanim zasedanjem sprejel tudi sledeča dokumenta:

Svetovni slovenski kongres pozdravlja proglasitev suverenosti in neodvisnosti Republike Slovenije kakor seveda tudi suverenost in neodvisnost kateregakoli naroda. Zato smatra za nevrzdno in anahronistično grobo uporabo sile, ki naj bi ukinila temeljno pravico našega naroda do samoodločbe. Pri tem poziva tudi vodstva evropskih in drugih držav, ki se sklicujejo na demokratična načela, da obravnava dogodke v Sloveniji, na Hrvaškem in v Jugoslaviji nasploh, edino z omenjenimi načeli demokratičnih principov in stališč. Sožitja v novem obdobju zgodovine ni več mogoče vzpostavljati z grobo vojaško silo in tovrstnimi ideološkimi utemeljitvami, zato naj se nasilje takoj preneha ter odstopi mesto dogovoru suverenih držav in narodov. Svetovni slovenski kongres se istočasno zavzema za povezanost tudi različno mislečih Slovencev, ki naj jih nasilni dogodki še močneje povežejo v skupni opredelitvi za svobodno, demokratično in suvereno republiko Slovenijo.

KONFERENCA SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA ZA FJK

Skupnost Slovencev v Furlaniji - Julijski krajini, neprekinjeno naseljeno ob meji z Republiko Slovenijo, predstavlja izrazito kontinuiteto z matico, tako v prostoru kot v času.

Slovenci v Italiji z navdušenjem pozdravljamo prvi Slovenski svetovni kongres in pričakujemo, da bi postala tovrstna oblika srečanja in povezovanja med Slovenci doma in po svetu neke vrste trajna struktura slovenske integracije v sodobnem svetu.

Izhajajoč iz dejstva, da si je republika Slovenija izborila suverenost in neodvisnost, bi radi opozorili na stvarnost, da dober del slovenskega naroda - po nekaterih ocenah vsaj 25

ali 30 odstotkov - še zmeraj živi izven meja današnje matice. V mislih imamo poleg zamejcev, katerim pripadamo Slovenci v Italiji, tudi zdome in izseljenca.

Vprašanje, ki si ga lahko postavljamo, je sledeče: kaj pomeni nova državnost in neodvisnost Slovenije za Slovence, ki živijo izven meja slovenske republike in kako se lahko suverenost preliva in izkaže v vseh delih slovenskega naroda po svetu.

Jasno je, da tako vprašanje v današnjih pogojih nima in ne more imeti nobenih irendističnih ali revanšističnih ambicij, kar pa ne pomeni, da si ne smemo zelo resno postavljati uresničevanja aktivnejšega povezovanja in združevanja vseh Slovencev, ki živijo, delajo in ustvarjajo v različnih državah po svetu in to na osnovi moderne, ali boljše rečeno postmoderne, etnično-jezikovne identitete in zavesti njenih korenin, kar zahteva novo perspektivno vizijo nacionalnega vprašanja, kot med drugim narekujejo smernice postindustrijske družbe.

Pri vsem tem pa vsi imamo vsi izkušnje, kako težko je uveljavljati v drugih državah ustrezno zaščitno zakonodajo za civilne pravice slovenskih manjšin. Izkušnja Slovencev v Italiji je po svoje emblematična. Kljub temu, da obstajajo mednarodne obveznosti Republike Italije, pa tudi obveznosti, ki izhajajo iz njene lastne ustave, še vedno, po več desetletjih aktivnega prizadevanja, smo Slovenci v Italiji državno-pravno skoraj prazni rok. Mislimo, da ob tej problematiki bi bilo dobro, če bi se Svetovni slovenski kongres, upoštevajoč obstoj suverene, neodvisne Slovenije, izrecno zavzemal tudi za reševanje tovrstnih odprtih vprašanj z različnimi oblikami pritiska na vse države, kjer živijo Slovenci, začenši z našim primerom v Italiji.

V sodobnih družbah postaja vse bolj očitno, da brez posebnih bo težko še naprej ohranjati in razvijati slovensko prisotnost izven meja republike Slovenije, kar predstavlja ne samo pravni ampak tudi civilno-moralni problem.

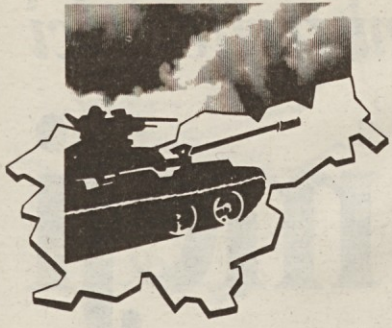
VZPI: Ustaviti nasilje armade

V petek, 28. junija '91, so se sestali člani pokrajinskega odbora VZPI - italijanski državljani slovenske narodnosti - da ocenijo dramatične dogodke, ki se odvijajo in zapletajo v matični domovini. Nad suvereno Republiko Slovenijo so se zgrmile enote Jugoslovanske armade, zato da bi izničile demokratične pridobitve, ki izhajajo iz ljudskega plebiscita za samostojno in suvereno Republiko Slovenijo. Prepričani smo, da je vsem, in posebej nam zamejcem jasno, na kateri strani sta pravica in zdrav razum. Ostro obsojamo nasilje nad mirnim slovenskim narodom. To nasilje, ki je že do danes povzročilo toliko nepotrebnih žrtev in gorja, mora takoj prenehati in preiti na mirna in demokratična pogajanja enakovrednih partnerjev za rešitev vseh problemov, ki zadevajo vse jugoslovanske narode. Želja vseh nas je, da bi v konfederativni Jugoslaviji suverenih republik našli tak skupni imenovalec, ki bi omogočil razumen in demokratičen razplet hude krize, ki ogroža mir ne samo v Sloveniji in v Jugoslaviji, ampak celo v Evropi. Mi, bivši borci, partizani, ki smo se borili v enotah narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredih Jugoslavije imamo moralno pravico, da dvignemo svoj glas proti nasilju nad slovenskim narodom s strani tiste armade, v kateri smo tudi mi služili in ki nas je pred skoraj pol stoletja vzgajala v popolnoma drugačnem duhu, to je v duhu bratstva, enotnosti, medsebojnega spoštovanja in prijateljstva, v duhu demokratičnih načel, svobodoljubnosti in prijateljstva med vsemi narodi, ki so se borili za iste ideale in za katere smo prestali toliko gorja in žrtev. Nihče nima pravice, da bi nam vzel teh idealov, in jih tudi ne more, ker so bili sad večletnega boja slovenskega naroda proti okupatorju in tistim, ki so jim hlapčevsko služili. V tem boju nam je bila Osvobodilna fronta slovenskega naroda svetel kažipot v novi svet in novo življenje. Zato ne moremo mimo dejstva, da se je proti slovenskemu narodu zgrnila sila agresije vojske, ki smo jo zaradi njenih demokratičnih zasnov globoko spoštovali in cenili. Na koncu naj poudarimo še, da je mogoče in da se mora z narodi Jugoslavije še vedno najti skupen jezik in tako pot, kot smo jo našli pred pol stoletja.

Glasno in odločno zoper ustrahovanje

Tudi na Hrvaškem so ljudje glasno protestirali proti premikom jugoslovanske armade (Telefoto AP)

Iz vse dežele še naprej pozivi k prenehanju nasilja

Solidarnost se krepi

Lombardija, Veneto in FJK za sklic vrha skupnosti AJ

TRST — Spricho hude krize, v kateri se je znašla Slovenija in tudi Hrvaška, je potrebno nujno sklicati vrh predsednikov skupnosti Alpe-Jadran. Potrebo po tem sklicu narekuje pričanje, da Evropa dežel - katere eden najbolj pomembnih razlogov je prav skupnost Alpe-Jadran - lahko in mora odigrati odločilno vlogo ob strani Evrope narodov in vse mednarodne skupnosti.

Predlog je oblikoval predsednik Dežele Lombardije Giuseppe Giovenzana, ki je do lanskega novembra predsedoval delovni skupnosti Alpe-Jadran, nanj pa sta se pri priči odzvala predsednik Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti in Veneta Franco Cremonese. Glede na urgentnost tega srečanja in na objektivne težave, da bi ga pripravili v Sloveniji ali Hrvaški, je Biasutti predlagal, naj bi potekalo v Trstu. V ta namen bodo takoj navezani ustrezni stiki z vsemi ostalimi člani skupnosti.

Predsednik Lombardije Giovenzana je v sporočilu s svojim predlogom med drugim podčrtal, da mora skupnost Alpe-Jadran poleg posamičnih stališč izraziti tudi svojo jasno in nedvoumno obsodbo uporabe sile pri reševanju etničnih, političnih in institucionalnih problemov, ki pretresajo jugoslovansko federacijo. Žal smo že pri oboroženem spopadu - je zaključil Giovenzana - zato mora skupnost Alpe-Jadran narediti takoj vse, kar je v njeni moči, da bi prispevala k iskanju in takojšnjemu izvajanju mirne rešitve konflikta.

Tudi predsednika Biasutti in Cremonese sta podčrtala primerenost sklicanja vrha skupnosti Alpe-Jadran, da bi tako dali več moči pozivom k miru in k solidarnosti s Slovenijo. Ta moč prihaja tudi iz mednarodnega ugleda delovne skupnosti, v kateri so dežele italijanskega severovzhoda prepričane protagoniste.

Z izredne seje glavnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze

Občutena solidarnost Sloveniji

TRST — Glavni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je včeraj pod predsedstvom Klavdija Palčiča zasedal v razširjeni sestavi na izredni seji v Prosvetnem domu na Opčinah.

Člani in predstavniki številnih včlanih organizacij so v zavzeti razpravi potrdili najostrejšo obsodbo vojaške agresije na republiko Slovenijo, izrazili polno solidarnost državljanom Slovenije in slovenskemu vodstvu, ki brani mlado slovensko republiko pred surovo invazijo, kakršna po okupaciji iz leta 1941 nima primere. Slovenci v Italiji čutijo to tragedijo kot lastno, kajti usoda manjšine je neločljivo povezana z usodo matičnega naroda. Legitimno pravico slovenskega naroda do lastne suverenosti se poskuša zlomiti na najbolj primitivni način, in to povzročajo samozvani zagovorniki jugoslovanske integritete, tisti, ki so Jugoslavijo dejansko ugonobili.

Predsednik SKGZ in trije pokrajinski predsedniki so prisotne informirali o številnih korakih, ki jih je takoj po agresiji naredila zveza na deželni in pokrajinski ravni, predvsem v odnosu do italijanskih oblasti in političnih dejavnikov, kakor tudi do mednarodnih forumov, da se vzpostavi objektivna informacija o jugoslovanski dramatični stvarnosti in da se oblikujejo naklonjena stališča do samostojnosti Slovenije. SKGZ je v dogovoru z ostalimi komponentami vzpostavila poseben krizni štab, pisarne v treh pokrajinah delujejo nepretrgoma, da se nudi na vsakršni ravni pomoč vsem, ki so kakorkoli prizadeti zaradi tragičnega dogajanja v Sloveniji.

V razpravi je bila izražena solidarnost in podpora naporom slovenskega predsednika Milana Kučana, ki se je na sestanku s trojko ministrov Evropske skupnosti z jasnimi stališčem opredelil za pogajanja in za ustavitve sovražnosti, kar pa istočasno pomeni, da od odločitve o suverenosti slovenske države ni umika.

Na zasedanju je prišel do izraza apel k treznosti in iskanju vseh poti, da se vojne operacije nemudoma ustavijo in da se preneha muraja človeških življenj ter razdejanje, ki ga prinaša okupatorska vojska. Vsem Slovencem, morda še posebno Primorcem, se je predstavila o nekdanji Jugoslaviji boleče porušila, toda to dejstvo ni od včeraj, temveč od takrat, ko je velikosrbska politika očito pokazala svoje namere ob nasilni ukinitvi kosovske in vojvodinske avtonomije. Nepojmljivo je, da se v civilizirani Evropi na tako primitiven in nečloveški način uporabljajo sredstva, ki z omikanjem življenjem nimajo opravka.

Mnogi razpravljalci so ugotavljali, da se bo zlo, ki se je zgornilo nad Slovenijo neposredno odrazilo tudi na življenje naše skupnosti. Še zlasti na Trzaskem je te dni zaznavati psihozo, po kateri je mogoče razumeti, da velik del tržaške javnosti legitimnih težej slovenskega naroda ne razume in ne priznava. Zato je tembolj potrebno, da manjšina strne svoje vrste v naporu, da se izčrpno in objektivno obvešča italijanska javnost in da se vzpostavijo vsi potrebni stiki z institucijami in krajevnimi upravami. Agresija proti slovenskemu narodu je namreč obremen napad na demokracijo in izraz najbolj primitivne miselnosti, ki še obstaja na Balkanu. Vsi tisti, ki poudarjajo, da so za bodočo Evropo narodov, bi se morali zavedati, da je Slovenija to svojo vlogo poiskala in izpeljala na najbolj demokratičen način, takšen, ki bi moral biti drugim republikam kvečjemu za zgled.

Uredništvo Primorskih novic sporoča, da bo danes izšla posebna izdaja časopisa, ki bo na prodaj na vseh dostopnih prodajnih mestih.

Iz glavnega odbora je ob koncu izšel občuten poziv, da pride do ustavitve ognja in do pogajanj, ki bodo Slovenijo potrdila izbrano in že težko plačano pot. Glavni odbor je tudi pozval slovensko javnost, da se množično udeleži današnjih solidarnostnih manifestacij v Trstu in Gorici, kot tudi da se odzove na vse pobude, ki lahko Sloveniji pomagajo v stiski.

Na sliki (foto Magajna): udeleženci včerajšnjega izrednega zasedanja glavnega odbora SKGZ na Opčinah.

Italijanska narodna skupnost povsem solidarna s Slovenijo

»Vpričo vsega, kar vidim in slišim, da se dogaja tačas pri Škofijah, res ne morem biti optimist!« Tako je odgovoril tajnik Skupnosti Italijanov na Koprskem Claudio Geissa, ki je ob enem tudi član izvršnega odbora nove manjšinske organizacije za Istro in Reko, ko smo ga zmotili po telefonu. Izvedeti smo namreč hoteli, kaj osebno misli o zdajšnjem tragičnem dogajanju po Sloveniji oziroma, kakšno je ob njem stališče italijanske narodne skupnosti. Vprašanje smo dopolnili s podvprašanjem, kako gledajo Italijani na slovenskih in hrvaških tleh na razmejitve med republikama. »Izhajajoč že iz naše programske platforme in upoštevajoč tudi programske smernice naše osrednje organizacije moram poudariti, da smo mi vselej podpirali težnjo Slovenije - in seveda tudi Hrvaške - po dosegu samostojnosti in neodvisnosti. Problem zase pa je v tem okviru kajpak vprašanje nove meje, kajti mejna razdelitev celovitega območja, na katerem smo Italijani naseljeni, od meje z Italijo pa do reške regije, pomeni za naše narodnostno telo znaten udarec.«

»Vendar moram naglasiti, da postane problem slovensko-hrvaške razmejitve v tem dramatičnem momentu drugotnega pomena; zdaj je glavno vprašanje to, da je Slovenija, v kateri oziroma v dotiku s katero živimo, utrpela pravo

agresijo iz vrst tuje vojske, to pa je v popolnem nasprotju s politiko naše narodnostne skupnosti, ki se je venomer - in tudi glede postavitve meje ob Dragonji - zavzemala za dialog z Ljubljano in z Zagrebom.«

Stremeli ste torej za mirno, civilno, nenasilno reševanje problemov, medtem ko teče zdaj v Sloveniji kri. »Seveda,« je odvrnil prijatelj Claudio Geissa, »tragedija, ki ji prisostvujemo, predstavlja večstoletni skok v preteklost, vse to je nezasišano, nepojmljivo. Naša narodnostna skupnost je v teh težkih trenutkih povsem solidarna s Slovenijo ne glede na ono, kar nas pojmovno lahko ločuje.«

Napovedali so trimesečni predah, da bi se medtem Beograd in Ljubljana sporazumela. Kako ocenjujete možnosti, da pride do zaželene mirne poravnave, smo še vprašali tajnika Skupnosti Italijanov na Koprskem. »Sedaj je še vse vprašljivo in odvisno od tega, kako strani tolmačita začasni dogovor, jasno pa je, da Slovenija ne more odstopiti od svoje poti v neodvisnost. Ravno včeraj (v petek, op. ur.) smo izdali tiskovno sporočilo, v katerem smo navedli nujnost, da se vojska vrne v kasarne, vendar nismo optimisti.«

F.D.G.

Izjava primorskih književnikov

SEŽANA, TRST — Združenje književnikov Primorske oziroma pododbor Društva slovenskih pisateljev je včeraj objavil naslednjo izjavo:

Kulturni narodi živijo v sožitju in dobrem sosedstvu in iz kulture črpajo duhovno hranivo za politično, gospodarsko, omikano in vsakršno sodelovanje.

Primorska je od nekdanjega dežela visoke kulture in globokih človeških vrednot. V svoji pretekli in polpretekli zgodovini je zaradi vojn in nasilja veliko pretrpela in plačala hud krvni davek.

Ob tragičnih dogodkih v Sloveniji izražamo književniki z obeh strani državne meje globoko zaskrbljenost in bojazn, da bi se položaj še bolj poslabšal in se sprevrgel v nekontrolirano morijo. Odločno obsojamo nasilje in kličemo slovenskim in zveznim politikom, naj odgovorno in premišljeno pretehtajo nastali položaj in naj namesto orožja spregovorijo besedo. Nedopustno je, da se v civilizirani družbi in v Evropi leta 2000 ponovno uveljavlja logika nasilja. Združenje književnikov Primorske apelira tudi na mednarodno javnost, da z vsjo svojo vplivnostjo posreduje pri slovenskih in jugoslovanskih političnih in vojaških oblasteh z namenom, da se pri nas ponovno uveljavi mir in da ostane trajen.

Predsednik BORIS PANGERC
Podpredsednik EDELMAN JURINČIČ

Gorska skupnost Terskih dolin poziva vlado naj prizna samostojno republiko Slovenijo

Predstavniki beneških Slovencev na včerajšnjem srečanju z videmskim prefektom (Foto Pavšič)

Resolucija Avtonomne dežele Dolina Aosta

Deželni svet Avtonomne dežele Dolina Aosta je predvčerajšnjim soglasno odobril resolucijo, ki izražajo solidarnost Republikii Sloveniji in obsoja vojaški napad nanjo.

Stranka francosko govoreče manjšine Union Valdotaïne pa je izdala ostro noto proti napadu zvezne vojske na mlado slovensko državo. Dokument, ki ga je stranka

poslala Slovenski skupnosti z željo, da ga posreduje Ljubljani, izraža globoko obžalovanje zaradi italijanske politike do Slovenije in dosedanje podpore Markovičevi vladi, ki je zdaj pokazala svoj pravi obraz. Dokument se zaključuje z zahtevno rinski vladi, naj skupaj z ostalimi članicami dvanajsterece obsodi represijo in prizna Slovenijo in Hrvaško.

ČEDAD — Položaj na Tolminskem je bil včeraj vsaj na videz mirnejši in takšnega strahu pred najhujšim, kot na Novogoriškem, ni bilo. Enote teritorialcev namreč še vedno nadzorujejo vse mejne prehode, ki so jih v četrtek zasedli pripadniki jugoslovanske vojske. Mejni prehodi na Tolminskem so v bistvu odprti, čeznje pa prometa ni in italijanski mejni organi vsakomur odsvetujejo prečkanje meje.

Dogodki zadnjih dni so povzročili veliko zaskrbljenost tudi med italijanskim prebivalstvom v Furlaniji. Tukajšnja sredstva javnega obveščanja posvečajo veliko pozornost vsem dogodkom. Več je tudi apelov, v želji, da bi prenehalo govoriti orožje in da bi treznost prevladala nad silo. Predstavniki raznih političnih sil, kakor tudi institucionalnih sredin so v tem času sprožili vrsto pobud, da bi na kakršenkoli način pomagali pri reševanju kriznega položaja.

Kot smo izvedeli, poteka življenje na Tolminskem normalno, če lahko v danih pogojih sploh rabimo to besedo. V teh krajih namreč niti v prejšnjih dneh ni prišlo do oboroženih spopadov in upanje vseh je, da bi »premirje« zavladalo v vseh žariščih napetosti.

Čeravno je Slovenija v vojnem stanju, smo izvedeli, da je v nekaterih turističnih krajih, kot npr. v Kranjski gori, diskretno število turistov.

Prizadevanja Slovencev iz videmske pokrajine, da bi prispevali k reševanju težkega položaja, se nadaljujejo. Vče-

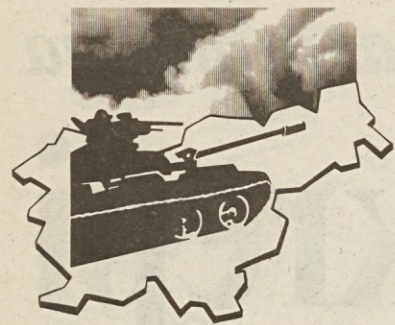
raj dopoldne je na primer zastopstvo videmskih Slovencev (Černo, J. in M. Namor, Rutar in Petricig) obiskalo videmskega prefekta Roberta Sorgeja. V pogovoru na prefekturi so predstavniki iz Benečije orisali dramatičen položaj v Sloveniji in prefekta zaprosili za posredovanje pri rimskih oblasteh, da bi le-te stvarneje posegle v korist miru in svobode. Ob tem je bila izražena tudi zaskrbljenost zaradi položaja italijanske narodnostne skupnosti v Sloveniji in Hrvaški.

Srečanje na prefekturi je bilo tudi priložnost, da so zastopniki videmskih Slovencev vladnemu predstavniku predložili vrsto odprtih vprašanj, ki so tesno povezana z obstojem in razvojem naše skupnosti.

Na petkovi seji Gorske skupnosti za Terske doline so odobrili dokument o solidarnosti s Slovenijo, ki ga je predstavil svetovalec Viljem Černo. V njem Gorska skupnost izreka solidarnost in pomoč sosedom iz Slovenije, ki imajo vso pravico do osamosvojitve, demokratizacije in neodvisnosti. Dokument nadalje izraža ostro nasprotovanje zveznim vojaškimi organom, ki hočejo s silo zatreti suverene izbire slovenskega naroda.

V zaključnem delu dokumenta predstavniki Gorske skupnosti apelirajo na italijansko vlado, naj čimprej prizna samostojno Slovenijo in poseže pri beograjski vladi, da bi prenehala z vojaško agresijo.

RUDI PAVŠIČ

Pri Škofijah spopad med JLA in slovenskimi teritorialci

Trije mrtvi na meji

Trije mrtvi in pet ranjenih to je krav obračun včerajšnjega streljanja na mejnem prehodu Škofije, ki je nekaj pred osmo uro zjutraj prekinilo (navidezni) mir na Slovenskem Primorju. V spopadu med enotami JLA in slovensko teritorialno obrambo so bili ubiti trije vojaki, pet pa jih je bilo ranjenih: enega so sprejeli na zdravljenje v tržaško bolnišnico, štiri pa se zdravijo v Izoli. Med njimi je tudi podpolkovnik Isakovič, komandir vojaških enot v slovenski Istri, ki je bil do spopada tudi odgovoren za mednarodna mejna prehoda Škofije in Lazaret, njegovo mesto na mejah pa naj bi nato prevzel neki poročnik. Na Koprskem je bila napetost vsekakor ves dan zelo velika, saj je takoj po streljanju na meji iz Kozine proti obali krenila močna tankovska enota (dva tanka, oklepni transporter in vojaško terensko vozilo) namenjena na Škofije, ki pa so jo blokirali na klanecu pri Črnem kalu. Ta enota je bila ves dan v kleščah teritorialne obrambe ter bagerjev in buldožerjev iz tamkajšnjega cestnega gradbišča. Pozno zvečer so v Koprsku dosegli sporazum za miren umik vojakov v kasarno v Kozino, v trenutku ko zaključujemo redakcijo pa je tankovska enota še vedno na Črnem kalu. Cesta je bila blokirana tudi v Dekanah in v samem naselju Škofije, do osamljenih spopadov je prišlo tudi na ankaranskem vozlišču in pri Moretinu, kjer so slovenske enote (potek spopada ni znan) uničile raketni transporter JLA. Prehoda Škofije in Lazaret sta bila ves dan zaprta (zaprti so bili tudi vsi mejni prehodi druge kategorije v miljski in dolinski občini) in do nočnih ur še v rokah zvezne milice in JLA.

Dinamika spopada, v katerem so izgubili življenje trije pripadniki JLA, je še vedno neznan. Ob pomankanju uradnih verzij, tako s strani vojske kot s strani slovenskih oblasti, so se ves dan na meji in v Trstu širile vsemogoče domneve. Do streljanja je prišlo nekaj po osmi uri, ko naj bi slovenski teritorialci pri prodiranju proti meji napadli oklepnik JLA, ki se ni hotel po nekaterih pozivih predati. Nekateri očitvidci pa so nam povedali, da so se vojaki streljali med sabo. Kakorkoli že, so Italijani takoj zaprti prehod in poklicali rešilca RK, ki je odpeljal v Katinaro enega izmed ranjenih vojakov. Mejo so nekaj minut pozneje zaprti tudi zvezni miličniki, raketni transporter JLA pa je opozarjal, da je meja neprehodna. Napetost je bila na višku in je dejansko trajala ves dan, saj je bilo vsak moment pričakovati akcijo teritorialcev, katerih močne enote so v kratkem času obkolile področje mej-

nega prehoda, ki je bilo v rokah JLA. Ob 23. uri je bila meja še vedno zaprta, vojaki in zvezni miličniki, ki so bili ves dan izolirani in brez vsakršne oskrbe, pa so bili popolnoma v temi in brez telefonskih in drugih zvez z zaledjem, z izjemo radijskega oddajnika na transporterju. Karabinjerji so nam povedali, da se od daleč slišijo strelji in rafali mitraljezov, kaj se pravzaprav dogaja, pa nismo uspeli izvedeti. Italijani ugibajo, da bo že ponoči prišlo do odločilnega napada slovenske teritorialne obrambe, obstaja pa tudi možnost sporazumne rešitve tega kriznega žarišča, ki je tako močno pretresel Trst in Koprsko, da ne govorimo o miljski občini, ki je skoraj neposredno prizadeta.

Italijanski mejni organi so zelo pozorno spremljali dogajanja onkraj mejne črte, glede vzrokov in poteka obojstranskega spopada pa se niso hoteli izreči, razpolagali pa so verjetno tudi s pomanjkljivimi informacijami. Akcijo nadzovanja je do poznega večera vodil sam kvestor Lazzarini ob pomoči visokih karabinjerskih oficirjev, med dnevom pa je prišlo tudi do nekaterih neposrednih stikov med Italijani in zvezno milico. To se je zgodilo, ko so iz Katinare pripeljali mladega ranjenega vojaka, ki je sam izrazil željo, da se vrne v svojo enoto in ko se je na klanecu pred mejo nenadoma pojavil mlajši možki, ki so ga potem miličniki (pešec je bil brez dokumentov) po krajših pogajanjih mirno pustili v Italijo. Kot rečeno, ni manjkalo napetosti,

Raketni transporter, ki zapira mejni prehod Škofije

(Foto Krizmančič)

zlasti po krivdi vojakov, ki so bili videti zelo živčni in izmučeni. Transporter JLA je namreč nekaj po 15. uri nankrat prižgal motor in obrnil rakete proti bližnji vzpetini. Potem smo izvedeli, da je to naredil, ker je poveljujoči zagledal nekaj ljudi, ki so se sprehajali nedaleč od mejne črte. Bili so radovedneži, ki so iz Italije gledali na mejni prehod. To samo priča o visoki stopnji napetosti, ki je včeraj vladala na Škofijah. Karabinjerji in miljski re-

darji so že pred Orehom ustavljali promet in vsakogar, ki je (tudi peš) nameraval proti meji. Kolone ni bilo, saj so bili ljudje, razen redkih turistov, v glavnem obveščeni o dogodkih. Največ težav so imeli soferji parkiranih tovornjakov in zlasti prebivalke Škofij in sosednjih krajev, ki hodijo dnevno na delo v Trst. V naše mesto so redno prišle tudi včeraj zjutraj, ko je bila meja seveda še odprta, domov pa niso

mogle. Nekatere od njih so sprejeli v bližnjih hišah, nekatere pa so preživjele noč kar v Slavnikovem avtobusu, ki povezuje Trst s Koprkom. Italijanske oblasti so bile glede oskrbe teh ljudi popolnoma odsotne.

Slovensko Primorje je bilo popolnoma odrezano od ostalih predelov Slovenije in tudi od Hrvaške, dostop je bil možen le po morju. Na Dragonji sta blokadi zapirali cesti za Buje in za Umag, Hrvaška je bila dostopna le na relaciji Rižana—Buzet. Močna tankovska enota še vedno stoji na griču pri naselju Plovonija in čaka na povelja. Morda se bo vrnila v Pazin in v Ilirsko Bistrico, od koder je prišla, morda pa bo krenila v Slovenijo. Odvisno bo pač od razpleta (ali zapleta) teh dramatičnih dogajanj. Na ankaranskem križišču in pri Bertokih je bila na novi 4-pasovnici dolga kolona avtomobilov, v glavnem gre za tuje turiste, ki se preko Italije želijo vrniti domov. Delavci koprške Jestvine in domačini so jih oskrbovali s hrano in pijačo. V poslopiju koprške občinske skupščine pa so v teku pogajanja med general-polkovnikom Marjanom Čatom, poveljnikom reškega armadnega območja in med predstavniki krajevnih slovenske oblasti. Na raznih sestankih je sodeloval tudi koprski župan Aurelio Juri, ki je pozno popoldne pozval občane, naj v teh kritičnih trenutkih ohranijo mirno krii, naj po nepotrebnem ne hodijo iz hiš in naj tudi ne zaostrujejo itak že zelo napeto situacijo.

SANDOR TENCE

Skrivnostno in tajno, saj je vojna

Takoj ko se je razlegla vest, da so enega srbskega vojaka JLA, ki je bil lažje ranjen med bojem pri Škofijah, na prošnjo samega vodstva tamkajšnje postojanke JLA prenesli v katinarsko bolnišnico, smo se takoj novinarji, televizijski snemalci in fotoreporterji podali tja, da bi pač tega fanta videli in se nato, če bi nam bila sreča naklonjena, tudi pogovorili z njim.

Takoj ko sem se predstavil pri glavnem vhodu katinarske bolnišnice, me je dežurni vratar napotil k odgovornemu pri oddelku za sprejemanje, me pogledal, ter še dodal: »Če boste le dobili kak podatke, ga boste dobili tam.« Ta stavek je bil slab znak, skoraj kot da bi rekel: Nič ne bo iz tega.

V višjem nadstropju so že nekateri kolegi in fotografi razpravljali z odgovorno pri sprejemanju, z mlado, sicer prijazno zdravnico, ki pa nam ni hotela dati niti najmanjšega podatka. Očitno je vojna psihoza zajela tudi tržaške zdravstvene strukture, saj je kar naenkrat vse postalo skrivnostno, prenos nekega ubogega reveža v bolnišnico pa prava mednarodna vojaška tajnost.

Za nazoren prikaz teh trditvev navedemo le delček pogovora med časnikarji in priložnostno odgovorno (in za to stanje nič krivo) osebo.

»Koliko oseb so sploh prenesli sem?«
 »Ne morem odgovoriti.«
 »Naši kolegi na Škofijah so nam povedali, da gre za enega vojaka, ki je bil lažje ranjen, drugi pa še mora priti.«
 »No, to je možno...«
 »Po radiu so rekli, da ima ta fant 19 let, in da je ranjen v hrbet, roke in noge...«
 »Bil je pač ranjen s strelnim orožjem...«
 »Torej je samo eden. Kaj ga lahko vidimo?«
 »V očeh zdravnice se je razprla osuplost, češ, kako ste si upali sploh kaj takega vprašati.«
 »Seveda ne. Sploh ni mogoče...«
 »Naš prijatelj, fotograf Giovanni Montenero je dejal: »Toda kaj je ta fant, duh ali človek?«
 »Taka so pravila, ne morem govoriti...«
 »Ta skrivnostni pogovor se je nadaljeval še nekaj minut, nato pa smo odšli z vtisom, da se je vojna psihoza, toda tista čisto majhna, ki te le oplazi, oprijela tudi našega mesta in Tržačanov. Sedaj se je tudi Trst vključil v vojno... Skoraj malo ponosa je bilo v tem skrivnostnem trmoglavju... (dj)

Včeraj na Borznem trgu demonstracija v priredbi Mladinske sekcije SSK

Oster protest proti vojaški zasedbi ozemlja suverene Republike Slovenije

Na Borznem trgu je včeraj dopoldne potekala manifestacija, s katero so hoteli prisotni opozoriti tržaško javnost na to, kar se dogaja v Sloveniji in na Hrvaškem. Shod je priredila Mladinska sekcija Slovenske skupnosti v sodelovanju s celotno stranko, udeležili pa so se ga tudi predstavniki drugih slovenskih zamejskih organizacij in strank. Delegacija organizatorjev je bila sprejeta na tržaški občini in na prefekturi.

Govorniki, ki so se zvrstili pred mikrofonom so vsak s svojimi besedami, opisali splošno občutej prisotnih. Izrekli so vso solidarnost prizadevanjem Slovenije in Hrvaške za samostojnost in demokracijo, obsodili so brutalen napad zvezne vojske, ki izpolnjuje ukaze centralističnih in reakcionarnih sil in končno izrazil obžalovanje nad zadržanjem Evrope in Amerike do jugoslovanskega vprašanja; tudi one so soodgovorne za tako tragičen razplet dogodkov.

Predstavnica Mladinske sekcije SSK Maja Lapornik je poudarila, da tanki, bombardiranje in prelivanje krvi ne sodijo v zavest sodobnega evropskega človeka. Tujenam je vsako grobo kršenje demokracije, človekovih pravic in svobode, toliko bolj pa nas prizori brutalne vojne agresije boli, če prihajajo iz naše matične domovine.

Podžupan devinsko-nabrežinske občine Martin Breclj je predvsem poudaril, da to, kar se sedaj dogaja, ni samo napad na slovenski in hrvaški narod, ampak je napad na demokracijo. Žal so se premnoge demokračne vlade zahod, med njimi tudi Italija, v tem tragičnem spopadu postavile na napačno stran.

Deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar je prisotne najprej opozoril, da prav v trenutku, ko poteka ta manifestacija, spet teče kri na Škofijah in to kljub premirju, ki ga nekateri očitno ne spoštujejo. Zahtevamo, je še rekel, da svet prizna neodvisno, samostojno Republiko Slovenijo.

Predsednica mladinskega odbora pri SKGZ Damjana Kralj je opisala občutek mladih v teh dramatičnih trenutkih. Za nas, je dejala, je bila vojna doslej stvar preteklosti, nekaj kar se ne sme nikoli več in za nobeno ceno ponoviti. Sedaj pa doživljamo to v matični domovini in to na pragu leta 2000 v srcu Evrope.

Senator Stojan Spetič pa je v svojem nagovoru predvsem poudaril, da je bil napad na Slovenijo največja napaka, ki jo je bilo mogoče storiti. Od Italije in tudi od Trsta, ki nekoliko škodoželno sledi vsemu dogajanju, zahtevamo, naj prispeva k umirivni položaja, k demokratizaciji in miru. V tem smislu mora tudi priznati osnovne pravice slovenske manjšine v Italiji.

Predstavniki Sveta slovenskih organizacij Sergij Pahor pa je prisotne pozval, da je treba braniti mlado slovensko demokracijo, podpreti njen boj. Le tako bomo lahko s ponosom zrl na novo zastavo, ki je končno tudi naša. Ob koncu je spregovoril še član Demosa iz Nove Gorice Zorko Pelikan. »Vaša prisotnost na tem mestu,« je dejal, »dokazuje, da nismo sami. Vesel sem, da nas podpirajo tudi v Trstu.«

Na sliki udeleženci včerajšnjega shoda na Borznem trgu.

ACLI - ARCI - Mladinska levica - ZDRUŽENJE ZA MIR
 ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV

ZA MIR IN SPOŠTOVANJE SAMOODLOČBE SLOVENSKEGA NARODA

Za nova pogajanja med suverenimi in demokratičnimi republikami v jugoslovanskem prostoru.

Za Evropo solidarnosti in brez nasilja

VSEDRŽAVNA MANIFESTACIJA NA TRGU UNITÀ V TRSTU

DANES, 30. JUNIJA 1991, OB 10.30

Pozivajo k udeležbi: SKGZ, SSO, SSK, slovenska komisija PSI, slovenska komponenta DSL, KMEČKA ZVEZA, SLOVENSKA PROSVETA, ZSSDI

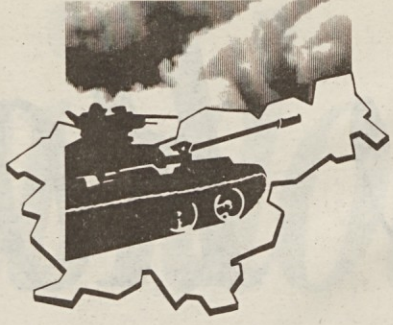
Številni pristanki organizacij in strank za današnja demonstracijo na Trgu Unità

Ob današnji demonstraciji proti vojaškemu posegu v Sloveniji ter za vzpostavitev miru, ki bo ob 10.30 na Trgu Unità, so dale svoj pristanek številne organizacije in stranke.

Tržaška federacija PSI je v posebnem tiskovnem sporočilu povabila tržaško prebivalstvo, naj se udeleži demonstracije "proti uporabi vojaške sile nad slovenskim in hrvaškim narodom." V tiskovnem sporočilu je nadalje rečeno, da se Tržačani čutijo solidarni s sosednima in prijateljskima narodoma.

Poziv k udeležbi za demonstracijo je dalo tudi deželno vodstvo DSL, ki poziva vse demokratične sile, da naredijo vse, da bi se krho premirje, ki ga neprestano prekinjajo incidenti, spremenilo v trajno pogajanje med suverenimi republikami.

Poziv svojim članicam je dalo tudi Združenje slovenskih športnih društev v Italiji, ki je med drugim izrazilo "polno solidarnost vsem državljanom Republike Slovenije" in svojo pripravljenost, da jim nudi vso svojo pomoč. ZSSDI vabi svoje članice na današnja demonstracijo.

Na Sežanskem napeto pričakovanje dogovora o premirju

Prevladal je razum

Na Fernetičih včeraj, vsaj do večera, niso streljali. To je glavna, spodobudna vest včerajšnjih dogodkov v sežanski občini. Potem ko je opoldne z zaprtjem mejnega prehoda (o čemer poročamo na drugem mestu) že kazalo na morebitno tragično reprizo Škofij, je v popoldanskih urah zdrav razum vendarle prevladal nad nasiljem. Ob 18.25 so v poslopju sežanske občine predstavniki občine, slovenske milice, teritorialne obrambe, okupacijske vojske in zvezne milice dosegli sporazum o premirju. Pot do dogovora je bila dolgotrajna, začela se je opoldne s prvim srečanjem, nadaljevala ob 15. uri in zaključila na podvečer. Na prvem srečanju sta z okupacijske strani sodelovala sam general reškega korpusa Marjan Čad, Slovenec po rodu iz Domžal, in pomočnik zveznega sekretarja za notranje zadeve Karadžić, na zadnjem pa novi poveljnik sežanske vojske kasarne, ki je dan prej zamenjal prejšnjega.

Na tiskovni konferenci takoj po zaključnem srečanju so sežanski župan Ivan Vodopivec, predsednik sežanskega izvršnega sveta Iztok Bandelj in vodja slovenske milice na Sežanskem Ciril Ravbar ocenili včerajšnje dogodek in obrazložili temeljne točke dogovora.

Slovenski miličnik je pred mejnim prehodom na fernetičih pokazal turistu pot do prehoda pri Lipici

»Sežanska občina je bila prva, ki jo je okupirala vojska,« je začel Vodopivec. Že prvi dan je sežanska občina sklicala sestanek z armado, predstavniki vojske pa se niso javili ne na tistem ne na nadaljnjih dveh sestankih. Včeraj opoldne je samo vodstvo armade predlagalo sestanek, na katerega smo ga odzvali. Na sestanku je s strani vojske prišel sam general Čad; taisti general je prvi dan okupacije zagrozil županu, da bo »njemu i drugim porušio kuću«.

Župan je poleg tega arogantnega odgovora omenil še nekatere druge primere brutalnosti okupacijskih sil: s tankom so razorali sveže asfaltirano

Vojaška tovornjaka, ki so ju zaplenili slovenski miličniki pri Merčah pri Sežani

cesto za Orlek; Slovincu, ki se je predstavil na mejnem prehodu Fernetiči, je pripadnik zvezne milice raztrgal potni list. Vojski so uperili avtomate v preproste ljudi, zvezni miličniki so zaprli mejo, ki je bila do njihovega prihoda najbolj odprta v Evropi med državami z različnimi političnimi sistemi. Nič čudnega torej, če je v obeh 25 tisoč občanov Sežane vojska izgubila vse.

Po nekajurnih pogajanjih so predstavniki okupacijskih sil le sprejeli pogoje domačinov. Le-ti so zahtevali, naj spoštujejo sklepe republiške koordinacije. Armada se je obvezala, da ne bo intervenirala proti prebeglim vojakom, ki so v zbirnim mestih teritorialne obrambe preskrbljeni s hrano in pijačo, pa tudi proti njihovim sorodnikom ne. Po tem dogovoru se lahko vojaška vozila premikajo na območju očine le po predhodnem dovoljenju slovenske milice. Lahko tudi dovažajo hrano enotam na mejnem prehodu, slovenska milica pa ima pravico do pregleda teh vozil.

Ob vsem tem ostaja odprto vprašanje mejnega prehoda Fernetiči, ki je še v rokah zveznih miličnikov in zveznih carinikov. »O tem bodo odločali na višji ravni,« je omenil sinoči župan Vodopivec.

Z dogovorom je napetost v občini, ki je dosegla svoj višek v opoldanskih urah, nekoliko popustila. Do dogovora je nad občino in nad nekaterimi strateškimi točkami v občini, kot sta prav mejni prehod in železniška postaja, nihala Damoklejev meč oboroženega spopada.

Slovenski miličniki in teritorialci so nameravali že večer prej, v petek, naskočiti mejni prehod, a jih je zaustavil ukaz o premirju. Včeraj, potem ko se je razvedelo o streljanju na Škofijah, je že kazalo, da se bo podobna drama odigrala tudi na Fernetičih. Vsi miličniki in teritorialci so bili v popolni bojni pripravi, namestili so se ob cesti,

ki pelje proti prehodu. Zvezni miličniki na prehodu so takrat zaprli prehod in s tujimi in domačimi avtomobili postavili cestno blokado kakih sto metrov nad prehodom.

Zaradi zaprtega prehoda je moralo nekaj tujih turistov, ki so se nameravali vrniti domov po nekajdnevni počitnici v Sloveniji in Hrvaški, obrniti svoja vozila, da so se izognili zaplombi avtomobila. Vrnili so se proti Sežani in poskusili srečo na mejnem prehodu pri Lipici. Le-ta je bil včeraj ves dan odprt.

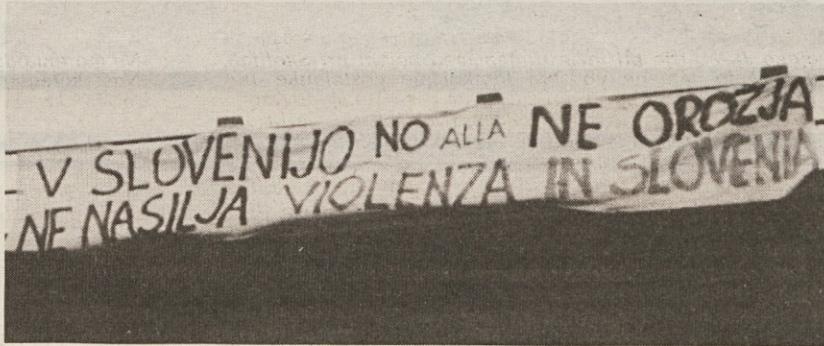
Slovenski miličniki so medtem po nekajminutnem dogovarjanju prevzeli mejni prehod na železniški postaji v Sežani. Zvezne carinike so spet zamenjali slovenski cariniki.

V popoldanskih urah so slovenski miličniki še z dobro izvedeno akcijo zajeli dva tovornjaka vojakov. Vojaški vozili sta se prebili skozi Divačo (tu so jih miličniki zaustavili in jih nato pustili naprej) in zapeljali na cesto proti Sežani. Pri Merčah, kake tri kilometre pred Sežano, so miličniki na vrat na nos postavili cestno blokado s štirimi cisternami srbskih in bolgarskih voznikov. V to blokado sta zavozila oha tovornjaka, ko sta se ustavila, pa so jih obkolili miličniki in vojakom ni preostalo drugega, kot predaja. Slovenski miličniki so tako zajeli 31 vojakov in dva oficirja, ki so jih nato predali teritorialcem.

Večer so miličniki in teritorialci še vedno nadzorovali območje pred mejnim prehodom Fernetiči: zvezni miličniki in zvezni cariniki na prehodu ter vojaška tanka so bili dejansko obkoljeni.

MARJAN KEMPERLE

Dvojezično geslo bode...

V petek je banovska mladina pripravila transparent, da bi v taki obliki podprla zahtevo po čimprejšnji prekinitvi vojaških spopadov in nasilja v Sloveniji. Platno z dvojezičnim geslom, ki so ga razobesili nad državno cesto 202 so že isto noč neznanci raztrgali in odstranili. Neprijeten dogodek je zgorel izraz grobe nestrpnosti in sovražnih teženj nekaterih; med nami so namreč tudi taki, ki jih očitno močno moti ne le slovenska beseda, marveč tudi povsem miroljuben napis.

Da bi z njimi blokirali teritorialcem dostop na mejni prehod pri Fernetičih

Skupini Tržačanov in tujih turistov so zvezni miličniki zaplenili vozila

»Moram priznati, nekaj strahu so mi jugoslovanski zvezni miličniki res pognali v kosti!«. Tako je sinoči komentiral svoj »vroči stik« z njimi Sandi De Luisa, mlad slovenski profesor od Sv. Ivana, ki se je včeraj okrog poldne, nič hudega sluteč, podal čez mejni prehod pri Fernetičih, da bi čez mejo tankal bencin.

»Čez prehod sem se podal, potem ko sem z italijanske strani ugotovil, da je na njem vse običajno, da je promet gost in da poteka redno. Da tega ne bi storil! Okrog črpalk pri Sežani je bilo vse polno slovenskih teritorialcev in

ko sem jih povprašal, kaj se dogaja, so mi povedali, da pripravljajo napad na mejni prehod. Kaj storiti? Lahko se nemudoma vrnete ali pa počakate v Sežani, dokler bo pač treba. Jaz sem seveda menil, da je bolje takoj nazaj, toda ko sem pripeljal do črpalk pred mejnim prehodom, so me ustavili zvezni miličniki in cariniki. Isto se je pred in za mano zgodilo tudi drugim Tržačanom, pa paru nemških turistov in turški družini (oče, mati in nekaj otrok), ki se je vračala proti Franciji. Miličnika sem opozoril, da imam itali-

jansko državljanstvo, vendar to se ga ni prav nič prijelo: ukazal mi je, naj avto zapeljem sredi ceste. Razumel sem, da bo le tri mesece star alfa 33 služil za barikado, zato sem miličnika skušal pregovoriti. Izprosil sem le možnost, da vzamem iz avta dokumente, ker sem pri tem kolebal, pa me je najprej surovo porinil v stran, mi iztrgal ključke iz rok in pri vsem tem v srbohrvaščini še zagrozil, da bo streljal, če ga bom še naprej oviral. Isto se je dogajalo z drugimi soferji. Ni nam preostajalo nič drugega, kot da smo se v skupini podali do prehoda, kjer so nas drugi skrajno napeti miličniki in carini skoraj spodili na italijansko stran.

Tam je že čakalo nekaj Tržačanov, ki so jim okupatorji pravtako zaplenili vozila, a jim niso dovolili, da bi iz njih pobrali dokumente. Po posredovanju italijanskih carinikov so dobili dovoljenje, da grede po dokumente, tam pa se je zadeva razpletla. Miličniki so očitno dobili nova navodila in jim dovolili, da odpeljejo vozila, kar so seveda nemudoma storili in se vrnili v Italijo, vendar po lipiškem prehodu. »Kmalu nato, to je približno uro potem, ko so nam zaplenili vozila, se je mimo nas, ki smo čakali na italijanski strani, pripeljala neka Tržačanka, ki je sporočila, da bodo naše avte miličniki sami in postopoma pripeljali k nam. Tako se je tudi zgodilo.«

Na sliki (foto Magajna): lastniki zaseženih avtomobilov se pogovarjajo z italijanskim policijskim agentom.

Transporter s slovenskimi vojaki pred železniško postajo v Sežani

V Sežani je bilo včeraj najbolj »vroče« malo po 13. uri, ko je pred poslopje železniške postaje pripeljal vojaški transporter. Ob tisti uri so slovenski miličniki prevzeli mejni prehod na železnici. Transporter je odpeljal iz vojaške kasarne, vso pot so ga slovenski miličniki nadzorovali. Potem ko se je ustavljal na trgu pred železniško postajo, ga je v nekaj minutah obkolila množica. S težkega vozila je skočil

mlad pripadnik vojaške policije, isti, ki je dva dni prej sodeloval pri »zasedbi« mejnega prehoda na Pesku.

Množica se je začela kaj kmalu pogovarjati z vojaki, mladimi fanti, ki so »kukali« skozi odprtini na prednjem delu oklopnega transporterja, in z mitraljezcem. Kmalu se je razvedelo, da so trije vojaki v transporterju Slovenci: eden iz Postojne, eden iz Žalca, eden pa iz Branika. Fantje na trgu in tudi miličniki, ki so obkolili vozilo, so jih začeli pozivati naj zapustijo transporter, naj se pridružijo slovenski vojski. Slovenski vojaki so bili v hudem precepu, pod hudim pritiskom. Poleg njih so bili v vozilu še trije Srbi, Črnogorec in Bosanec.

Enemu od slovenskih vojakov je vojaški policist dovolil, da je moškemu na trgu izročil listek z domačo telefonsko številko. Moški, uslužbenec na postaji, je takoj telefoniral proti Kranju in obvestil fantove starše, da je z njihovim sinom vse v redu, da je živ in zdrav, da je v sežani in se mu ne bo nič hudega dogodilo.

Malo zatem je milica prisilila množico k umiku. Vodja miličniške enote je vojaškega policista obvestil, da miličniki odtlej nadzorujejo položaj na postaji in da bo vsako premikanje transporterja imeli za sovražno dejanje in primerno ukrepali. Vojaški policist se je vrnil v vozilo, ki je ob mraku še stalo pred postajo.

Ko smo vodjo milice na sežanskem Cirila Ravbarja vprašali, kaj bo z vojski, saj so brez hrane in pijače, je lapidarno odgovoril: »Nihče jim ne brani, da se predajo...« (mk)
Vojaški transporter pred železniško postajo v Sežani

Je, v teku evakuacija istrske obale in Kvarnera?

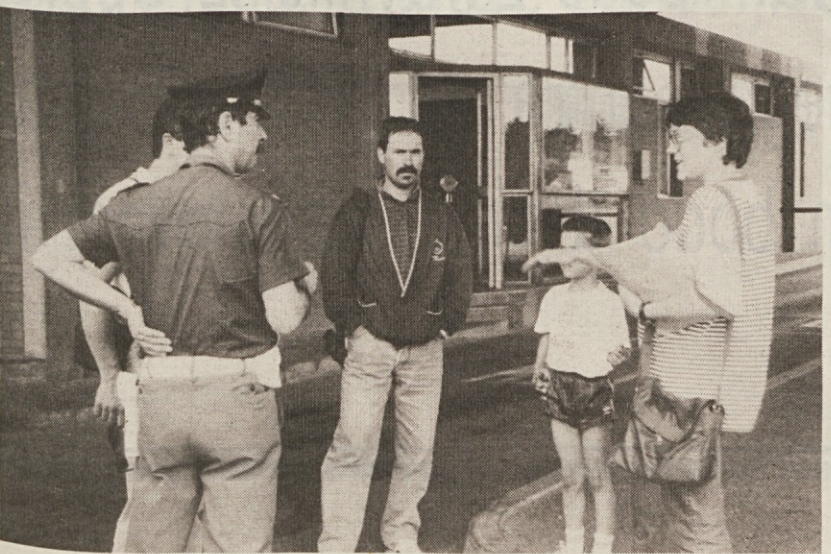
Včeraj je priplulo v Trst več kot osemsto turistov

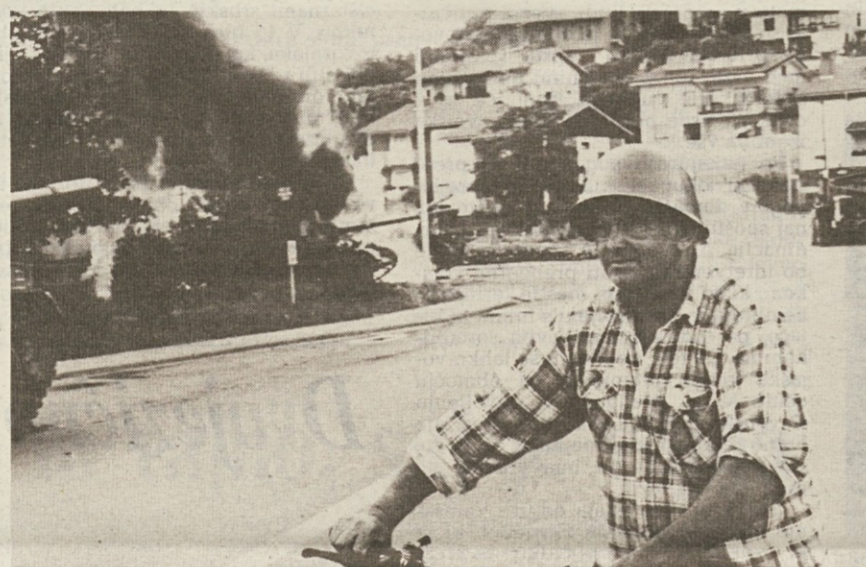
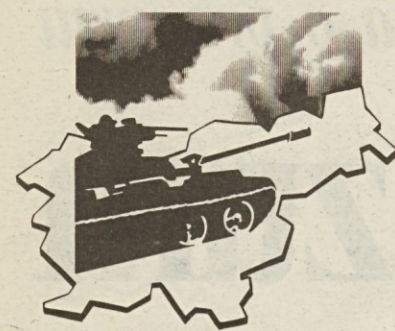
Vojna in vojaški spopadi niso prizorišče za počitnice. To so dobro razumeli turisti, ki letujejo ob slovenski in bližnji hrvaški obali in se vračajo domov. Problem žal s tem ni rešen, kajti na poti jih čakajo barikade, spopadi, neznanke. Dovolj je, da spomnimo, da je slovensko Primorje povsem izolirano.

Na tako stanje so reagirale tudi slovenske in hrvaške turistične agencije, ki so včeraj organizirale množičen prevoz turistov, v glavnem nemških in italijanskih, v Trst. Kompasov katamaran Prince of Venice in trajekt Marko Polo reške Jadrolinije sta včeraj prepeljala v naš zaliv več kot 800 turistov in 20 avtomobilov. Tiskovna agencija ANSA celo poroča, da je v Istri, ob Kvarneru in v severni Dalmaciji v teku prava evakuacija turistov. Agencija nadalje poroča, da morajo turisti, ki hočejo ostati na letovanju, podpisati turističnim agencijam izjavo, s katero prevzemajo nase vso odgovornost.

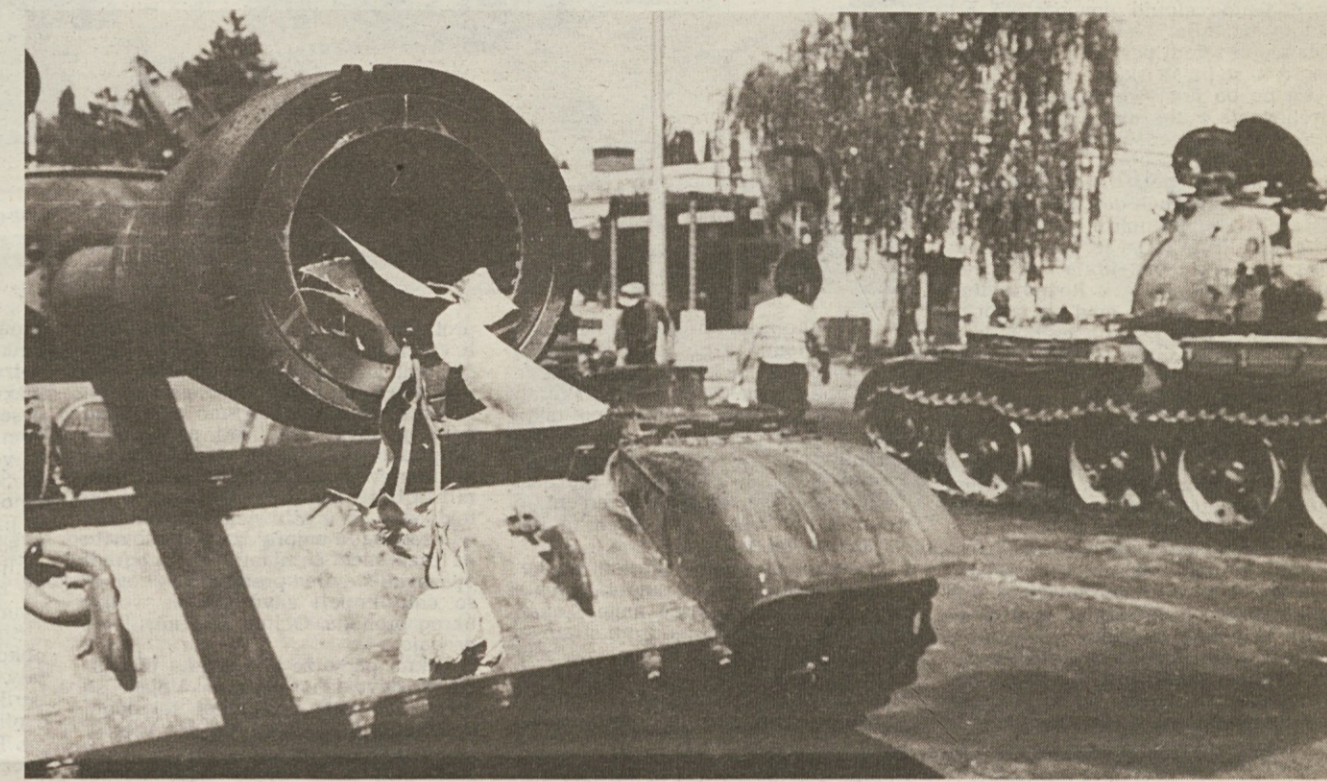
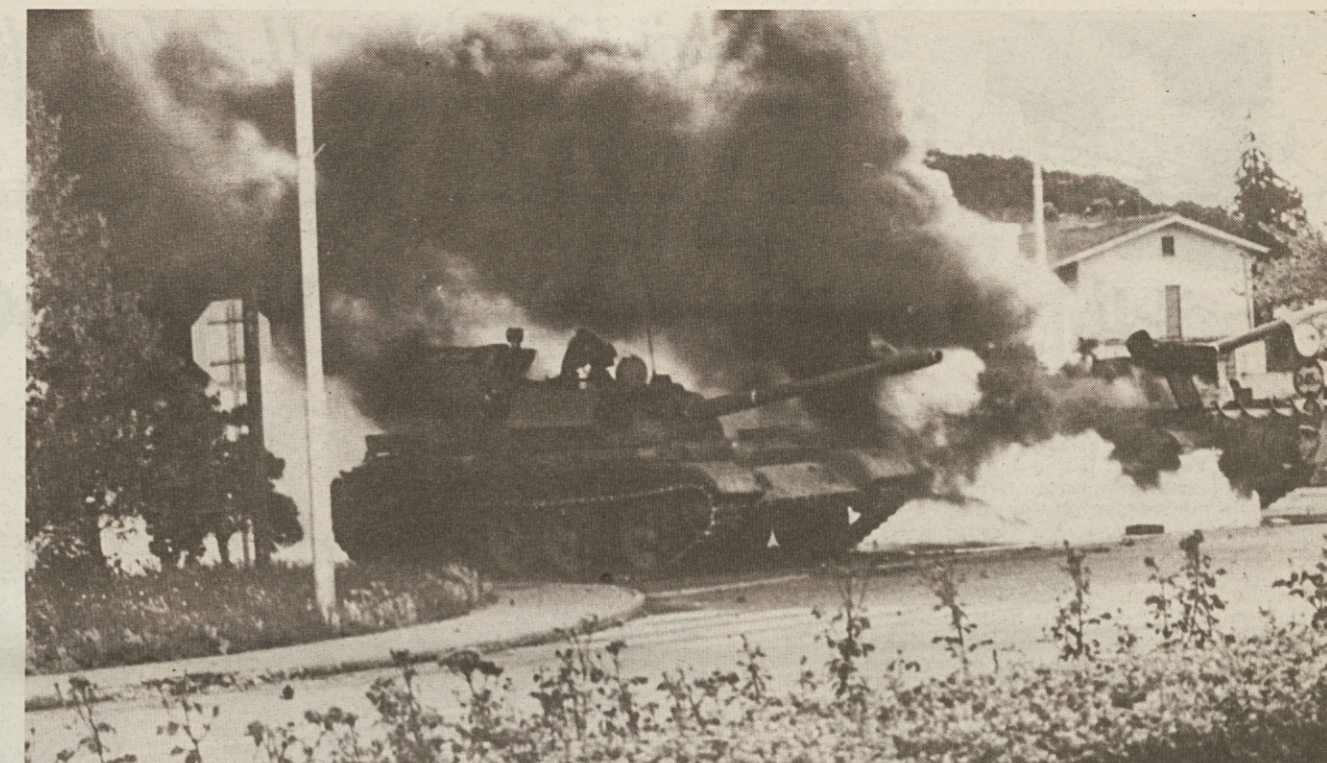
Na sliki (foto Magajna): s trajektom Marko Polo je prispelo v Trst okrog 500 turistov.

Vojna vihra v Rožni dolini

Na fotografijah (Marka Čubeja in ... Marinčiča) so zabeleženi nekateri ključni trenutki ... takoj po srditem spopadu med teritorialci in vojsko ... v vrsti z leve (z vrha navzdol): vodja ... cev med oklopnimi vozili; za njegovim hrbtom pa ... padlih vojakov; pomoč ranjenemu vojaku; domačin ... zaplenjeno orožje; kolesar si je priskrbel ... sat, ki so občasno švigale iz gorečega tanka; dva ... gorečega tanka, za katerim je opazno tudi razdejanje ... prilejju poslopja turistične poslovalnice na prehodu ... padu; nekdo je desno pa simbolična podoba dneva ... padu: nekdo je v levem kotu ... tanka ... vrtnice ... Nove Gori-

MIRNOST IMA SVOJO ŠTEVILKO

1678-61061. To je »zelená številka«, ki jo je zdravstveno ministrstvo namenilo vsem tistim, ki bi želeli informacije v zvezi z aidsom. Z enim samim žetonom

lahko to številko pokličete iz katerega koli kraja v Italiji. Oglasili se vam bodo zdravniki iz Operativnega centra za aids. Odgnali vam bodo dvome, negotovost in

strah. Povedali vam bodo tudi, kje lahko opravite preizkus seropozitivnosti. Njihove zanesljive in točne informacije vam lahko vrnejo mirnost.

AIDS

ČE O NJEM VEŠ VSE, GA NE DOBIŠ
ČE O NJEM VEŠ VSE, TE NE UBIJE

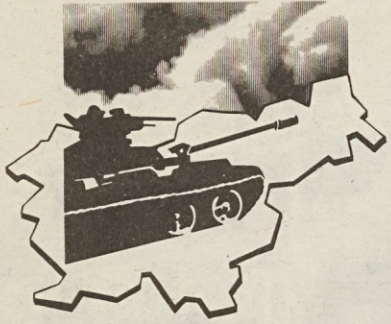

COMMISSIONE NAZIONALE PER LA LOTTA CONTRO L'AIDS
Ministero della Sanità
DRŽAVNA KOMISIJA ZA BOJ PROTI AIDSU
Ministrstvo za zdravstvo

ARMANDO TESTA SPA

Po predaji 120 vojakov JLA slovenska zastava plapolala tudi v Vrtojbi

Zvezna vojska na Goriškem od včeraj v popolnem razsulu

Včeraj ob 20.40 je na mednarodnem mejnem prehodu v Vrtojbi ponovno zaplapolala slovenska zastava. Okrog 120 vojakov kolone, ki je dva dni prej zasedla prehod in graničarjev iz bližnje karavle pri Šempetru, se je v različnih skupinah v presledku par ur predalo slovenskim miličnikom in teritorialni obrambi. Vojaki so zapustili sedem tankov, vozila in vse orožje. Predalo se je tudi pet zveznih miličnikov na mejnem prehodu. Zvečer, ko je na vrtojbenkem prehodu plapolala slovenska zastava in je bila ponovna vzpostavitev rednega prometa le še stvar časa, je zavladalo navdušenje pripadnikov slovenskih oboroženih enot in civilistov, saj je bilo s tem osvobojeno celotno novogoriško obmejno ozemlje. Nekaj napetosti je ostajalo le zaradi pešice pobeglih vojakov, ki so jih še iskali.

Ce ne bo prišlo do ponovnega obstreljevanja z ubežniki ali vdora enot JLA, kar se v sedanjem trenutku zdi malo verjetno, je upati, da je dosednji obračun nepotrebnega prelivanja krvi v zadnjih dneh dokončen: na Goriškem je skupno umrlo pet ljudi - vsi so vojaki JLA, 34 pa je bilo ranjenih. Dva vojaka sta bila ubita v Črničah, ostali pa v spopadu za Rožno dolino. Dvema, ki sta umrla med oz. takoj po spopadu je včeraj sledil še eden, ki je izdihnil v operacijski sobi. Med ranjenimi je tudi velika večina vojakov iz dveh omenjenih spopadov, nekaj pa je tudi civilistov, ki so bili ranjeni med pridiranjem kolone v četrtek.

Včerajšnji dan je čez mejo potekal v skrajno napetem vzdušju in z ugibanji glede možnega razpleta v Vrtojbi, kjer je vojska utrjevala svoje položaje in ni kazala nobenega namena, da bi se predala. O tem smo se osebno prepričali dopoldne, ko smo se mimo treh tankov s topovi uperjenimi proti Šempetru pripeljali na mejni prehod. Na njem je sredi dopoldneva vladala nekam čudna, skoraj turobna tišina. Vsi so pričakovali napad, saj so med dobro obveščeni vse vztrajneje krožile govorice o skorajšnjem naskoku slovenskih enot na prehod.

Tik ob prehodu smo videli štiri tanke ter nekaj desetih zveznih vojakov, ki so iz zaklonov čakali na napad. Vsi špediterski uradi so bili zaprti. Samo v uradu veterinarske in fitopatološke službe smo našli dva uslužbenca. Pravkar je k njima prišel slovenski poročnik JLA. Na prigovarjanje ostalih dveh je kazalo, da resno razmišlja o možnosti predaje, vendar je šlo za gotovo nelahko odločitev. Oficir se je

nato umaknil. Podali smo se na ogled med stavbami na prehodu. Vojaki so nas pozorno opazovali, puško pa je eden uperil v nas šele, ko smo skušali fotografirati tank. Seveda smo takoj pospravili fotoaparate. Vojaku je naš spremljevalec iz veterinarskega urada ponudil civilno obleko in možnost bega. Fant je skomignil z rameni in odgovoril po srbsko: »saj nisem tu, ker bi jaz to hotel...«

V še vedno začuda mirnem a obenem morečem vzdušju smo se pomaknili na italijansko stran meje. Čakali smo dobro uro, toda na drugi strani se ni nič premaknilo. Peš smo se spet podali čez v družbi italijanskega fotografa. Pustili so naju skozi pod pogojem, da ničesar ne fotografirava. Približala sva se kapetanu, ki je poveleval odredu na prehodu. Kar nekaj desetih minut sva se pogovarjala. Povedal nam je, da je prisegel, da bo dal tudi življenje za obrambo meja Jugoslavije. Ta meja je zanj jugoslovanska, zato ne bo za nobeno ceno zapustil položaja. Spoštoval bo sicer premirje, vendar bo ob prvem poskusu, da bi mu s silo vzeli kontrolo prehoda, uporabil vse orožje, ki mu je na razpolago. Poskusi prepričevanja, češ da onkraj meje ni tankov in da je vojska posegla

proti slovenskemu narodu, niso zalegli. Oficir je začel postajati vse bolj živčen, kar nama je s kolegom svetovalo ponoven umik na italijansko stran.

K mejnemu prehodu smo se iz Šempetra ponovno približali popoldne s skupinico italijanskih in francoskih novinarjev. Tanki so se tačas premaknili in bili v bojni pripravljenosti. Zatekli smo se v hišo nekaj sto metrov od prehoda in najprej izza temnic nato pa med med češnjami ter vinogradi opazovali številne premike vojakov, ki so celo kopali zavetišča na poljih okrog prehoda. Očitno niso mislili na predajo.

Takrat pa so že bila v teku pogajanja s slovenskimi organi. Vojaki so menda za umik postavljali kot pogoj nemoten dostop do vojašnice v Vipavi. Do nenadnega razpleta je prišlo ob 18.25: skupina 70 vojakov s prehoda in graničarjev s poveljnikom karavle na čelu se je pri poslopju za tehnične preglede avtomobilov na cesti proti Šempetru predalo. Peš so jih pospremili skozi Šempeter v Rožno dolino, kjer so jih z avtobusi odpeljali v Novo Gorico. Ljudje so ob mimoходу kolone ujetnikov ploskali in vzklikali. Fotografiranje nam zaradi izrecnega pogoja v dogovoru o predaji ni bilo dovoljeno. Ob tej prvi predaji so vojaki

zapustili dva tanka. Posadke še treh tankov so se predale na cesti pri Šempetru šele po dolgem prigovarjanju in težkih trenutkih napetosti. Še nekaj desetih minut kasneje se je na mejnem prehodu predala skupina okrog 40 vojakov, nekaj drugih pa je zbežalo. Šest so jih že kmalu zatem ulovili na bližnjih poljih, kakih dvajset pa naj bi jih zbežalo v smeri Mirna oz. Krasa in so jih sinoči še iskali. Poleg tega ne izključujejo možnosti, da je kje v bližini mejnega prehoda skrit še kak osamljen vojak.

Sinoči je bilo slišati tudi strele pri obkoljeni graničarski karavli na Pristavi (pri Rafutu). V njej je menda zabarikadirana skupina srbskih vojakov z oficirjem, ki tam slušbuje že dolgo let. Razen teh vztrajnih skupinic pa je zvezna vojska bila na Goriškem v popolnem razsulu. Pod Markom pri Šempetru se je teritorialcem predal oficir s tremi vojaki. Na območju Nove Gorice zaenkrat vztrajajo le še zvezi vojaki iz graničarske karavle na Ajševcih.

Včeraj popoldne je po vsej Goriški izpadel signal 1. in 2. programa TV Slovenija. Gre za posledico predvčerajšnjeja obstreljevanja pretvornika na Nanosu.

MARKO MARINČIČ

kino

Gorica

CORSO 16.00-22.00 »Pazzi a Beverly hills«.

VERDI 16.00-22.00 »Predator 2«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 16.00-22.00 »Sensi bestiali n. 2«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 23.6. do 29.6.1991.

RODILI SO SE: Nikol Kerpan, Mattia Comelli, Gabriele Pellegrino, Mariafrancesca Forgione, Stefano Grusovin, Irene Liberatore, Elisa Azzan, Christian Cammarata, Denis Cammarata.

UMRLI SO: 78-letna gospodinja Giovanna Cumar, por. Di Blas, 86-letna upokojenka Emilia Favretto, vd. Cattaruzza, 79-letna Giuseppina Spazzapan, 79-letna Elda Vecchiet, 87-letna upokojenka Emma Manzoni, 90-letna sestra Antonia Zadnik, 83-letna gospodinja Ida Koshuta, vd. Paulin, 77-letna upokojenka Maria Kristancic, vd. Caus, 62-letni upokojenec Tito Plesnizer, Marino Del Negro, 80-letni upokojenec Narciso Mazzolini, 100-letna gospodinja Marija Zornik, vd. Mervini, 69-letna upokojenka Caterina Giuseppina Corbato, 53-letna uslužbenka Franca Granato, por. Manganeli, 65-letni upokojenec Karel Malič, 86-letna Caterina Dovier, 83-letna upokojenka Valentina Figelj, 72-letna Elvira De Rocchi, por. Fabretto, 97-letna Amabile Fumo, 71-letna Maria Busetto, 86-letna Alma Zoff.

OKLICI: delavec Andrea Obit in uslužbenka Paola Fanucchi, študent Michele Sala in študentka Daniela Mannu, uslužbenec Giorgio Mkrac in uslužbenka Maria Vanier, litograf Paolo Bruzzecchese in trgovka Daniela Ferfoggia, kmet Mario Hlede in gospodinja Lidia Macuz, uslužbenec Giorgio Bresigar in delavec Lida Devinar.

POROČILI SO SE: oficir karabinerjev Marco Riscaldati in profesorica Adriana Martorana, uslužbenec Gaetano Papale in uslužbenka Maria Tivan, delavec Flavio Alt in gospodinja Cristina Ciubei, policaj Alessandro Bogo in uslužbenka Mariagrazia Visintin.

† Zapustila nas je naša draga

Marija Cotič

(stara 53 let)

Pogreb bo jutri ob 13.40 iz goriške splošne bolnišnice, ob 14. uri v cerkvi v Sovodnjah.

Žalostno vest sporočajo sestre Ljudmila, Pierina in Anita.

Gorica, Sovodnje, 30. junija 1991

ZAHVALA

Ob izgubi drage

Ide Koshuta vd. Paulin

se zahvaljujemo vsem, ki so se pokojnice spomnili na katerikoli način in nam bili blizu ob težki življenjski preizkušnji. Posebna zahvala naj gre g. župniku, g. Makucu in Belliniju in pevcem.

Žalujoči svojci

Gorica, 30. junija 1991

TIHA MANIFESTACIJA

Proti vojnemu stanju v Sloveniji in za prenehanje oboroženega nasilja s strani vojske

V podporo neodtuljivi pravici slovenskega naroda do mirnega, samostojnega, dostojanstvenega uveljavljanja ustavnega določila o samostojnosti brez vsakršne oblike nasilnega posredovanja

Da bi italijanske oblasti priznale neodvisnost in suverenost Republike Slovenije

DANES, 30. JUNIJA, OB 11. URI NA GORIŠKEM TRAVNIKU

ASSOCIAZIONE DEI COMMERCianti DI GORIZIA
ZDRUŽENJE GORIŠKIH TRGOVCEV

COMELLI VITTORIO ed ENZO snc
material za električne, toplotne in klimatske napeljave
Ulica Garzaroli 208 Telefon 20066

Maroni Ul. Ariosto (vogal Ul. Duca d'Aosta) Tel. 520884
KERAMIČNE PLOŠČICE - SANITARIJE - KOPALNIŠKA OPREMA - GRADBENI MATERIAL - VODOVODNE PIPE

SILLI LODOVICO Ulica Seminario 2 - Telefon 535250
RADIO - TVC - HI-FI - AVTORADIO CB
in OM APARATURE □ POPRAVILA

expert RIAVEZ RADIO
TV COLOR - ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI
Ulica Crispi 15 Telefon 535471

KUPUJMO V GORICI!

Strokovnost, resnost
servis, garancija

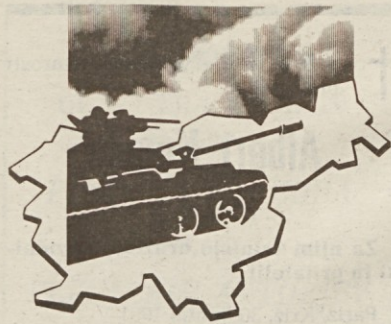
ŠIROKA IZBIRA UGODNOST KAKOVOST

RIAVEZ RADIO expert
AVDIO - VIDEO - TELEFONIJA
Ulica Mazzini 1 Telefon 531937

TERMOTECNICA Korzo Verdi 47 - telefon 535057
ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI
gospodinjski predmeti, darila, videokasete najboljših filmov

SATER Ulica Carducci 59 - Telefon 534181
Center za nadomestne dele in servis -
Veliki in mali gospodinjski stroji vseh znamk

edilsanitaria
TALNE IN STENKE OBLOGE, SANITARIJE IN KOPALNIŠKA OPREMA
Ulica Trieste 257 Telefon 20727

Slovenske občine podpirajo izbire naroda Slovenije

Prinašata solidarnost z napadeno Slovenijo

Pannella in Altissimo pripotovala v Gorico namenjena v Ljubljano

Poročali smo že o številnih solidarnostnih pobudah raznih ustanov in organizacij. Nove pobude napovedujejo tudi v prihodnjih dneh, saj so posebno v tem trenutku, kljub prekinitvi sovravnosti, še kako potrebne.

Posebej naj opozorimo na tiho manifestacijo, ki bo danes, ob 11. uri na goriškem Travniku, za katero so dali pobudo SKGZ in predstavniki strank, ustanov in organizacij. Zvečer pa bo v Doberdobo zborovanje, ki ga pripravlja SSK.

O resoluciji občinskega sveta v Doberdobo smo poročali že včeraj. V petek pa sta se na sejah zbrala tudi občinski svet v Sovodnjah in v Števerjanu. Seja občinskega sveta v Sovodnjah je bila spričo razmer izredna, na njej pa so obravnavali samo položaj v Sloveniji po vojaški zasedbi.

Soglasno so odobrili osnutek dokumenta, ki ga je predlagala Občinska enotnost. Dokument, ki so ga že v petek zvečer takoj po seji posredovali

Prefekturi, deželni upravi in tudi Predsedstvu vlade, poslali pa ga bodo tudi številnim drugim ustanovam, je podoben tistemu, ki so ga izglasovali v Doberdobo. Povedati velja še, da je bila za petek napovedana redna seja občinskega sveta, na predlog načelnika svetovalske skupine SSK Branka Černica odgodena na kasnejši datum in je bila namesto te sklicana izredna seja o položaju v Sloveniji. Na seji sta bila predložena dva osnutka resolucije: osnutek Občinske enotnosti, okrog katerega je bilo potem doseženo soglasje, in osnutek SSK.

Dokument, ki ga je predstavil župan Primožič, izraža odločno podporo legitimnim izbiram slovenskega naroda, ki se je opredelil s plebiscitom 23. decembra lani in ki jih je Skupščina Republike potrdila s formalnim aktom 25. junija letos. Dokument se zavzema za takojšen umik vojske iz zasedenega ozemlja, zaključuje se s pozivom itali-

janski vladi naj upošteva novo stvarnost na območju Jugoslavije v mednarodnih forumih pa naj se zavzame za posredovanje v iskanju rešitev, temelječih na novih osnovah med suvereni in neodvisnimi republikami.

Skoraj istočasno s sejo sovodenskega občinskega sveta, je potekalo tudi zasedanje občinskega sveta v Števerjanu. Tudi tu so o položaju v Sloveniji in Jugoslaviji razpravljali, vendar šele v drugem delu seje. Župan Humar je povedal, da je pred dnevi prejel predlog načelnika SSK za sklic izredne seje občinskega sveta o tej problematiki, vendar je bila medtem že sklicana redna seja sveta in v dnevni red uvrščena tudi ta točka.

Na petkovi seji so po krajši razpravi in po vključitvi nekaterih manjših popravkov na predlog Hadrijana Corsija soglasno odobrili resolucijo, ki je po vsebini podobna dokumentu, ki so ga odobrili v drugih dveh slovenskih občinah na Goriškem.

Vsadržavni tajnik PLI Renato Altissimo in radikalni evropski parlamentarec Marco Pannella sta včeraj pripotovala v Gorico in se namenila v Ljubljano, da bi izrekla solidarnost slovenskim oblastem. Okrog poldneva sta s spremljevalci prekoračila državno mejo pri Rdeči hiši (na slikah - foto Čubej). Pannella je povedal, da je glavni krivec za dramatični razvoj prav Evropska skupnost, ki je še enkrat potrdila svojo nesposobnost, ter italijanski zunanji minister De Michelis. Pohvalil je podporo deželnega sveta FJK slovenski državi. Altissimo pa je med drugim poudaril, da je položaj sila zapleten, vendar uporaba orožja ni prava rešitev. Tudi on je ugotavljal določeno nerodnost v ravnanju Evropske skupnosti in ZDA, ki so prav gotovo podcenjevale problem. Konfederacija, ki bo spoštovala vse manjšine in narodnosti, je še dodal, pa je edina prava rešitev.

Danes ob 11. uri množično na Travnik

Zvečer ob 19. uri tudi protestno zborovanje SSK v Doberdobo

Danes ob 11. uri bo na Travniku v Gorici tiha manifestacija proti vojnemu stanju v Sloveniji ter za mirno razrešitev procesa osamosvajanja Slovenije. Pobudnik je pokrajinski odbor SKGZ za Goriško, ki je včeraj s pismom predsedniku Slovenije Milanu Kučanu, predsedniku vlade Lojzetu Peterletu in predsedniku skupščine Slovenije Francetu Bučarju obvestil najvišje predstavnike Slovenije, da si prizadevajo informirati italijansko javnost o argumentih za slovensko samostojnost ter izrekajo v imenu SKGZ rojakom iz matične domovine solidarnost ob tragični agresiji zvezne vojske.

Gesla današnje manifestacije so sledeča: - proti vojnemu stanju v Sloveniji in za prenehanje oboroženega nasilja s strani vojske; - v podporo neodtujljivi pravici slovenskega naroda do mirnega, samostojnega uveljavljanja ustavnega določila o samostojnosti brez vsakršne oblike nasilnega posredovanja; - da bi italijanske oblasti priznale neodvisnost in suverenost Republike Slovenije.

K manifestaciji je z županoma Gorice in Nove Gorice Pelhana in Scarana, predsednika Pokrajine Saccavinija,

in deželnega odbornika Brancatija pristopilo okrog štiri-deset raznih organizacij od predstavnikov skoraj vseh strank, do občin Sovodnje, Števerjan, Doberdob, Koprivno, nekateri rajonski sveti, SSO, CGIL, CISL, UIL, VZPI, in druga borčevska združenja, ZSKD, ZSSDI, Društvo upokoencev, ARCI ter še številna druga slovenska in italijanska združenja.

Manifestacijo prireja danes ob 19. uri tudi SSK v Doberdobo. Stranka je že pred časom sklenila, da danes priredi zborovanje, na katerem naj bi proslavili slovensko neodvisnost. Nazdraviti so hoteli novi državi in zahtevati od Italije njeno priznanje, tragični dogodki zadnjih ur pa so jih prisilili, da so zborovanje spremenili v protestni shod proti vojaškemu napadu. Protestno zborovanje bo ob 19. uri v občinskem parku v Doberdobo.

Včeraj je goriški prefekt sprejel predstavnika SSO, dr. Damjana Paulina in prof. Franko Žgavec. Prefekta sta seznanila s stališči SSO glede dogajanja v Sloveniji in zahtevala, naj si Italija aktivnejše prizadeva za rešitev krize in naj prizna samostojno republiko Slovenijo.

ŠTEVILNE UGODNOSTI OD 14. DO 17. LETA

Pridi tudi ti v družbo lastnikov računa JEANS! Imel boš precej ugodnosti: izredni popusti v številnih športnih, glasbenih in modnih trgovinah, brezplačne vstopnice, popusti na vstopnice za koncerte in razstave.

Dobil boš posebno magnetno kartico JEANS CARD, s katero boš lahko na banki sam dvigoval potrebne vsote. In nenazadnje pošiljali domov list »JC notizie«, na katerem boš dobil popoln seznam vseh mesečnih ponudb.

ti bomo vsak mesec pošiljali domov list »JC notizie«, na katerem boš dobil popoln seznam vseh mesečnih ponudb.

TUDI JAZ

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

Obsodbi agresije proti Sloveniji Ogorčenje repentabskega občinskega sveta

Resolucija svetovalec za Devin-Nabrežino

Tudi na izredni seji repentabskega občinskega sveta so včeraj ob vidni zaskrbljenosti prisotnih odjeknili tragični vojni dogodki v republiki Sloveniji. Župan Pavel Colja je v uvodnem posegu obžaloval tak razplet vojnih dogodkov le dan po svečani razglasitvi demokratične izbire o samostojnosti Slovenije, čudno pa je tudi stališče italijanske vlade, ki je v teh zadnjih letih vselej zagovarjala pravico do samoodločbe narodov.

Za tem je občinski svet soglasno odobril predlagano resolucijo, ki poziva italijansko vlado: 1. naj takoj posreduje pri jugoslovanski vladi, da se agresija ustavi; 2. da vzame na znanje novo stanje in uradno prizna republiko Slovenijo in njene meje; 3. da si prizadeva, da bi republiko Slovenijo najprej priznala mednarodne ustanove in organizacije, v katere je včlanjena Italija; 4. da v interesu obeh držav in zlasti pebivalcev obmejnih krajev okrepí politiko dobrega sosedstva, prijateljstva in sodelovanja z Republiko Slovenijo.

V nadaljevanju zasedanja je bil odobren obračun za finančno leto 1990, ki izkazuje preko 27 milijonov pribitka. Odoboren je bil tudi finančni načrt za izgradnjo občinske garaže v neposredni bližini doma Albina Bubniča. (B.S.)

Devinsko-nabrežinski občinski svet se je sestel v petek, 28. t.m., na redni seji. Med glavnimi točkami na dnevnem redu je bila resolucija o Sloveniji in Hrvaški, ki so jo predložili načelniki svetovalskih skupin Martin Breclj, Dario Locchi, Claudio Di Giorgio in Giorgio Depangher. Resolucija je bila po obširni razpravi, v kateri so posegli predstavniki vseh skupin, soglasno odobrena ob vzdržanju predstavnika MSI in demokristjana Parantina.

Župan Caldi je na začetku med drugim poročal o sklenitvi sporazuma med predstavnikoma delavcev in vodstvom Štivalske papirnice, izrazil zadovoljstvo občinske uprave in izrazil upanje, da bo ta dokument razblinil vse skrbi tistih uslužbencev, ki so bili sprejeti na delo na podlagi formativne delovne pogodbe.

Do sporazuma je prišlo, 17. t.m. na sestanku na deželnem odborništvu za industrijo, na katerem sta devinsko-nabrežinsko občinsko upravo zastopala podžupan Martin Breclj in odborica Rita Contento.

V nadaljevanju se je devinsko-nabrežinski občinski svet soglasno odobril obračun za leto 1990 ter najem posojila in finančni načrt za razširitev devinskega pokopališča.

Upravni odbor najel nova posojila GM se pripravlja na bodoče delovanje

Upravni odbor Glasbene matice je na svoji zadnji seji pod predsedstvom Adriana Semena, imel na dnevnem redu pregled trenutnega stanja ustanove pred iztekem šolskega leta 1990/91, ki ga je označevalo kritično finančno stanje in napor odbora za premostitev težav. V tem smislu je predsednik Semen povedal, da je upravni odbor s pristankom, sprejetim na prejšnji seji, poskrbel za najete novega posojila na osnovi "jamstvenega" pisma Dezele, v višini 350 milijonov lir, tako, da je lahko proforskim in upravnim nameščencem GM izplačal zakasnele in sprotne prejeme in jim zagotovil prejeme do septembra in obem poravnal socialne obveznosti. Zaradi stavke profesorjev je prišlo tudi do zapletov pri predvidenih zaključnih akademijah in izvajanju izpitov, k čemur so imeli člani upravnega odbora GM več kritičnih pripomb. Predstavniki profesorjskega zbora je k temu pojasnil, da so bili izpiti kljub temu izpeljani čeprav v nekoliko spremenjeni oz. skrajšani obliki in da sta bili izpeljani tudi dve zaključni akademiji vključno z diplomskim koncertom pianista Corrada Rojca (V Gorici so bili izpiti opravljeni v celoti). Vsekakor pa je predstavnik profesorjskega zbora potrdil sklep, da izvedejo protestni koncert pred poslojem deželne glavnice 2. julija ob 11. uri dopoldne z nastopom Godalnega kvarteta GM in Solskega godalnega orkestra s kratkim nagovorom predstavnika profesorjskega zbora v italijanščini in slovenščini in drugimi soli-

darnostnimi posegi. Namen tega protestnega koncerta je, po predhodnem dogovoru z obema slovenskima deželnima svetovalecema Brezgarjem in Budinom, spodbuditi deželno vlado, da bi v Rimu urgirala za sprejetje zaščitnega zakona in v njem predvideno zakonsko ureditev statusa glasbene šole GM. Upravni odbor je to pobudo profesorjskega zbora podprl in se je bo tudi sam udeležil. Predsednik Semen je nadalje seznanil upravni odbor s posegom, ki ga z zavzemanjem slovenskega pokrajinskega svetovaleca prof. Hareja in v njegovi prisotnosti, imel pri pokrajinskem odborniku za kulturo prof. Berniju. Poleg svetovaleca Hareja in predsednika Semena, sta se srečanja z odbornikom Bernijem udeležila še tajnica Daša Svetinova in upravna tajnica Majda Pertotova. Delegacija GM je odborniku Berniju prikazala neupravičenost odvzema rednega pokrajinskega prispevka Matici v višini 20 milijonov lir. Odbornik Berni je predstavnikom GM obljubil, da bo v roku 15 dni GM teh 20 milijonov lir prejela. Predstavniki GM so tudi prosili odbornika Bernija, da bi Pokrajina na osnovi ministrskega odloka št. 71 z dne 21. marca t.l. o normah za ustanovitev konservatorijev, akademij lepih umetnosti in didaktičnih licejev, sprožila in podprla postopek za podržavljenje šole GM.

V nadaljevanju se je ravnatelj šole GM prof. Svetko Grgič poročal o svojih zadnjih posvetovanjih s predsedstvom Skupnosti glasbenih pedagogov Slovenije v Ljubljani in v Kopru v zvezi s pedagoško problematiko predvsem kar zadeva predšolsko glasbeno vzgojo in možnostjo oz. umestnostjo njene uvedbe tudi na šoli GM. Upravni odbor je njegovo izvajanje vzel v vednost, podčrtal pa je, da je treba, tudi v smislu sklepa zadnje seje, takoj pripraviti predlog o delovanju glasbene šole GM v prihodnjem letu. Sprito negotovosti z dotokom potrebnih finančnih sredstev za redno delovanje je treba vsekakor predvideti razne možne scenarije oz. programa delovanja šole v vseh ozirom, saj v primeru nujnosti tega ne bi mogli improvizirati, ker gre za zelo resne stvari. Pri tem je treba imeti v vidu tudi vprašanje vodstva šole, njen organik, vprašanje umetniškega vodstva. itd. Upravni odbor je po usklajenih posegih članov soglašal s to nujnostjo in menil, da je treba o teh vprašanih imeti posvetovalno sejo širšega značaja. Prav tako je upravni odbor sprejel tudi idejo za takojšnjo sprožitev postopka o priznanju GM za "ente morale", kar je v pristojnosti predsednika deželne vlade. Ravnatelj glasbene šole GM prof. Grgič je poročal še o seji umetniškega vodstva, ki je bila 24. t.m. in na kateri so sprejeli sklep o izvedbi obonmajске koncertne sezone 1991/92 seveda v mejah finančnih možnosti. Poudarek sezone naj bi bil na domačih izvajalcih, pa seveda tudi gostujočih solistih, komornih in večjih zasedbah iz matične Slovenije in tudi izven nje, računajoč pri tem na pomoč pristojnih v Sloveniji. V tem okviru je umetniški svet zbral predloge, iz katerih bo pravočasno izbral abonmajski koncertni program za predvidenih 8 koncertov. (jk)

Nekaj pobud in stališč v znak solidarnosti za napadeno Slovenijo

V znak solidarnosti državljanom Slovenije, ki jih je napadla okupatorska vojska in v podporo slovenski samostojnosti in suverenosti, ansambel Happy Day odpoveduje vse svoje nastope na vaških praznikih v okolici, vse dokler se stanje v Sloveniji ne normalizira.

Zaradi krvavih nasilnih dogodkov, ki zadevajo slovenski narod in našo matično domovino, glede na grozljivo vzdušje terorja in ustrahovanja državljanov Slovenije, se dramska igralska skupina slovenskega kulturnega društva Igo Gruden do nadaljnjega odpoveduje sleherni predstavi. Tako v torek odpoveduje svoj nastop v Sempolaju. Člani igralske skupine bodo ob tej priliki zbrali nekaj denarnih prispevkov in jih namenili Rdečemu križu Slovenije. Istočasno pozivajo vse druge organizacije, naj prispevajo v isti namen.

Predstavniki sekcij DSL in VZPI-ANPI, domačega športnega in kulturnega društva, godbe Viktor Parma in jusarjev iz Trebča so na sestanku izrazili ogorčenje nad dogajanjem v Sloveniji.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Leopolda Ažmana

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

Svoji

Trst, 30. junija 1991

† 26. t. m. je v 83. letu starosti preminil

Albert Košuta

(Cesarjev)

Za njim žalujejo družina, sorodniki in prijatelji

Pariz, Križ, 30. junija 1991

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga žena

Renata Saro

Pogreb bo jutri, 1. julija, ob 13. uri, na pokopališču na Proseku.

Žaluoja: mož Luciano, brata Stelio in Giorgio ter vsi sorodniki.

Prosek, 30. junija 1991

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z besedo, pesmijo in cvetjem počastili spomin naše ljubljene

Savine Remec

in številnim, ki so jo spremljali na zadnji poti.

Iskrena zahvala dr. Živku Lupincu, zdravnikom in osebju oddelka za antalgčno terapijo bolnice na Katinari, Združenju prostovoljcev A.P.I.C.E., prof. Zilliju, zdravnikom in osebju II. kirurškega in onkološkega oddelka bolnice v Pordenonu in Onkološkemu centru v Avianu.

Trst, 30. junija 1991

ZAHVALA

Po pogrebu naznanjamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi

Vincenc Sossi

in se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami in počastili njegov spomin.

Žena Danila, sin Livio z družino in ostalo sorodstvo

Trebče, Trst, 30. junija 1991

ZAHVALA

Svoji pok.

Giustine Coretti vd. Komar

se iskreno zahvaljujejo vsem, ki so z njimi sočustvovali.

Trst, 30. junija 1991

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

30.6.1989 30.6.1991

Dve leti sta minili, odkar nas je zapustila naša draga

Marija Kosmač

Z ljubeznijo in žalostjo v srcih se spominjamo mož Rudi, sin Branko, hči Vesna ter ostalo sorodstvo

Boršt, Verona, 30. junija 1991

Eno leto je že, odkar si odšel. V naših srcih si ostal in boš za vedno!

Ivo Kufersin

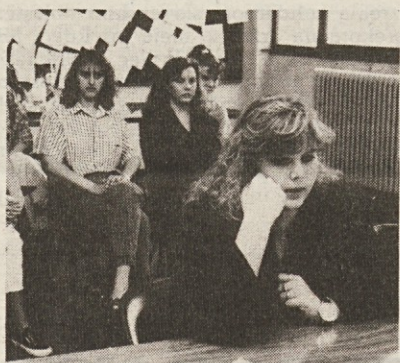
mama in vsi tvoji

Trst, 30. junija 1991

Nekaj utrinkov z včerajšnje mature na znanstvenem liceju F. Prešeren Mimo ploščine, indukcije in Cankarja do težko pričakovane ... »zrelosti«

Navedez sproščeno, zaradi treme kar malce evforično. Tragični dogodki v Sloveniji so ostali pred šolskimi vrati. Tako je peščica dijakov petega razreda znanstvenega liceja F. Prešeren čakala včeraj, da pride pred izpraševalno komisijo. Pod tem zunanem videzom pa je bilo jasno zaznati, kako so dijaki notranje razmeščani, kako so pred trenutkom, ki jim kljub demitizaciji pomeni življenjski mejnik, zbrali misli, da bi ga častno pustili za seboj, z njim pa tudi šolo, v kateri so zadnjih pet let, srečno ali nesrečno, preživeli več tisoč ur. Tisti abiturienti, ki bodo sedli pred komisijo v prihodnjih dneh, so bili seveda še najbolj »živi« in zagotavljali, da do »prvega problematičnega vprašanja ne bodo imeli problemov«.

V trenutku, ko smo stopili v zbornico, kjer se odvijajo zrelostni izpiti, se je pred komisijo »mučil« Igor Milič. Člani komisije Marjan Vončina, Anka Primožič, Barbara Lapornik, Jasna Repinc, Marko Petejan, Rossana Vatta (notranji član) in Milko Rener (predsednik) so izpraševanju sledili spokojno (tu pa tam je njihovo pozornost pritegnilo dnevno časopisje), razen seveda profesorice Magde Rebula, ki je z Igorjem razglabljala o postopkih, kako izračunati ploščino v sistemu funkcij. Kot nam je profesorica pozneje povedala, je bila pisna naloga iz matematike zaradi svoje atipičnosti precej zahtevna. Izračunati je bilo treba ploščino krivega lika, diskutirati spreminjanje te ploščine ob spreminjanju določenih parametrov in poiskati ekstremne vrednosti. To pomeni, da je bila naloga osredotočena, bolj kot na standardnem raziskovanju funkcij, na sprotne interpretiranju rezultatov in njihovem ustreznemu apliciranju. Ker je bil torej po-

Med polaganjem izpita na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois (foto Magajan)

udarek bolj na zgradbi neke funkcije kot na njenem računskem delu, so se dijaki zmedli, tako da je bila večina delovkov nepopolnih. Ta dolg je včeraj moral poravnati tudi Igor, ki je po koncu svoje preizkušnje prišel iz zbornice blede kot kreda. Bile so ga same oči, ki so sošolce nemo spraševale, kako mi je šlo?

V živo-zelenu kostimu s kratkimi hlačami in telovadnih copatah pa je za njim sedel pred »vroče« omizje Martina Ravbar. Zaradi cestnega hrupa, tihih odgovorov in relativne oddaljenosti, smo si lahko dodobra ogledali njeno nakodrano kito, »pogovor« s profesorico slovenščine Anko Primožič pa je za »publiko« ostajal le raztrgana nit besed. Ujeli smo vsekakor, da je Martina naletela na Cankarja in na probleme njegovega Martina Ka-

čurja. Kaj je hotel ta učitelj-izobraževalec doseči? Njenemu odgovoru, da je Kačur želel spremeniti ljudi v pripadnike liberalne stranke, je zvalil dobrodušen nasmeš profesorice, ki je dahnila druge pojme, kot so samozavest, pokončnost... Še nekaj misli o drugih junakih romana, ki je Martini le bil nekam tuj, pa skok k Gradniku. Ta avtor ji je bolj ustrezal, posebno problematika njegovih ljubezenskih pesmi. Spet pa se je zataknilo pri vprašanju o nacionalni tematiki. Gradnikovega pisanja ni oviralo fašistično nasilje, morda ga zamenjuješ z Bevkom, je spet ljubeznivo in priskočno dahnila profesorica. Še kratka definicija socialnih realitov in padlo je zadnje vprašanje: nacionalna problematika Borisa Pahorja, o čemer je Martina že pisala v pisni nalogi. Da ji brzokone bolj ležijo znanstveni predmeti, je dijakinja nato pokazala pri fiziki: prav nobenih problemov ni imela pri razlagi, kaj je indukcija, kaj se zgodi, ko magnet približamo tokovodniku, kako izračunamo inducirano napetost ob upoštevanju hitrosti, moči in časa, itd. Martini je šlo kot po olju.

Zrelostni izpiti na klasičnem liceju France Prešeren

Medtem ko se na drugih šolah dijaki še spopadajo z zrelostnimi izpiti, so jih na zavodu za geometrijo, na strokovnem zavodu J. Stefan in na klasičnem liceju F. Prešeren že opravili, vendar so izide zaenkrat objavili le na klasičnem liceju. Naj takoj zapišemo, da bodo vsi abiturienti klasičnega liceja zapustili šolo, uspehi posameznih dijakov pa so naslednji: Barbara KOVAC 50/60, Maila OZBIC 54/60, Matej SUSSI 46/60, Davide TONEL 37/60 in Andrea ZAGHET 57/60.

Za zadnjo kandidatko, Jasmin Rudež, pa si upamo trditi, da nima problemov z angleščino. Tekoče je spregovorila o pobudniku romantizma v Angliji, pesniku Williamu Blaku, o zgodovinskih in socialnih okvirih okolja, v katerem je živel in o njegovi pesnitvi London. Iz teh časov je pogovor prešel v sodobnejše, k pisateljem Beckettu, Osbornu in Pinterju. Še prej pa je med pogovorom s profesorico slovenščine čakalo Jasmin sooočenje z ljubezensko poezijo Dragotina Ketteja in njegova razklanost med čutnim in čustvenim, med duhovnim in stvarnim. Iskanje pronicljivih poant (dekadencija, aristokratizem, romantika) v različnih in skupnih imenovalcih štiripetdeset leteljice slovenske moderne (Kette je kajpak avtomatično priklicala Murna, Cankarja in Župančiča) je Jasmin nekoliko zmedlo, vendar kljub temu je ohranila mirne živce, tako da je nato brez težav opisala nekaj značilnosti pisatelja Miška Kranjca. Z njegovim Tantadrumem se je zrelostni izpit zanjo bližal h koncu, čakalo jo je le še nekaj pojasnil v zvezi s pisnimi nalogami. (nf)

U. S. L. n. 1 TRIESTINA
TRŽAŠKA KRAJEVNA ZDRAVSTVENA
ENOTA ŠT. 1

IŠČE POKLICNE BOLNIČARJE
oz. SPLOŠNE BOLNIČARJE
IZ DEŽEL, KI NISO ČLANICE EVROPSKE SKUPNOSTI

Za informacije in predstavitve prošenj obrniti se na: Oddelek za osebje Tržaške K. Z. E. št. 1 — Urad za poklicno usposabljanje in izpopolnjevanje (Settore del Personale dell' U. S. L. n. 1 Triestina — Ufficio Formazione ed Aggiornamento Professionale) — Ul. Farneto št. 3 — TRST, V. nadstr. št. 516 — Od ponedeljka do petka od 9. do 10. ure.

nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA: Ul. sv. Frančiška 38
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4 TRST - Tel. 768667 - 772002

TGalerija
UL. SV. FRANČIŠKA 20
**POSEBNA
POLETNA PONUDBA
DELA
PRIZNANIH AVTORJEV**
slike, mala plastika in grafika

TK **OBVESTILO STARŠEM DIJAKOV
NIZJIH IN VIŠJIH SREDNJIH ŠOL!**

V Tržaški knjigarni so že na razpolago sezname šolskih knjig za leto 1991/92. S pravočasnim naročilom si boste zagotovili vse učbenike in mirno odpotovali na dopust z leposlovno knjigo, ki vam jo bo ob naročilu podarila Tržaška knjigarna.

**Pohitite,
saj velja ponudba samo do 31. julija!**

Jutri, 1. julija, ob 19. uri
bo v javnem vrtu pri Valmauri (pred občinskim stadionom)

SHOD na temo:

**»POVOJNA DOBA V PERZIJSKEM ZALIVU
IN MIR V SVETU«**

Govorila bo evropska parlamentarka
LUCIANA CASTELLINA — Predsedoval bo IGOR CENCIANI.

**ŠZ GAJA vabi na
»11. ŠPORTNI TEDEN«**
do 7. julija v Športnem centru na Padričah

PROGRAM:
do 7. julija deželni teniški turnir za NK »HILL SPORT«
od 1. do 5. julija turnir odbojke v mešanih ekipah ter nogometni turnir 7:7
7. julija ob 21. uri tradicionalni "nočni tek Gaje".

ZABAVALA VAS BOSTA ANSAMBLA HAPPY DAY in ALPEN ADRIA SEXTETT.
VABLJENI

koncerti

KUD Magnet z Opčin organizira v Prosvetnem domu A. Sirk v Križu vsak petek ciklus večerov z naslovom LUNA-S BLUES - glasba, umetnost in filmi ob luninem svitu.

Gledališče Miela
V soboto, 6. julija, v organizaciji Tržaškega jazz krožka, koncert kvinteta SUMMIT REUNION s Kennyjem Davornon in Bobom Wilberjem.

kino

ARENA ARISTON (poletni kino) - 21.30 Ragazzi fuori, r. Marco Risi.
EXCELSIOR - 19.00, 22.15 Whore (Puttana), r. Ken Russel, i. Theresa Russel, □□
EXCELSIOR AZZURRA - 19.00, 22.00 Ho affittato un killer, r. Aki Kaurismaki, i. Jean-Pierre Léaud, Kenneth Colley.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Colpi proibiti.
NAZIONALE II - 16.15, 22.15 Carabina Quigley, i. Tom Selleck.
NAZIONALE III - 16.15, 22.15 Rosenkrantz e Guildenstern sono morti.
NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 Balla coi lupi, r.-i. Kevin Costner.
GRATTACIELO - 18.00, 22.15 Ghost.
MIGNON - Zaprtó.

Društvena gostilna na Proseku razpisuje

**NATEČAJ
ZA NOVEGA GOSTILNIČARJA**

Prošnje sprejema tajnik društva
Marino Albi, Prosek 102
Odbor

**SKLAD
MITJA ČUK**
vabi vse šolske otroke

veselo v naravo...
danes, 30. t.m., od 9. ure dalje v parku Finžgarjevega doma na Opčinah

Otroci boste preskrbljeni z jedačo, pijačo in zabavo. Tudi odrasli ne bodo lačni.
Prinesite stare igrače, stripe in podobno za "boljši sejem"!
Ob 17.30 bo nastopila baletna skupina ŠD Mladina iz Križa.

MIRI in MELITI PUNTAR
V vazi 36 rdečih vrtnic, za vsako leto eno!
K šopku še poljube in voščilo iskreno sestra Marija

LJUDSKI VRT - 21.15 Senti chi paria; Jutri: La bella addormentata nel bosco.
EDEN - 15.30, 22.00 Tre uomini e una pancia, r. - i. Jutri: Solange, la calda bocca. □□
CAPITOL - 17.00, 20.00, 22.10 Pazzi a Beverly Hills.
LUMIERE - 17.00, 22.15 Il portaborse, i. N. Moretti.
ALCIONE - 17.30, 22.15 La carne, i. Francesca Dellera.
RADIO - 15.30, 21.30 Il piacere, la lussuria, la carne, r. - i. □□

mali oglasi

EDI MOBILI
Trst - Ul. Baiamonti 3 - Tel. 820766
POHIŠTVO IN OPREMA

MARCEL ACHARD

Bi igrali z mano?

Režija Adrijan Rustja

Predstave na prostem
V četrtek, 4. julija, ob 21. uri OPČINE - Prosvetni dom
v petek, 5. julija, ob 21. uri ZGONIK - Igrišče pod županstvom
v soboto, 6. julija, ob 21. uri DOBERDOB - Občinski park
v nedeljo, 7. julija, ob 21. uri DRAGA - Počitniška kolonija

V četrtek, 27. t. m. je na tržaškem konservatoriju G. Tartini z odliko diplomiral iz klavirja

CORRADO ROJAC
Razred prof. Aleksander Rojč
Svojemu gojencu in profesorju iskreno čestita
Glasbena matica

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje bencinske črpalke:

AGIP
D'Annunziov drevored 44
Miramarski drevored 49
Istrska ulica 50
Ul. I. Svevo 21

PROFESORICA nudi lekcije iz angleščine, italijanščine in nemščine. Tel. 211178.
PRODAM ape car P/2, letnik '79 s preuknim kesonom v dobrem stanju. Tel. ob uri kosila na št. 212386.
PRODAM alfa romeo, letnik '83 v odličnem stanju. Tel. 281172.
PRODAM vilo 420 kv. m, 900 kv. m vrta, še nedokončana v okolici Milj. Tel. 228390.
MEHANIČ prodaja fiat ritmo 65 targa oro v zelo dobrem stanju, nove gume. Tel. na št. 327342 v popoldanskih ali večernih urah.

**ŠAGRA
V RICMANJIH**
5., 6., 7. in 8. julija
prireditveni prostor Žrebčevo

SK BRDINA
priredi
SMUČARSKI PRAZNIK
danes, 30. t. m., na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah z ansambлом HAPPY DAY.

Na šoli za fizioterapijo in rehabilitacijo v Trstu je diplomirala

ALENKA BAJC
Iskreno ji čestitajo starši, brata Ivan in Gorazd ter vsi, ki jo imajo radi.

Med filozofi si tudi ti. Čestitamo

MAKRI
Magnetna sila

urarna • zlatarna
Marco Zerjal
Trst - Ul. S. Cilino 40

GLEDALIŠČE VERDI
Festival Operete
V soboto, 6. julija, ob 20.30 premier-ska predstava operete BOCACCIO. Dirigent Alfred Eschwe. Režija Frank Bernd Gottschalk, scene in kostumi Jürgen Aue.
Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (zaprtá ob ponedeljkih).
V sredo, 24. julija, ob 18. uri bo v gledališču Verdi nastopila znana francoska pevka JULIETTE GRECO.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da je RAZSTAVA KAMNITIH PREDMETOV v Kraškem muzeju v Repnu odprta še danes ob 18. do 21. ure.

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.

V Tržaški kreditni banki, Ul. Filzi 10, razstavlja velike barvne fotografije fotografirane RIKARDO CALIN.

Ob tem velikem uspehu ji iskreno čestitajo

mama, oče in sestra

IP
Ul. Giulia 58
Ul. Carducci 12

API
Passeggio S. Andrea

FIAT TIPO 1400 metalizirane barve ter regato v odličnem stanju prodam. Tel. 229224.
PRODAM 10 let staro hišo z vrtom na Opčinah. Tel. 213680 po 18. uri.
GRABENO podjetje prodaja v Križu vrstne vile v gradnji. Tel. 311828 ob uradnih urah.
PRODAM dve kozi mlekarici cena po dogovoru. Tel. 225654 ali 327342.
OSMICO je odprl Rado Milič - Salež 68. Toči belo vino in teran.
OSMICO je odprl Stanko Gruden v Samatorci. Vabljeni!
PODARIM dvomesečnega razigranega črno/belega mučka, samo ljubitelju živali. Tel. ob uri obeda na št. 280633.
ODDAM šivalni stroj v dobrem stanju, znamke Caser. Tel. št. (0481) 533960 - Tusulin.
IZKUŠENO likarico (stiratrice) išče kemična čistilnica tudi s pogodbo part time. Tel. ob 8. do 16. ure na št. (040) 370658.
19 - LETNA knjigovodkinja išče zaposlitev kot uradnica. Tel. 211345.
NUDIM lekcije iz knjigovodstva in trgovstva. Tel. 224533.
STANOVANJE s petimi ležišči v Sappadi dajem v najem za mesec julij. Tel. 299220
SLOVENSKI zbiralec kupuje stare razglednice. Tel. (040) 55548 - Adriano.
NA OPČINAH prodajamo na ugodni ceni majhen hlev z vrtom, možnost preureditve v stanovanje. Tel. 44871.
V NAJEM dajem zemljišče v obsegu 700 kv. m (kat. občina zgorja Čarbola) v bližini otroške bolnice Burlo. Pisati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Krka".
SELENE - medium, radiesteziška, raddomantka ter vedeževalka iz krat in dlani. Tel. št. (040) 578991.

Jesenska simfonična sezona 1991
Pri blagajni gledališča Verdi lahko dvignete ali potrdite abonma za reda A in S.
Dvorana Auditorium Muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27)
V okviru Festivala operete bodo v sodelovanju s Cappello Underground predvajali videofilme ameriških musiclov-operet v originalni verziji. Jutri, ob 18. uri »Il mago di Oz«, 2.7. »Till the clouds roll by«, 3.7. »Ziegfeld Follies«, 4.7. »Show Boat«, 5.7. »Singin' in the rain«.

Muzej Revoltella - Galerija moderne umetnosti, Ul. Diaz 27, pod pokroviteljstvom Odborništvá za kulturo tržaške občine je odprta razstava z naslovom L'OTTOCENTO RITROVATO. Do 15. avgusta so na ogled restavrirane slike in skulpture, ki so bile shranjene v muzeju. Urnik: vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure (zaprtó ob torkih).

SKD Vigred vabi na ZAKLJUČNI VEČER sezone v Šempolaj na šolsko dvorišče v torek, 2. julija, ob 21. uri z dramsko skupino SKD I. Gruden, ki bo uprizorila igró Skupno stanovanje.

ŠD Vesna vabi danes, 30. t. m. na ŠAGRO na dvorišču Ljudskega doma v Križu. Zvečer ples.

Na tržaški filozofski fakulteti je diplomirala

MARINA CASTELLANI
Ob tem velikem uspehu ji iskreno čestitajo

NOČNE ČRPALKE (self service)
FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramrski drevored 49
ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.
ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

GLEDALIŠČE CRISTALLO
La Contrada
Danes, ob 16.30 samo za abonente sezone 1990/91 zadnja, brezplačna predstava LA ROCCIA E I MONUMENTI Rossa di San Seconda. Uprizorila jo bo gledališka skupina Compagnia dei Giovani, s katero bo nastopal tudi Orazio Bobbio.

ZSKD obvešča, da bodo uradi od 1. julija odprti po poletnem urniku in sicer: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure ter ob torkih in četrtek popoldne od 16. do 18. ure.

Ruščina v verzih - ZSKD prireja v juliju in avgustu šest večerov posvečenih spoznavanju in razmišljanju rušičine skozi branje, prevajanje in komentiranje najbolj znanih verzov A.S. Puškin, M. J. Lermotova, A. A. Blok, S. Jesenina, V. V. Majakovskega ter K. M. Simonova. Za podrobnejše informacije lahko telefonirate na št. 767303, od ponedeljka do petka med 9. in 12. ter med 15. in 18. uro.

čestitke

Na tržaški filozofski fakulteti je z odliko diplomirala doktorica TANJA SMOTLAK. Iskreno ji čestitajo in želijo obilo sreče vsi prijatelji.

MAKRI! Čestitava ti za odlični uspeh pri zaključku univerzitetnega študija Mira in Andra.

Piska na klarinet, igra na nogomet, na Padričah živi in 10 svečk ugasil JAS vse najboljše ti želijo Jan, mama, očka in vsi domači.

ČRPALKE NA AVTOCESTAH (odprte neprekinjeno 24 ur
AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

razne prireditve

SKD Vigred vabi na ZAKLJUČNI VEČER sezone v Šempolaj na šolsko dvorišče v torek, 2. julija, ob 21. uri z dramsko skupino SKD I. Gruden, ki bo uprizorila igró Skupno stanovanje.

ŠD Vesna vabi danes, 30. t. m. na ŠAGRO na dvorišču Ljudskega doma v Križu. Zvečer ples.

šolske vesti

Na liceju F. Prešeren je vpisovanje do srede 3. julija 1991. Tajništvo je odprto od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo poklicnega zavoda J. Stefan sporoča, da se v teku vpisovanje za šolsko leto 1991/92 do vključno srede, 3. julija. Tajništvo je odprto od 9. do 12. ure.

razna obvestila

ZSKD obvešča, da bodo uradi od 1. julija odprti po poletnem urniku in sicer: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure ter ob torkih in četrtek popoldne od 16. do 18. ure.

Društvena gostilna na Kontovelu razpisuje

**NATEČAJ ZA NOVEGA
GOSTILNIČARJA**
Prošnje nasloviti na: Gospodarsko društvo Kontovel, Kontovel št. 152. Odbor

razstave

Magnetna sila

LOTERIJA

BARI	27	21	82	14	86
CAGLIARI	75	35	68	44	36
FIRENCE	63	57	89	51	52
GENOVA	19	26	49	78	36
MILAN	64	27	84	55	79
NEAPELJ	39	90	53	24	68
PALERMO	40	67	34	78	75
RIM	30	60	86	70	3
TURIN	15	64	58	25	79
BENETKE	53	35	88	3	15

izleti

Sekcija VZPI-ANPI Boljunec priredi v nedeljo, 7. julija izlet v BOLNICO FRANJO, soško dolino in Beneško Slovenijo. Vpisovanje v Partizanskem klubu v Boljuncu, tel. 228050. Vabljeni.

razna obvestila

ZSKD obvešča, da bodo uradi od 1. julija odprti po poletnem urniku in sicer: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure ter ob torkih in četrtek popoldne od 16. do 18. ure.

Društvena gostilna na Kontovelu razpisuje

**NATEČAJ ZA NOVEGA
GOSTILNIČARJA**
Prošnje nasloviti na: Gospodarsko društvo Kontovel, Kontovel št. 152. Odbor

čestitke

Na tržaški filozofski fakulteti je z odliko diplomirala doktorica TANJA SMOTLAK. Iskreno ji čestitajo in želijo obilo sreče vsi prijatelji.

MAKRI! Čestitava ti za odlični uspeh pri zaključku univerzitetnega študija Mira in Andra.

Piska na klarinet, igra na nogomet, na Padričah živi in 10 svečk ugasil JAS vse najboljše ti želijo Jan, mama, očka in vsi domači.

ENALOTTO

1	2	2	1	2	X	1	1	X	2	X
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

KVOTE:

12	58.822.000.—
11	1.778.000.—
10	144.000.—

izleti

Sekcija VZPI-ANPI Boljunec priredi v nedeljo, 7. julija izlet v BOLNICO FRANJO, soško dolino in Beneško Slovenijo. Vpisovanje v Partizanskem klubu v Boljuncu, tel. 228050. Vabljeni.

razna obvestila

ZSKD obvešča, da bodo uradi od 1. julija odprti po poletnem urniku in sicer: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure ter ob torkih in četrtek popoldne od 16. do 18. ure.

Društvena gostilna na Kontovelu razpisuje

**NATEČAJ ZA NOVEGA
GOSTILNIČARJA**
Prošnje nasloviti na: Gospodarsko društvo Kontovel, Kontovel št. 152. Odbor

čestitke

Na tržaški filozofski fakulteti je z odliko diplomirala doktorica TANJA SMOTLAK. Iskreno ji čestitajo in želijo obilo sreče vsi prijatelji.

MAKRI! Čestitava ti za odlični uspeh pri zaključku univerzitetnega študija Mira in Andra.

Piska na klarinet, igra na nogomet, na Padričah živi in 10 svečk ugasil JAS vse najboljše ti želijo Jan, mama, očka in vsi domači.

ENALOTTO

1	2	2	1	2	X	1	1	X	2	X
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

KVOTE:

12	58.822.000.—
11	1.778.000.—
10	144.000.—

SSG pod zvezdami pa kljub težavam

Zaskrbljenost zaradi nestalnega vremena, ki bo letos prizadelo marsikateo prireditve na prostem, so se te dni pridružili še občutki nemoči in gneva ob dogodkih v matični domovini. V takem, vse prej kot za delo primernem razpoloženju začenja Slovensko stalno gledališče svojo poletno sezono, ki jih upravičeno lahko rečemo tradicionalna, saj nam naši gledališčniki s svojimi nastopi že nekaj let zaporedoma bogatijo julijske večere.

To dejstvo samo po sebi ne bi bilo nič izjemnega, ko ne bi vedeli, da redni letni proračuni SSG prav tako že nekaj let ne predvidevajo za to posebnih sredstev. Sprejem, ki so ga bile poletne prireditve deležne pri najširšem občinstvu, pa tako v zavesti upravnega sveta kot samih članov prevaga nad razsodno sestavljenimi računi v upanju, doslej jalovem, da je tekoča sezona vezni člen s prihodnjo, ki bo imela pravočasno odmerjena zadostna sredstva in z njimi tudi zagotovljen primerno obsežen program.

Tako se je gledališko vodstvo lani, po sili razmer, odločilo za prestavitve na prosto v redni sezoni odigrane uspešnice domačega avtorja, sicer predelane in dopolnjene, letos pa pripravlja dve deli: adaptacijo za uprizoritev pod milim nebom igre Marcela Acharda *Bi igrali z mano?* v režiji Adriana Rustje, ki je bila igrana izven abonmaja za mladino, je pa namejena vsem, ki so ostali mladi po srcu, ob njej pa še premiero Ruzantejeve *Moschete*. To sočno, preprosto, a očarljivo in radoživo komedijo režira Boris Kobal. Premiera je predvidena sredi meseca, in sicer pri Škerkovih v Trnovci, tudi to pač po tradiciji, Achardov šotor pa se bo odprl gledalcem že v četrtek na Opčinah. Upati je, da bodo do takrat razmere na bližnji meji in za njo urejene in da bodo odmevi strelav le še žalosten spomin.

M. K.

Von Suppéjev Boccaccio prihodnjo soboto v Verdiju

Z običajnim nemajhnim uspehom (predvsem občinstva) se nadaljuje tržaško operetno poletje. Najbolj pričakovni dogodek, v glasbenem smislu celo na vseitalijanski ravni, je premiera operete *Boccaccio* Franza Von Suppéja, pred katero se bo dvignil zastor prihodnjo soboto. Temu primerna je tudi reklama tržaške operne hiše, saj poudarja, da je *Boccaccio* »epopeja operete z mogočno zborovsko prisotnostjo v široki in bogati zasnovi, ki povezuje Offenbacha z dunajsko čutnostjo in domišljijo italijanske komične opere«.

Von Suppéjevo opereto bo dirigiral Dunajčan Alfred Eschwe, številčno bogato zasedbo pa bodo sestavljali bariton Armando Ariostini, Simona Bertini, Antonella Bandelli, Cosetta Tosetti, Francesca Arnone, Max René

Cosotti, Marco Camastra, Graziano Polidoro, Saverio Bambi, Giovanni Guarino, Enrico Rotoli in Paolo Ruzmetz. Režijo bo oskrbel Frank Berni Gottschalk, scena in kostumi bodo delo Jurgena Aueja, korografija Giuliane Barbareschi. Opereto bodo ponavljali do 18. julija.

Franz Von Suppé, ki se je rodil v Splitu leta 1819 in umrl na Dunaju, ko je bil star 76 let, velja za avstrijskega skladatelja, čeprav je belgijskega porekla. Znan je predvsem po operetah in spevoigrah, čeprav je tudi avtor mnogih resnih del, simfonij in maš, ki so že pozabljene. Salonski orkestri vedno zelo radi igrajo njegovo uverturo *Pesnik in kmet*, najpogosteje pa se je pojavila na odskih deskah prav operete *Boccaccio*, ki je brez dvoma njegova najboljša opereta.

Ob razstavi Davida Zuliana »Schizza« v tržaški Občinski galeriji Izpoved bogatega notranjega sveta z dinamičnim spletom barv in oblik

V tržaški Občinski galeriji razstavlja še do 6. julija David Zulian. Razstava je raznolika tako po svoji zunanji zasnovi, kot po globlji vsebini.

Ze od daleč privabi v razstavnih prostor neonski barvni napis: »Skizzo«. Gre za vzdevek, s katerim je bil David Zulian v svojem krogu posebno priljubljen.

Razstava nam predstavlja preplet treh trenutkov umetnikove dejavnosti, ki se medsebojno stalno dopolnjujejo: slikarska dela in pripravne risbe nam prikazujejo popolno podobo Skizzove osebnosti in njegovega notranjega doživljanja; prav zaradi doslednosti v zasledovanju lastnih idealov postanejo dela iz področja grafičnega oblikovanja le logičen korak, ki vodi družbeno globoko aktivnega človeka k iskanju tistih sredstev, ki lahko približujejo javnost. Iz video dokumentacije, ki je med razstavo stalno na ogled, stopijo v ospredje problemi mladostnikov in splošneje vključevanja emarginiranih preko ustvarjalnih dejavnosti v javno življenje, predvsem pa prizadevanja nekaterih, še vedno premalo javno podprtih organizacij, v tem smislu.

David Zulian izpoveduje v dinamičnem spletu barv in oblik bogastvo svojega notranjega sveta. Abstraktne slike zgostijo po eni strani dramatičnost doživljanja sodobnega človeka, po drugi strani jih preveva tančica idealizma, globoka prepričanost in doslednost v zasledovanju celovitosti, ki se izkaže v harmonični zasnovi kompozicije.

Kot se barve prepletajo in tvorijo točno začrtane oblike, kot gradijo te most med čustvenim doživljanjem in spoznanjem resnice, prav tako je David Zulian gradil preko socialnega dela tisti most, ki predstavlja edino možnost rešitve pred odtujenostjo, skratka edino pot za vse tiste, ki doživljajo vsakdanjo obupanost. Vsak od nas spozna bolj posredno preko videa in preko čustvenega doživljanja ob slikah delček sebe, zato se razstava in vse dogajanje ob njej aktualno vključuje v sodobno problematiko in, kar je še najbolj pomembno, nakazuje pot zavestnega in konkretnega reševanja.

Po naključju usode je David Zulian še premlad okusil trpljenje neozdravljive bolezni, a zapustil nam je doživljeno in duhovno zrelo dediščino; s svojo intuitivno prodornostjo in življenjskim elanom je preko ustvarjalne dejavnosti na področju slikarstva in glasbe zarisal edino pot, ki pomaga zlasti mlajšim generacijam, da se prebijajo skozi tunel obupa, ki ga tehnološki ritem dramatično podaljšuje in nam v imenu napredka veli trpljenje.

V prepričanju, da so dobrine, ki nam jih potrošniški sistem ponuja ne bistvene, se je zavzel za reševanje

david zulian

globljih človekovih potreb po uveljavitvi osebe v svoji celoti.

Ob podpisu na slikah njegova letnica rojstva: 67. David Zulian je svoje umetnine vedno tako podpisoval. Naključje? 67: leto, ki napoveduje velike družbene spremembe. 91: čas, ki prav tako zahteva od nas korenit preobraz, ki bo ključnega pomena za bodoči obstoj.

Razstava pusti tako svojo sled, mimo visokih umetniških dosežkov. Potrjujejo jih tudi številna priznanja, ki jih je bil Skizzo deležen. Odprta

vprašanja ostajajo, predvsem pa potreba mladih po uveljavitvi. V tem smislu postanejo dragocene pobude, ki so ob razstavi nastale in nastajajo ter nudijo konkretne možnosti.

Z naslednjo sezono bo izšla knjiga, razpis za likovno literarni natečaj in še veliko drugega, čeprav je še vse premalo. Problemov ni malo in niso lahki, le konkretna podpora javnih ustanov in posameznikov lahko stvarno pripomore k uresničitvi vseh zastavljenih načrtov.

JASNA MERKU'

adria impex
UVOZ-IZVOZ ZASTOPSTVA S.p.A.

POOBLAŠČENI IZVOZNIKI OSEBNIH AVTOMOBILOV, TOVORNIH VOZIL IN ORIGINALNIH REZERVNIH DELOV

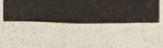
FIAT LANCIA IVECO PIRELLI

SPECIALIZIRANI V IZVOZU BLAGA ZA ŠIROKO POTROŠNJO

34132 TRST - Ul. Geppa 9 - Tel. (040) 369220 - Fax (040) 369112 - Telex 460231 ADEX I
34170 GORICA - Ul. dell'Industria 6 - Tel. (0481) 522012

S CRT je lažje dobiti posojilo za študijska potovanja v tujino: CREDITO STAGE

 dobite hitro, brez formalnosti in po ugodni obrestni meri. Poleg

tega nudi možnost, da načrtujete povračilo glede na vaše zahteve in omogoča nakup

tuje valute po posebni ceni. Še večjih ugodnosti so deležni lastniki računov «Prima

Carta» in «Conto Giovane 18-24». CREDITO STAGE, dober začetek potovanja.

crt
CASSA DI RISPARMIO
DI TRIESTE
TRŽAŠKA
HRANILNICA

srečno študijsko potovanje s Crt

Kukoč in ostali so v finalu košarkarskega EP z levo roko premagali azzurre

Jugoslavija premočna za vse

JUGOSLAVJA - ITALIJA 88:73 (48:41)

ITALIJA: Fantozzi 12, Gentile 8, Magnifico 9, Dell'Agnello 2, Brunamonti 4, Premier 2, Pittis 12, Riva 4, Pessina 14, Costa 4, Rusconi 2, Gracis.

JUGOSLAVIJA: Sretenović 5, Komazec 3, Radja 23, Savić 2, Perasović 12, Djordjević 4, Kukoč 20, Paspalj, Danilović 9, Divac 10, Jovanović.

SODNIKA: Rigas (Grž) in Steeves (Kan.); PM: Italija 14:20, Jugoslavija 18:25; PON: nihče; TRI TOČKE: Italija 5:19 (Fantozzi 2:4, Gentile 2:4, Magnifico 0:2, Dell'Agnello 0:1, Brunamonti 0:1, Premier 0:2, Pittis 1:3, Riva 0:2), Jugoslavija 6:10 (Sretenović 1:1, Perasović 2:4, Djordjević 0:1, Kukoč 3:3, Radja 0:1), GLEDALCEV: 15.000.

RIM — Jugoslovanska košarkarska reprezentanca se po kakovosti vse bolj približuje svetu NBA lige in na tekmovalnih v okviru FIBA sploh nima več enakovrednih tekmecev. To je potrdila tudi sinočnja finalna tekma 37. evropskega košarkarskega prvenstva, v kateri so svetovni prvaki in branili

naslova EP popolnoma nadigrali sicer požrtvovalno vrsto azzurrov.

Modri, v vrstah katerih iz znanih razlogov tudi tokrat ni igral Slovenec Jure Zdovc, so vodili od prve do zadnje minute tekme. V postavi Divac, Radja, Kukoč, Danilović in Sretenović so že na začetku povedli s 17:4, nato so Italijani s požrtvovalno igro (izkazal se je Pessina) in dobrim odstotkom metov zmanjšali zaostanek in zaključili polčas z zaostankom, ki jim je še dopuščal nekaj možnosti. Te pa so se razblinile že v začetku drugega dela, ko je v izrednem slogu zaigral dotlej povprečni Radja. Že po nekaj minutah so si modri nabrali več kot dvajset točk prednosti in tekme je bilo praktično konec, čeprav ni manjkalo nekaj atraktivnih akcij na obeh straneh, zlasti pa seveda na strani modrih, ki so za dve točki metali 26:39 (Radja 10:14), za tri pa 6:10, s čimer so zapolnili določene vrzeli pod košema.

Jugoslavija je tako osvojila naslov s petimi lahki zmagami. Vrh tega ne gre pozabiti, da je na tem EP igrala

brez Petroviča, v finalu pa praktično še brez Divca in Paspalja, ki nista v formi.

Za najboljšega igralca so imenovali Tonija Kukoča.

ZA 3. MESTO

ŠPANIJA - FRANCIJA 101:83 (51:38)

ŠPANIJA: Villacampa 25, Martin 26, Bustos 2, San Epifanio 8, Hansen 6, Antunez 9, Jofresa 2, Andreu 4, Cargol 3, Orenaga 16.

FRANCIJA: Deines 8, Bilba 1, Demory 6, Rigadeu 17, Dacoury 14, Szanyiel 11, Ostrwski 19, Occansej 5, Couurtinard 2.

SODNIKA: Fiorito (It.) in Radić (Jug.); PM: Španija 22:33, Francija 6:10; TRI TOČKE: Španija 5:9, Francija 9:25.

ZA 5. MESTO

GRČIJA - ČSFR 95:79 (53:39)

GRČIJA: Galis 37, Patavoukas 11, Jannakis 18, Agelidis 4, Fassoulas 15, Papadakis 10.

ČSFR: Vioral 4, Jezdik 7, Krubi 10, Mičalko 5, Becka 10, Mičalko 4, Okac 15, Svoboda 5, Krejci 6, Kamenik 13.

SODNIKA: Burr (ZDA) in Tačev (Bol.); PM: Grčija 18:22, ČSFR 11:15; TRI TOČKE: Grčija 3:9, ČSFR 4:13.

ZA 7. MESTO

POLJSKA - BOLGARIJA 90:86 (42:42)

POLJSKA: Zielinski 26, Krolik 16, Marcinowski 3, Szczubial 5, Wojčik 14, Jehorek 10, Duda 16.

BOLGARIJA: Gergov 6, Natov 12, Cenov 7, Vezenkov 6, Mladenov 22, Dimitrov 5, Glučkov 6, Amjorkov 22.

SODNIKA: Sanchis (Šp.) in Davidov (SZ); PM: Poljska 11:19, Bolgarija 20:26; 3 TOČKE: Poljska 6:11, Bolgarija 6:12.

Daly: »Kukoč je čudovit«

Na vprašanje, kateri igralec ga je najbolj presenetil na EP, je znani ameriški trener NBA lige in bodoči selektor reprezentance ZDA Chuck Daly, odgovoril, da je to Toni Kukoč. »Prvič ga gledam v živo in moram reči, da je čudovit igralec. Podaja in meče dobro, še bolje brani, nima šibkih točk. K sreči je sklenil, da ne gre v Chicago, sicer kdo ve, koliko let bi »bullsi« gospodarili v NBA ligi.«

Teniški turnir v Wimbledonu G. Ivanišević izgubil v 2. kolu

LONDON — Včeraj so na teniškem turnirju v Wimbledonu končno normalno igrali, od nosilcev skuipi pa sta jo skupila Sampras in Ivanišević. Nekaj pomembnejših izidov med moškimi: 1. KOLO - Prpić (Jug.) - Siemerink (Niz.) 6:4, 3:6, 6:3, 3:6, 10:8; Hlasek (Švi.) - Živojinović (Jug.) 6:2, 3:6, 6:3, 6:2; Krickstein (ZDA) - Pescosolido (It.) 6:1, 6:3, 6:7, 6:7, 7:5; Agassi (ZDA) - Connell (Kan.) 4:6, 6:1, 6:7, 7:5, 6:3; Lendl (ČSFR) - Evernden (Niz.) 6:2, 6:3; Brown (VB) - Ivanišević (Jug.) 4:6, 6:3, 7:6, 6:3; Rostagno (ZDA) - Sampras (ZDA) 6:4, 3:6, 7:6, 6:4; J. McEnroe (ZDA) - Stolle (Avstral.) 7:6, 5:7, 6:0, 7:6; Courier (ZDA) - Grabb (ZDA) 6:4, 7:6, 2:6, 4:6, 6:3; Stich (Nem.) - Nargiso (It.) 6:3, 6:4, 6:7, 6:2; Boetsch (Fr.) - Pozzi (It.) 4:6, 7:6, 7:6, 6:4.

Po prvem dnevu atletskega evropskega pokala v Frankfurtu Britanci in Sovjetinje

FRANKFURT — Prvi dan evropskega atletskega pokala je potrdil napoved, po katerih naj bi v moški konkurenci prevladali Britanci, med ženskami pa Sovjetinje.

Italijanska moška vrsta s Francijo deli četrto mesto, od posameznikov pa je bil z 2. mestom v teku na deset tisoč metrov najboljši Panetta, ki je bil sicer favorit za zmago.

MOŠKI

10.000 m: 1. Martin (VB) 28'00"53; 2. Panetta (It.) 28'03"10; 3. Franke (Nem.) 28'04"41.

400 m z ovirami: 1. Akabusi (VB) 48'39; 2. Caristan (Fr.) 49'43; 3. Mori (It.) 49'76.

100 m: Christie (VB) 10'18; 2. Sangoma (Fr.) 10'20; 3. Bringmann (Nem.) 10'42.

Daljšina: 1. Haaf (Nem.) 8,30; 2. Emman (SZ) 8,01; 3. Evangelisti (It.) 7,76.

Kopje: 1. Železni (ČSFR) 82,84; 2. Saitezew (SZ) 82,68; 3. Blank (VB) 82,42.

400 m: 1. Black (VB) 44'91; 2. Niorot (Fr.) 45'18; 3. Molnar (Madž.) 45'78.

4x100 m: 1. Francija 38'67; 2. SZ 38'87; 3. Italija (Marras, Simionato, Madonia, Tilli) 38'89.

1.500 m: 1. Elliot (VB) 3'43'39; 2. Herold (Nem.) 3'43'47; 3. Di Napoli (It.) 3'44'75.

Višina: 1. Grant (VB) 2,30; 2. Paklin (SZ) 2,28; 3. Vincent (Fr.) 2,22.

Krogla: 1. Timmermann (Nem.) 20,26; 2. Smirnov (SZ) 19,91; 3. Andrei (It.) 19,16.

Lestvica

1. Vel. Britanija 58, 2. Sov. zveza 56, 3. Nemčija 53,5, 4. Francija 52, 5. Italija 52, 6. ČSFR 33,5, 7. Madžarska 27, 8. Bolgarija 27.

ŽENSKE

400 m z ovirami: 1. Ponomareva (SZ) 54'42; 2. Gunnell (VB) 54'61; 3. Meissner (Nem.) 55'64.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
9.00 Otroški variete: Disney club	9.00 Glasbeni prostor	9.00 Šport: SP v kanuju, 11.30 kolesarska dirka po Bazilikati	9.05 Otroška matineja: Živ žav, 10.15 nanizanka Nevarni zaliv (pon.)	16.00 Športni pregled	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Soncu naproti (Lučka Susić); 10.40 Soft music; 11.00 Iz preteklosti v sedanju; 11.05 Glasbeni potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice; 12.40 Lahka glsba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nedeljsko poplne: Satirični kabaret 1991 (z Borisom Kobalom in Sergijem Verčem); 14.40 V studiu z vami: Joži Peterlin; 17.00 Radijski oder: Vila ob jezeru (Boris Pahor); 18.00 Glasbeni sprehodi; 19.20 Zaključek.
10.00 Kvarok svet (vodi Piero Angela)	10.10 Film: Manovre imperiali (kom., Avstrija 1954, r. Franz Antel, Erik Frey)	11.45 Koncerti Rai 3	10.45 Nad: Boljše življenje	18.00 Video glasba: Tutti frutti (vodi Alex Bini)	
11.45 Aktualno: Parola e vita	12.00 Aktualno: Sereno variabile (vodi Mita Medici)	12.20 Film: Stromboli terra di Dio (dram., It. 1951, r. Roberto Rossellini, i. Ingrid Bergman, Mario Vitale)	11.10 Alpski večer Bled '91	19.00 TVD Stičiče	
11.00 Maša in papežev blagoslov	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	14.00 Deželne vesti	11.40 Obzorja duha	19.25 Video agenda	
12.15 Zelena linija	13.30 Rubrika: Nonsoloneri	14.10 Dnevnik	12.00 Ljudje in zemlja	19.30 Okrogla miza (pon.)	
13.00 Nedeljski tednik: TG l'una	13.45 Film: La duchessa dell'Idaho (glas., ZDA 1950, r. Robert Z. Leonard, i. Esther Williams, Van Johnson, John Lund)	14.20 Šport: Evropski pokal B. Zauli v atletiki	12.30 Prislunhimo tišini	20.10 Film: La cassa sbagliata (kom., VB 1966, r. Bryan Forbes, i. John Mills, Michael Caine, Ralph Richardson)	
13.30 Dnevnik	15.30 Šport: IP v kolesarstvu, avtomobilizem - IP F3	17.00 Film: Golia contro il cavaliere mascherato (pust., It. 1963, r. Piero Pierotti, i. Ettore Manni)	13.10 Titanik (pon.)	21.50 TVD Novice	
14.00 Variete: Fortunissima	17.30 Popoldan s Cantagiorom (vodijo Gianfranco Agus, Pino D'Angio, Patrizia Pellegrino)	18.35 Rubrika: Domenica gol	14.40 Nadaljevanka: Saga o Forsythih	22.00 Aktualno: Il mappamondo	
14.10 Film: I tre moschettieri (pust., ZDA 1948, r. George Sidney, i. Lana Turner)	19.00 Vreme in dnevnik	19.00 Vreme in dnevnik	15.30 Sova (pon.) vmes nanizanka Na zdravje in nadaljevanka Twin Peaks	22.00 TVD Novice	
16.20 Šport: Sredozemske igre	20.00 Nedeljska športna oddaja	19.30 Deželne vesti	16.50 Video strani	22.20 Nan.: Fantasilandia	
16.55 Film: Siamo uomini o caporali? (kom., It. 1955, r. Camillo Mastrocinque, i. Paolo Stoppa, Totò)	20.30 Nanizanka: Beutiful	19.45 Drobci	16.55 Poslovne informacije	23.15 Športna oddaja	
18.30 Variete: Buone vacanze	21.35 Novi Cantagioro '91 (vodita Gabriella Carlucci in Mara Venier)	20.30 Film: Lo zar dell'Alaska (dram., ZDA 1961, r. Vincent Sherman, i. Richard Burton, Robert Ryan)	17.05 Film: Samorastniki (dram., Slov. 1963, r. Igor Pretnar, Majda Potokar, Rudi Kosmač, Savka Sever)		
19.50 Vreme in dnevnik	23.15 Dnevnik in vreme	22.50 Dokumenti: Dario Argento	18.35 Oddaja za otroke		
20.40 TV film: E... Caterina regnò (zgod., 1990, r. Michael Anderson, i. Julia Ormond, Vanessa Redgrave)	23.40 Rubrika o protestantizmu	23.25 Nočni dnevnik	19.05 Risanka		
22.20 Variete: Colosseum	0.10 Mediteranske igre	23.55 Filmske novosti	19.15 TV okno		
23.20 Športna nedelja	0.40 Mozartova Čarobna piščal s predstavitvijo Romana Vlada	0.05 Film: Uno straniero a Sacramento (vestern, It. 1965, r. Serge Bergon, i. Mickey Hargitay)	19.30 Dnevnik in vreme		
23.40 Aktualno: Literarna nagrada Viareggio			20.05 Nadaljevanka: Neuničljivi		
0.15 Nočni dnevnik in vreme			20.50 Zdravo		
0.45 Šport: SP v motokrosu			22.05 Dnevnik, šport in vreme		
			22.30 Nočni program Sova, vmes nanizanki Polna hiša in Champion		
			23.55 Video strani		
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TV Slovenija 2	RADIO SLOVENIJA
8.30 Nabožna oddaja	8.00 Jutrišnji svet	7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	13.00 Mozartovi koncerti	14.15 Šport: Evropski pokal v atletiki (iz Frankfurta)	5.00, 6.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 23.00 Poročila; 5.00 Jutranji koledar; 7.00 Jutranja kronika in vreme; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Pomnjenja; 9.35 Preludij; 10.05 Nedeljska matineja; 10.30 Nedeljska reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Amaterski zbori; 17.30 Radijska igra; 18.30 Operne melodije; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz naših sporedov; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.15-4.30 Nočna glasba.
9.15 Film: L'indiscreto (kom., ZDA 1988, r. Richard Michaels, i. Robert Wagner)	8.30 Nadaljevanki: Stellina, 10.00 Valeria	10.05 Nanizanki: SuperVicky - Una storia d'amore, 10.45 Riptide - La barca misteriosa	14.00 Film: Il venditore di paloncini (dram., 1975, r. Mario Gariazzo)	19.30 Dnevnik	
11.00 Aktualnosti: Piacere Italia, 11.30 Nonsolomoda, 12.00 Cerco e offro	11.30 Aktualno: Ciak	11.45 Odprti studio	16.00 Film: Taxi di notte (glas., It. 1950, r. Carmine Gallone, i. Beniamino Gigli, Lea Padovani)	20.00 Dokumentarec: Poznavalec piva	
12.30 Variete: Anteprema	12.20 Vesti iz parlamenta	12.00 Športni oddaji: Calcio d'estate, 13.00 Grand Prix	17.30 Film: La moglie è uguale per tutti (kom., It. 1950, r. Giorgio Simonelli, i. Nino Taranto, Ugo Tognazzi)	20.30 Film: Antonietta (dram., Fr.-Meh. 1982, r. Carlos Saura, i. Isabelle Adjani, Hanna Schygulla)	
12.55 Canale 5 News	13.00 Nanizanki: I Jefferson, 13.30 Love Boat - Un ritratto per un amore	14.00 Film: Rosolino Paterno, soldato (kom., It. 1970, r. Nanni Loy, i. Nino Manfredi, Jason Robards, Martin Landau)	18.35 Oddaja za otroke	22.15 Zabavnoglasbena oddaja: Rod Stewart	
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show	14.30 Variete: Il principe azzurro (vodil Raffaella Carrà)	16.00 Nanizanke: Tarzan, 17.00 Manimal, 18.00 Adam 12 - Rapina a domicilio	19.05 Risanka	23.15 Yutel	
14.15 Variete: Rivediamoli	16.30 Nadaljevanki: Sent'ara, 17.30 Manuela	18.30 Odprti studio	19.15 TV okno		
15.05 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.35 Ti amo... parliamone	19.10 Aktualno: Chiaramente (zadnja oddaja, vodi Maurizio Costanzo)	19.00 Nanizanka: A-Team - Le tre facce della morte	19.30 Dnevnik in vreme		
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke	19.40 Aktualno: Posebnosti s kongresa PSI	20.00 Variete: Mai dire Banzai	20.05 Nadaljevanka: Neuničljivi		
18.00 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 19.45 La ruota della fortuna	20.00 Nadaljevanki: Primavera, 20.30 Marilena	20.30 Film: Guerriero americano	22.00 Variete: Fiori di zucca		
20.30 Aktualno: Controcorrente	21.30 Film: Il ponte sul fiume Kwai (vojni, VB 1957, r. David Lean, i. Alec Guinness, William Holden, Sessue Hayakawa, James Donald)	22.30 Film: Un delitto poco comune (krim., It. 1988, r. Ruggero Deodato, i. Edwige Fenech, Michael York)	22.30 Film: La vendetta è il mio perdono (vestern, It., r. Roberto Mauri, i. Tab Hunter)		
20.30 Film: Disperatamente Giulia (dram., It. 1989, r. E.M. Salerno, i. Tahnee Welch, Fabio Testi, 2. del)	0.30 Nedeljski koncert: Opus 81. 15 v d-molu za klavir in orkester Johannes Brahmsa (dir. Riccardo Muti z Orkestrom milanske Scale, 1. del)	0.20 Odprti studio			
23.20 Aktualno: Nonsolomoda	1.15 Filmske novosti	0.35 Nanizanke: Vietnam addio, 1.35 I quattro della scuola di polizia, 2.35 Vegas, 3.35 Tarzan, 4.35 Riptide			
23.50 Canale 5 News	2.20 Nanizanka: Quincy				
23.55 Film: Vacanze ad Ischia (kom., It., r. Mario Camerini, i. Vittorio De Sica, i. Peppino De Filippo)					
2.15 Nanizanka: Marcus Welby					

Motociklistično SP 250 ccm: Chili pred Cadaloro

V Assnu je bilo včeraj motociklistično tekmovalje, ki šteje za SP.

125 ccm: 1. Waldmann (Nem. - honda); 2. Capirossi (It. - honda) po 533/1000; 3. Gramigni (It. - aprilija) 1'077. Lestvica: Capirossi 131 točk, Gresini (It.) 121, Waldmann (Nem.) 103.

250 ccm: 1. Chili (It. - aprilija); 2. Cadaloro (It. - honda) 0'135; 3. Zeelenberg (Niz. - honda) 0'449. Lestvica: Cadaloro 158 točk, Bradl (Nem.) 125, Cardus (Šp.) 125.

500 ccm: 1. Schwantz (ZDA - suzuki); 2. Rainey (ZDA - yamaha) 00'677; 3. Gardner (Avstral. - honda) 12'353. Lestvica: Rainey 148 točk, Doohan (Avstral.) 143, Schwantz 123.

■ **Jugoslovan Tomislav Ivić** je novi trener marsejskega moštva Olympique, finalist letašnjega nogometnega pokala prvakov.

■ **Bivši svetovni prvak** v teži boksarski kategoriji Myke Tyson je sele po točkah (12 krogov) premagal Kanadčana Donovana Ruddocka, čeprav ga je dvakrat podrl na tla. Ruddocka so pospremili v bolnišnico, kjer so mu ugotovili prebitje ustnice, verjeten pa je tudi zlom čeljusti.

■ **Svetovni prvak** Carlos Sainz (toyota) je de facto zmagovalec rallyja po Novi Zelandiji. Po treh etapah ima za sabo vse najtežje preizkušnje, vodi pa z 1'26" prednosti pred Fincom Kankkunenom in 1'59" pred Francozom Auriolom (oba lancie).

■ **Pravilna kombinacija** dirke trisa je: 3 - 10 - 8. Kvota: 1.938.100.

Teniški turnir Gaje Hill sport

Na teniških igriščih Gaje se je začel deželni turnir za neklasificirane igralce, ki ga grojopsko-padrško društvo organizira s pokroviteljstvom trgovine športnih artiklov Hill Sport v Bazovici. Tudi letos obljublja spored vrsto zanimivih srečanj s 118 nastopajočimi. Med našimi imata gostov največ možnosti za dobro uvrstitev Dorjan Gomizelj, nosilec 2. skupine.

Balinanje: Kras veča prednost

Izidi 7. povratnega kola zamejskega balinarskega prvenstva: Danica - Sokol 4:0, Ricmanj - Gaja 2:2, Nabrežina - Kraški dom 3:1, Primorje - Kras 1:3, Zarja - Mak 2:2. Prost Polet.

Lestvica: Kras Elio 46; Gaja Bak 37; Zarja Ford, Danica Unitecno 34; Kraški dom in Primorje Društvena gostilna 33; Sokol Franco in Nabrežina 31; Polet 30, Mak Agorest 27; Ricmanj 24. (Z.S.)

ZŠSDI obvešča, da bo v sredo, 3. julija, ob 21. uri v Koči pod Rupo v Repnu seja balinarske komisije.

TELEFRILI

9.00 Telefriuli non stop

12.30 Nan.: Uno strano poliziotto

13.00 Nan.: The Bill Cosby Show

14.00 Film: Gli uomini che mascalzoni

15.30 Film: L'onorevole Angelina (kom., It. 1947)

17.00 Nanizanka: Shannon

19.00 Športne vesti

19.30 Nan.: Squadra emergenza

20.30 Film: Brigitta (dram., r. Wolfgang Gluck, i. Josephine Denenne)

22.30 Športne vesti

24.00 Aktualno: Prva stran

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)

Lastne oddaje:

19.30 Dnevnik in šport

20.30 Zadnje vesti in šport

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir, v SFRJ številka 8.000 din; mesečna naročnina 190.000 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povleček 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski

dnevnik

nedelja, 30. junija 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Socialistična levica ne bo predložila lastne resolucije, kot je prvotno računala Martelli pohvalil Craxijev uvodni govor in zavrnil možnost novih zavezništvev

BARI — Na socialističnem kongresu v Bariju je včeraj še odmeval govor liderja stranke levice Signorileja, čeprav je prevladovala težnja, da njegovemu izvajanju ne bi dali prevelikega poudarka. Med včerajšnjimi govorniki so bili tudi Claudio Martelli (na sliki AP), Formica, Giuliano Amato in Gianni De Michelis, del programa pa je bil posvečen ženskam, v imenu katerih je govorila ministrica Margherita Boniver.

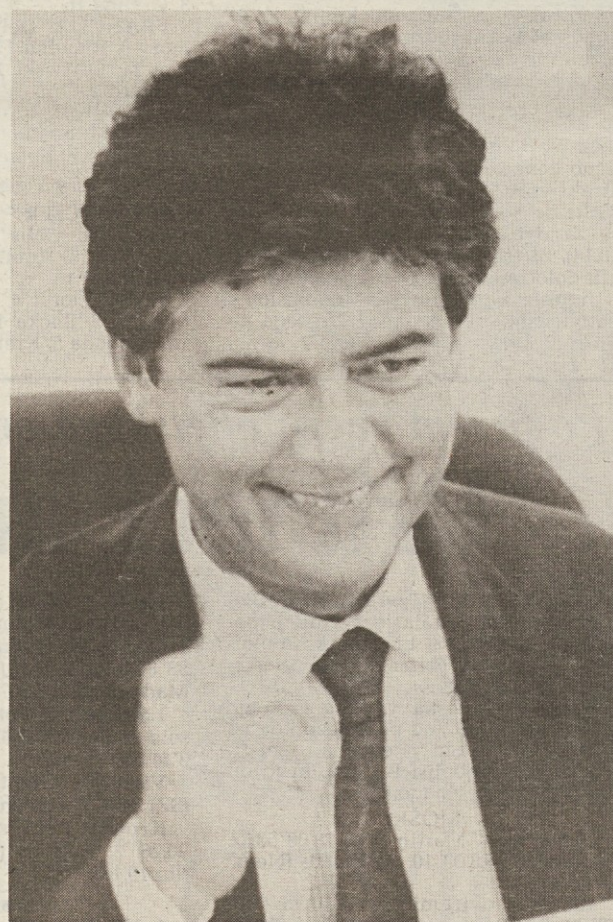
Martelli je uvodoma ocenil Craxijev poseg, ki je bil po njegovem mnenju »soliden, krepak in jasen, brez izmikavanja in dopuščanja, brez načrtnosti in prenašanja«. Nato se je zaustavil pri nepredvidljivih italijanskih dogodkih iz leta 1989, ki je označilo konec komunistične partije. »Njena dediščina je sedaj razpeta med novimi imeni in znaki, DSL ni ne komunistična ne socialistična, vendar si jo prilajajo tudi tisti, ki bi radi prenovili komunizem, je dejal Martelli. Podpredsednik vlade ni prizanašala niti Krščanski demokraciji, pojasnil je »zagonetno« vprašanje podpisa, ki še vedno razburja politični narod. Odgovoril je tudi Signorileju in ga pozval, naj ne razbija enotnosti stranke, »kajti če želi sodelovati pri ustvarjanju socialistične enotnosti, nima pravice, da te poskuse razdira«.

Ottaviano Del Turco je v svojem posegu ob računalskem predvsem z demokristjani. Njihovo »vsiljevanje v gospodarsko in družbeno politiko je doslej pokazalo samo to, da je KD nesposobna. Krščanska demokracija in državni primanjkljaj sta dve plati iste medalje,« je podčrtal sindikalist, ki je nato pogledal tudi politično vprašanje. »PSI kakršna je, ne more več naprej, prevečkrat ustvarimo vtis, da smo hermetično zaprta, nepropustna posoda, ki ji spreminjate družbenega življenja ne more do živega.« Z negativnim prizvokom je govoril o »politiki gesel, nad katerimi se

volilci enako hitro navdušijo in razočarajo.« »Upam, da bom dočkal dan, ko bomo na naših kongresih govorili več o socialnih službah kot o Togliattiju. Ne vemo, kaj se nam lahko zgodi. Če gledam v razvojne procese DSL, vidim izredno malo, nekoliko bolj optimističen sem, če analiziram delo znotraj CGIL, vendar bi se zadovoljil že, če bi resnično dosegli vsaj delček od tega, kar obljubljam.« Tudi Del Turco se je navezal na govor Signorileja. »Očitam mu samo nekaj: namen levice je, da zamori stranko in kongres in predloži nova pravila igre. Toda tega darila ne bo ne Signorile ne nihče drug poklanjal KD ali DSL.«

Očitki in odgovori niso liderju stranke levice niso segli do živega. Uspeh, ki ga je požel je verjetno blagodejno vplival na prvotno razgrestost, saj je levica včeraj potrdila, da ne namerava predložiti lastne resolucije. Kongres se ne bo zaključil z glasovanjem resolucij, zato levica meni, da nima smisla »zganjati cirkusa, saj je politika resna stvar.«

O ženski prisotnosti in vplivnosti v stranki sta včeraj govorili najvidnejši ženski predstavnici Margherita Boniver in Alma Cappelletto. Prva je trdno prepričana, da kljub lepim besedam in obljubam o enakovrednosti, ženski glas le s težavo prodre skozi politično kuliso. Cappelletto je drugačnega mnenja, meni namreč, da vsaj na tem kongresu ni opazila nikakršnega zastavljanja in spolnega razlikovanja. »Že prvi dan jih je dobilo besedo kar šest.« Predstavnici pa sta istega mnenja glede potrebe po učinkoviti volilni reformi in trdita, da je izid referendumov vse prej kot nagradni ženski na kandidatih listah. »Če ne bodo vsaj deloma spremenili novih pravil o preferencah, bomo ženske popolnoma pahnjene v kot. Če mora že priti reforma, naj bo vsaj okvirno pozorna tudi do ženskega političnega življenja,« je dejala Boniverjeva.

Konec tedna v znamenju prometa

RIM — Zadnji junijski konec tedna je potekal v znamenju gostega cestnega prometa. Prve turistične brigade se namreč že pomikajo proti rivieri, vendar kaže, da so Italijani letos pametneje izbrali uro odhoda.

Milančani so začeli odhajati že ponoči in prvič se je zgodilo, da vrste pred vstopom na avtocesto niso presegle treh kilometrov. Promet je bil sicer zelo gost, a tekoč in brez zastojev. Ta konec tedna se bodo po avtocestnem omrežju pomikali trije milijoni avtomobilov, najgostejši promet pa pričakujejo prav na cestah, ki peljejo v turistična središča. Prometna policija priporoča voznikom, naj izbirajo tudi med alternativnimi itinerarji, cestna služba pa sporoča, da na pomembnejših prometnih žilah ni prekinitev zaradi vzdrževalnih del. Kot vsako poletje pa velja ob sobotah in nedeljah prepoved za težak promet.

Zaenkrat niso nikjer zabeležili večjega navala tujih turistov, vendar se prava sezona šele začne. Zaradi dogodkov v Sloveniji in nevarnosti atentatov v Španiji so se mnogi tuji zadržani trenutno odločili za Italijo, kjer pa je za mesec avgust že vse zasedeno. Na jadranski rivieri pričakujejo zelo veliko tujih turistov, poleg Nemcev in Avstrijcev bodo poletno sezono letos popestrili tudi turisti iz vzhodne Evrope. V ta namen so se organizirale tudi turistične agencije, ki turistom z vzhoda ponujajo njihovim žepom primerne enotedenske pakete. Turistom zagotavljajo tudi varen prevoz.

Evropska dvanajsterica vztraja na poti integracije in enotnosti

LUKSEMBURG — Včeraj se je v Luksemburgu zaključil dvodnevni evropski vrh dvanajsterice, ki je razpravljala o vrsti problemov, ne nazadnje o evropskem gospodarstvu v vidiku novih meja, o evropski integraciji in še o vseh žariščih napetosti.

Vrha dvanajsterice sta se med drugim udeležila italijanski obrambni minister Rognoni in predsednik vlade Giulio Andreotti, ki se je med drugim pogovarjal z novinarji o dotedanjih zaključkih na tem evropskem vrhu. Dejal je, da so izsledki prvega dne pogovorov v Luksemburgu pozitivni in da je predvsem zadovoljen, da se bo vrh ponovil še pred koncem leta, ko bodo razpravljali o skupni evropski politiki in o denarni enotnosti.

»Najvažnejše je to,« je poudaril Andreotti, da se predstavniki vseh prisotnih držav strinjajo s tem, da se obe konferenci o evropski in monetarni politiki odvijajo in zaključijo pred koncem leta. Predvsem me je s tem v zvezi razveselilo pozitivno zadržanje

britanskega premiera Majorja, čeprav moramo še o marsičem razpravljati.«

Andreotti je svoj pogovor z novinarji nadajeval s trditvijo, da so na tem vrhu opravili nekaj važnih novosti v primerjavi z vrhom, ki je bil jeseni lani v Rimu.

»Togost in odločnost našega gospodarskega manevra moramo pripisati želji Italije, da se ne znajde ob prelomni letnici 1993 v zamudi v primerjavi z drugimi razvitimi evropskimi državami,« je še dejal Andreotti, ter nadaljeval, da je treba nadaljevati na gospodarski poti, ki so jo začeli takrat, ko so pripravljali pozitiven gospodarski manever v povezavi z dvanajsterico.

»Važna je tudi vloga, ki jo imata Italija in Španija v Sredozemlju, predvsem zaradi odličnih medsebojnih odnosov. Obe državi morata nadalje ovrednotiti svoj turizem, ki sta velika vrednota južnih držav dvanajsterice,« je še dodal Andreotti.

Vrh dvanajsterice je včeraj v uradnem dokumentu predsedstva sprejel

nekatero zaključke v zvezi z evropsko integracijo. V tem dokumentu je med drugim pisano, da je napredek, ki so ga zabeležili v zadnjem obdobju, izrazit, da pa bomo lahko imeli dokončno sliko o realnem stanju v zahodni Evropi le proti koncu leta, ko se bo na dveh ločenih konferencah rešil problem politične in denarne enotnosti ter varnosti.

V zaključnem dokumentu je nato navedena vrsta aktualnih točk, ki se neposredno tičejo evropske stvarnosti. Te se nanašajo na socialno politiko, interno politiko in notranje pravosodje, gospodarsko in socialno povezavo, gospodarsko in denarno enotnost, premikanje posameznikov iz ene v drugo državo, notranji trg ter pereč problem mamili, ki se je v zadnjih letih tako razširil, da je postal eden največjih socialnih problemov v Evropi sploh.

V končnem dokumentu je še daljša točka posvečena povezavi in sodelovanju z drugimi državami, ki ne spadajo v Evropsko skupnost.

Vulkan Pinatubo še grozi

MANILA — Filipinski vulkan Pinatubo še vedno povzroča preplah med prebivalci krajev tik ob njegovem vzhodju in sicer Zambales, Panpana in Tarlac. V zadnjih 24 urah so namreč na tem področju zabeležili kar 191 potresnih sunkov in manjših izbruhov tega vulkana, ki se je lani oktobra po dolgem mirovanju spet prebudit. Seizmologi trdijo, da je to le priprava na velike izbruhe, saj je vulkan že »zrel« za ponovne katastrofalne izbruhe, podobne tistim, ki so pred kratkim zahtevali mnogo smrtnih žrtev, vendar da pa ne morejo predvideti, kdaj se bo to zgodilo. Stanje je znatno poslabšalo monsunsko deževje, ki je prisililo vsaj 12 tisoč oseb na odhod od doma, saj je monsun v tem času zelo hud in deževje podira hiše, ceste in mostove.

Bagdad še skriva jedrski material

NEW YORK — Varnostni svet svetovne organizacije je ukazal Bagdadu, naj takoj omogoči inšpektorjem svetovne organizacije dostop v obrate, za katere obstaja utemeljen sum, da se v njih nahaja jedrski material. Irak ima 48 ur časa, da ta ukaz spoštuje. Svetovna organizacija na vsak način za sedaj ni zagrozila z nikakršnim ukrepom, če Sadam Husein ukaže ne bi spoštoval.

Bagdadska vlada je na ukaz OZN dokaj ostro reagirala in svetovno organizacijo obtožila, da izvaja naročila ZDA in da je povsem pod njihovim vplivom kot za časa invazije Kuvajta.

V Bagdadu so medtem inšpektorji OZN, po enotenskem brezuspešnem »lovu na zaklad«, končno spregovorili: »Nimamo nobenih dvomov, da se v obratu, ki smo ga hoteli pregledati, res nahaja, oziroma, da se je nahajal jedrski material, pa čeprav ga nismo osebno videli.« Svoje prepričanje utemeljuje z dogodki, do katerih je prišlo v zadnjih urah. Skupina inšpektorjev je štiri ure čakala pred obratom, medtem ko je kakih 100 tovornjakov peljalo proč jedrski material. »Vse smo posneli na film,« so dodali izvedenci.

V zvezi s poskusi Iraka, da skriva jedrski material, je zavzela dokaj ostro stališče tudi evropska dvanajsterica, ki zahteva, da sankcije OZN proti Bagdadu ostanejo v veljavi, dokler se vsa zadeva ne razčisti in dokler Irak ne bo spoštoval resoluciji 687 in 688.

Generalni tajnik De Cuellar odhaja

NEW YORK — Generalni tajnik svetovne organizacije Perez De Cuellar bo konec letošnjega leta, ko mu zapade drugi mandat na čelu OZN, prav gotovo odšel. De Cuellar je to svojo odločitev povedal novinarju nemškega Spiegla in dodal, da ga vztrajanja nekaterih članov varnostnega sveta, predvsem Francije, ne bodo prepričala, da ostane na svojem mestu.

De Cuellar je tudi poudaril, da je treba pristojnosti generalnega tajnika OZN nekoliko spremeniti in mu omogočiti, da rešuje mednarodne krize, kot je bila ona v Zulu, po diplomatskih kanalih.

V Ažiriji se nadaljujejo spopadi s fundamentalisti

ALŽIR — Nekaj ur po objavi vesti, da je Šadli Bendžedi odstopil z vodstva Alžirske osvobodilne fronte, so v Alžiru spet izbruhnili hudi spopadi med integralisti islamske fronte in pripadniki varnostnih sil. Za sedaj ni vesti o morebitnih žrtvah, vendar je položaj v vsej Alžiriji izredno napet: vojska je sporočila, da so bili v petkovih spopadih trije mrtvi, več pa je bilo tudi ranjenih. V zadnjem tedni je bilo torej vsaj 20 smrtnih žrtev.

Notranji minister pa je medtem zamenjal šefa policije, polkovnika Lahrecha in ga zamenjal s civilistom.